

อภิธาน์นทาการ

การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2555

The Reading of Daily Newspapers by Naresuan University Freshmen,
Academic Year 2012

วลุลี โปธิรังสียากร

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
วันลงทะเบียน... ๒๒ ก.ค. ๒๕๕๗
เลขทะเบียน... 1.๖59๑๖34 ๐.๒
เลขเรียกหนังสือ... ๑ 2

๑๖๐๓
๑๖๕๔๗
๒๕๕๖

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
2557

ชื่องานวิจัย การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555
ผู้วิจัย นางวสุลี โพธิ์รังสิยากร บรรณารักษ์เชี่ยวชาญ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 (2) ศึกษาระดับความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 (3) ศึกษาระดับความคิดเห็นที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 และ (4) ศึกษาระดับความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัย นเรศวร ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยคือ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 จำนวน 397 คน รวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ถึง วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2556 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเรื่อง พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 แบ่งออกเป็น 5 ตอน ได้แก่ (1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (3) ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (4) ความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน และ (5) ความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2, 3, 4 และ 5 ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาคเท่ากับ 0.943 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ (1) นิสิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง สังกัดคณะวิทยาศาสตร์ (2) นิสิตส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันออนไลน์มากกว่าฉบับพิมพ์ ความถี่และช่วงเวลาอ่านไม่แน่นอน อ่านหนังสือพิมพ์จำนวน 1 ฉบับในแต่ละครั้ง ๆ ละ 16-30 นาที อ่านที่หอพัก วิธีการอ่านคือ อ่านฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวบางเรื่องและบทความบางคอลัมน์ที่อยากอ่าน เพื่อต้องการรับรู้ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ หนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่านคือ ไทยรัฐฉบับพิมพ์ เดลินิวส์ฉบับพิมพ์ และไทยรัฐฉบับออนไลน์ เหตุผลที่ชอบอ่านเพราะเสนอข่าวที่เป็นข้อเท็จจริง ตรงไปตรงมา และทันต่อเหตุการณ์ (3) นิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านข่าวด้านบันเทิง เกร็ดเรื่องขำขัน และโฆษณาภาพยนตร์เรื่องใหม่ (4) นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากถึงผลดีและผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันคือ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และการเสนอข่าวที่บิดเบือนจากข้อเท็จจริง (5) นิสิตส่วนใหญ่พึงพอใจในระดับมากต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด ยกเว้น จำนวนโต๊ะและเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์

คำสำคัญ: การอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน, นิสิตชั้นปีที่ 1, มหาวิทยาลัยนเรศวร

Title: The Reading of Daily Newspapers by Naresuan University Freshmen,
Academic Year 2012

Researcher: Mrs. Walulee Bhodhirangsiyakorn

ABSTRACT

The objectives of this study were (1) to study the reading of daily newspapers by Naresuan University freshman, academic year 2012, (2) to study the level of interest in reading daily newspapers, (3) to study the level of opinions on the good and the bad points of reading daily newspapers, and (4) to study the level of satisfaction regarding the newspaper service at Naresuan University Library. The data were collected during February 1–28, 2013. The survey instrument was a questionnaire which was divided into 5 parts: (1) general background of the participants, (2) behavior, (3) interest, (4) opinions, and (5) satisfaction. Cronbach's coefficient alpha of parts 2-5 was 0.943. Percentage, arithmetic means, and standard deviations were employed for data analysis. Three hundred and ninety seven freshmen agreed to participate in this study. The findings revealed the following: (1) The freshmen were mostly female in the Faculty of Science; (2) They preferred online newspapers to printed versions. The frequency and time range to read the daily newspapers was uncertain. They only read one title of a daily newspaper and used between 16 and 30 minutes to do so at their dormitories. They were interested in some specific news and columns to get updated information. They preferred the printed newspaper version of Thairath and Daily News, and the Thairath online version to other titles, because of the truth and update; (3) They were interested in reading the entertainment news, comics, and new movies advertisements; (4) The significant points affecting them regarding their reading of the daily newspapers were divided into good and bad: spending their leisure time reading the daily newspapers was a good point, but the distortion of the truth by the news was the bad point; and (5) The results indicated they were most satisfied with the newspaper service at Naresuan University Library, except for the number of tables and chairs available in the reading area.

Keywords: daily newspapers reading, freshmen, Naresuan University

ประกาศคุณูปการ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสวรรณ กรกชมาศ ผู้ช่วยอธิการบดี และอาจารย์ประจำ สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่กรุณาให้คำปรึกษา เสนอแนะ และตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือ รวมถึงการให้กำลังใจตั้งแต่เริ่มคิดหัวข้อวิจัย ซึ่งทำให้ผู้วิจัยเกิดความมุ่งมั่นในการทำวิจัยให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมพร เบ็ทซ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนมสิทธิ์ สอนประจักษ์ และอาจารย์ชุมเทอดม์ กาญจนกิจสกุล อาจารย์ประจำ สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ และการสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของเครื่องมือและปรับแก้เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ขอขอบคุณ คุณปัทมา บุระมาน นักเอกสารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่บันทึกข้อมูลลงในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ขอขอบคุณบุคลากรสำนักหอสมุด บุคลากรงานกิจการนิสิตทุกคณะ และบรรณารักษ์ห้องอ่านหนังสือวิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ให้ความร่วมมือในการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนผู้วิจัยแล้วเสร็จทันภายในเวลาที่กำหนด

ขอขอบคุณ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการตอบแบบสอบถาม และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อสำนักหอสมุดในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการให้บริการหนังสือพิมพ์ให้สมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น

คุณประโยชน์จากการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขออุทิศแด่มหาวิทยาลัยนเรศวร สถาบันอุดมศึกษาอันทรงเกียรติที่ดำรงอยู่คู่ผืนแผ่นดินไทยอย่างเกรียงไกร

วลี โปธิรังษิยากร

ผู้วิจัย

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ขอบเขตการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
หนังสือพิมพ์.....	7
ความหมายของหนังสือพิมพ์.....	7
ประเภทของหนังสือพิมพ์.....	7
ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์.....	11
ความสำคัญและประโยชน์ของหนังสือพิมพ์.....	14
หนังสือพิมพ์ออนไลน์.....	17
ความหมายของหนังสือพิมพ์ออนไลน์.....	17
ลักษณะของหนังสือพิมพ์ออนไลน์.....	18
ประเภทของหนังสือพิมพ์ออนไลน์.....	18
ปัจจัยการเติบโตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์.....	19
บทบาทหน้าที่ขององค์กรหนังสือพิมพ์ยุคหลอมรวมสื่อ.....	19
ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์.....	20
การอ่าน.....	22
วัตถุประสงค์ของการอ่าน.....	23
องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางการอ่าน.....	25
หัวใจของการอ่าน.....	27
สิงคโปร์: ต้นแบบแห่งสังคมรักการอ่านหนังสือ.....	28
การอ่านหนังสือพิมพ์ให้ได้ผลดี.....	29
การให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร.....	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 41
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 41
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... 41
	ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ..... 41
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 42
	การวิเคราะห์ข้อมูล..... 43
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล..... 44
	แผนภูมิการวิจัย..... 45
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 46
	ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม..... 47
	ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย นเรศวร ปีการศึกษา 2555..... 48
	ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย นเรศวร ปีการศึกษา 2555..... 55
	ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555..... 58
	ตอนที่ 5 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร..... 60
	ตอนที่ 6 ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากคำถามปลายเปิด..... 61
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ..... 64
	สรุปผล..... 64
	อภิปรายผล..... 66
	ข้อเสนอแนะ..... 72

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
เอกสารอ้างอิง.....	74
ภาคผนวก.....	78
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	80
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	82
ประวัติผู้วิจัย.....	91

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	จำนวนและค่าร้อยละแสดงเพศและคณะ.....	47
2	จำนวนและค่าร้อยละแสดงรูปแบบของหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านเป็นส่วนใหญ่.....	48
3	จำนวนและค่าร้อยละแสดงความถี่ของการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน.....	48
4	จำนวนและค่าร้อยละแสดงจำนวนหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านในแต่ละครั้ง.....	49
5	จำนวนและค่าร้อยละแสดงเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละครั้ง.....	49
6	จำนวนและค่าร้อยละแสดงช่วงเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน.....	50
7	จำนวนและค่าร้อยละแสดงสถานที่ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน.....	50
8	จำนวนและค่าร้อยละแสดงวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน.....	51
9	จำนวนและค่าร้อยละแสดงเหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน.....	52
10	จำนวนและค่าร้อยละแสดงรายชื่อหนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่าน.....	52
11	จำนวนและค่าร้อยละแสดงเหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่ชอบอ่านประจำ.....	54
12	จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความสนใจของ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ในการอ่านข่าว/บทความ/สารคดี.....	55
13	จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความสนใจของ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่นๆ.....	56
14	จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความสนใจของ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ในการอ่านข่าวโฆษณา/บริการ.....	57
15	จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความคิดเห็นของ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อผลดีที่ได้รับจากการอ่าน หนังสือพิมพ์รายวัน.....	58
16	จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความคิดเห็นของ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อผลเสียที่ได้รับจากการอ่าน หนังสือพิมพ์รายวัน.....	59
17	จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลระดับความคิดเห็นของ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร.....	60

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2552 เห็นชอบให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต โดยกำหนดให้วันที่ 2 เมษายน ของทุกปี ซึ่งเป็นวันคล้ายวันพระราชสมภพของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นวันรักการอ่านและกำหนดให้ปี พ.ศ. 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ โดยยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่ผลักดันให้การส่งเสริมการอ่านเป็นวาระแห่งชาติเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ได้แก่ (1) ยุทธศาสตร์การทำให้คนไทยทุกคนมีความสามารถด้านการอ่าน โดยรณรงค์การอ่าน เขียนภาษาไทย ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาไทย รวมทั้งบริหารจัดการและสร้างภาคีเครือข่ายเพื่อพัฒนาความสามารถในด้านการอ่านของคนไทย (2) ยุทธศาสตร์การสร้างนิสัยรักการอ่าน โดยปลูกฝังและสร้างทัศนคติคนไทยให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการอ่านหนังสือและสื่อทุกรูปแบบ ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการเป็นภาคีเครือข่ายส่งเสริมการอ่าน และกำหนดมาตรการจูงใจให้ภาคีเครือข่ายร่วมส่งเสริมการอ่านในสังคมไทย และ (3) ยุทธศาสตร์การสร้างสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศแห่งการรักการอ่านให้เกิดขึ้น โดยแสวงหาภาคีเครือข่ายในการเสริมสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม พัฒนาและเพิ่มจำนวนแหล่งการเรียนรู้ให้สามารถจัดบริการได้ครอบคลุมทุกตำบล/ชุมชนอย่างทั่วถึง ทันสมัย และมีคุณภาพ เพื่อให้การอ่านเป็นที่สนใจมากขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนึ่งที่ประชาชนส่วนใหญ่สามารถหาอ่านได้ง่ายในชีวิตประจำวันคือ หนังสือพิมพ์ (newspaper) ซึ่งเป็นสื่อประเภทวัสดุตีพิมพ์ (printed materials) ที่ออกตามกำหนดติดต่อกันรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือน โดยมุ่งเสนอข่าวหรือข้อมูลที่ต้องการความรวดเร็ว เป็นสื่อที่ให้ข้อมูลที่ทันต่อเวลามากที่สุดและเหมาะสมกับทุกคนด้วยการเสนอข่าวทั่วไปประจำวัน ข่าวการเมือง ข่าวต่างประเทศ ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวเกษตร ข่าวสังคม ข่าวบันเทิง ข่าวกีฬา บทความทางวิชาการ การวิเคราะห์ข่าว ตลอดจนข้อคิดเห็นต่าง ๆ การรับข้อมูลจากสื่อสิ่งพิมพ์จะช่วยพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ (เอื้อมพร ทัศนประสิทธิผล, 2542, หน้า 15; นิรมล อัจฉริยะเสถียร, 2545, หน้า 1) ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างนิสัยรักการอ่านจากการปลูกฝังให้คนไทยเห็นประโยชน์ของการอ่านหนังสือและสื่อทุกรูปแบบ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนพันธกิจของมหาวิทยาลัยทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการบริการวิชาการ และด้านการทำนุบำรุงศิลปะ

และวัฒนธรรม โดยให้บริการทางวิชาการแก่ คณาจารย์ นิสิต และบุคลากรของมหาวิทยาลัย รวมถึง บุคคลภายนอกและหน่วยงานอื่น ๆ ภายนอกมหาวิทยาลัย บริการการอ่านนับเป็นบริการหลักของ สำนักหอสมุดที่ต้องจัดบริเวณพื้นที่ สภาพแวดล้อม และบรรยากาศให้ดึงดูดใจต่อผู้ใช้บริการ โดยเฉพาะมุมบริการหนังสือพิมพ์ที่จัดเป็นมุมพักผ่อนแบบสบาย ๆ เพื่อให้ผู้ใช้บริการรู้สึกผ่อนคลาย ขณะอ่าน ปัจจุบัน สำนักหอสมุด ให้บริการหนังสือพิมพ์ในรูปแบบฉบับพิมพ์ แต่ยังไม่มีการบอกรับ ฐานข้อมูลหนังสือพิมพ์ฉบับออนไลน์ หนังสือพิมพ์รายวันฉบับพิมพ์ภาษาไทย มีให้บริการจำนวน 12 ชื่อเรื่อง ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด คมชัดลึก เดลินิวส์ ไทยโพสต์ ไทยรัฐ แนวหน้า ผู้จัดการรายวัน โพสต์ทูเดย์ มติชน สยามกีฬา สยามรัฐ และฉบับพิมพ์ภาษาต่างประเทศ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง ได้แก่ Bangkok Post, The Nation และชิงจงเจี้ยนรายวัน (ภาษาจีน)

ในปัจจุบันการผลิตหนังสือพิมพ์รายวันสามารถจำแนกออกเป็น 2 รูปแบบ ได้แก่ หนังสือพิมพ์รายวันฉบับพิมพ์และหนังสือพิมพ์รายวันฉบับออนไลน์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการ เพิ่มช่องทางในการอ่านหนังสือพิมพ์ได้อีกรูปแบบหนึ่งที่เน้นความรวดเร็วในการเสนอข้อมูลข่าวสาร ด้วยการใช้อุปกรณ์เคลื่อนที่ คลิปเสียง ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้อ่านมีส่วนร่วมแสดง ความคิดเห็น โดยที่เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ฉบับออนไลน์มีทั้งส่วนที่เหมือนและแตกต่างจากฉบับพิมพ์ ในสัดส่วนที่ต่างกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์กรผู้ผลิตแต่เนื้อหาหลักที่ใช้ร่วมกับฉบับพิมพ์ ได้แก่ ข่าวสำคัญ ข่าวการเมือง และข่าวเศรษฐกิจ ส่วนความแตกต่างมักเป็นสาระบันเทิง ข่าวคั่น (breaking news) และข่าวทันเหตุการณ์ (current news) ซึ่งกลุ่มเป้าหมายผู้อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับ ออนไลน์ คือ คนรุ่นใหม่ทั้งภาครัฐและเอกชนที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และเป็นผู้ใช้หนังสือพิมพ์หรือ อยู่ในที่ที่ซื้อหนังสือพิมพ์ไม่ได้ ซึ่งจำนวนผู้อ่านฉบับออนไลน์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (จินทนา ทองประยูร, 2551, หน้า 4-5)

นิสิตที่ศึกษาในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ส่วนใหญ่ เกิดในปี พ.ศ. 2536 อายุ 19 ปี จากข้อมูลวันเดือนปีเกิดของนิสิตที่บันทึกในระบบฐานข้อมูลการ ทะเบียนก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1/2555 ระหว่างวันที่ 14-20 พฤษภาคม 2555 (บุคลากรงาน ทะเบียนนิสิตและประมวลผล กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยนเรศวร, ผู้ให้สัมภาษณ์, 1 สิงหาคม 2555) ซึ่งตรงตามทฤษฎีช่วงอายุคนจากแนวคิดของชาวอเมริกันที่สอดคล้องกับ Pendergast (2010, p. 2, p. 8) สรุปว่า ผู้ที่เกิดระหว่างปี ค.ศ. 1982-2002 (พ.ศ. 2525-2545) เรียกว่า Generation Y หรือ Gen Y หรือ Millennials จัดเป็นคนรุ่นใหม่ที่เกิดในช่วงการปฏิวัติดิจิทัล (The digital revolution) คือ การเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีจากระบบ analog สู่อินเทอร์เน็ต ระบบ digital ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เวิร์ลไวด์เว็บ อีเมล โปรแกรม chat lines เว็บบล็อก และการส่ง ข้อความผ่านอุปกรณ์มือถือ (short message service หรือ SMS)

จากแนวคิดดังกล่าวโดยเฉพาะประเด็นการเติบโตมาพร้อมกับเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบรรณารักษ์ สังกัดสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความสนใจที่จะศึกษา พฤติกรรมและความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวรด้าน

ต่าง ๆ จำแนกเป็น ด้านข้อมูล/ข้อเท็จจริง ด้านความรู้/สารคดี ด้านการวิเคราะห์วิจารณ์/เสนอความคิดเห็น ด้านบันเทิง/ความเพลิดเพลิน และด้านเนื้อหาโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า รวมถึงความคิดเห็นที่รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน และความคิดเห็นต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อประโยชน์ในด้านการจัดการทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือพิมพ์ ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงกำหนดคำถามเพื่อการวิจัยไว้ว่า (1) พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นอย่างไร (2) นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร มีระดับความสนใจอ่านหนังสือพิมพ์ในด้านต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด และ (3) นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร มีระดับความคิดเห็นที่รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ในระดับใด และ (4) นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร มีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวรในระดับใด และมีความต้องการหรือข้อเสนอแนะต่อการจัดมุมบริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุดในประเด็นใดบ้าง ซึ่งผลวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการปรับปรุงและพัฒนามุมบริการอ่านหนังสือพิมพ์ให้ตรงต่อความต้องการของผู้ใช้บริการมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555
2. เพื่อศึกษาระดับความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันในด้านต่าง ๆ ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555
3. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นที่รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555
4. เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

ขอบเขตการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 จำแนกเป็น พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ความคิดเห็นที่รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน และความคิดเห็นต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2555 จากจำนวนที่ปรากฏในฐานข้อมูลสถิติการลงทะเบียน ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2555 รวมทั้งสิ้น 4,374 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (ประกายรัตน์ สุวรรณ, 2549, หน้า 328-329) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษาในชั้นตอนนี้ ได้แก่

3.1 พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน จำแนกเป็น

3.1.1 รูปแบบหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่าน

3.1.2 ความถี่ของการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

3.1.3 จำนวนหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านในแต่ละครั้ง

3.1.4 เวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์แต่ละครั้ง

3.1.5 ช่วงเวลาที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

3.1.6 สถานที่ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

3.1.7 วิธีการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

3.1.8 เหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

3.1.9 หนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่านเป็นประจำ

3.1.10 เหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่าน

3.2 ระดับความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน จำแนกเป็น

3.2.1 ความสนใจในการอ่านข่าว/บทความ/สารคดี

3.2.2 ความสนใจในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ

3.2.3 ความสนใจในการอ่านข่าวโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า

3.3 ระดับความคิดเห็นต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน จำแนกเป็น

3.3.1 ผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

3.3.2 ผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

3.4 ระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

สำนักหอสมุด หมายถึง สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ไม่รวมห้องสมุดสาขา วิทยาศาสตร์สุขภาพ และห้องอ่านหนังสือประจำคณะ

นิสิตชั้นปีที่ 1 หมายถึง นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2555

หนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่เสนอข่าว เหตุการณ์ และความเคลื่อนไหวใหม่ ๆ ทั้งภายในและต่างประเทศ มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่ที่มีจำนวนหลายแผ่น พับได้ มีกำหนดออกรายวันเพื่อให้ผู้อ่านได้รับความรู้ที่ทันต่อเหตุการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง รูปแบบหนังสือพิมพ์ที่อ่าน ความถี่ จำนวนฉบับที่อ่าน การใช้เวลาอ่าน ช่วงเวลาอ่าน สถานที่ที่อ่าน วิธีการอ่าน เหตุผลที่อ่าน หนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่านเป็นประจำ และเหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่าน

ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง ความตั้งใจ อยากรู้ และอยากอ่านหนังสือพิมพ์ ที่จำแนกเป็น ความสนใจในการอ่านข่าว/บทความ/สารคดี ความสนใจในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ และความสนใจในการอ่านข่าวโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า

ความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน หมายถึง ความเชื่อที่แสดงออกตามที่เห็นรู้ หรือคิด จำแนกเป็น ผลดี และผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ โดยแบ่งการวัดระดับความคิดเห็นออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

ความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ หมายถึง ความรู้สึกของนิสิตชั้นปีที่ 1 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ประกอบด้วย พื้นที่นั่งอ่าน แสงสว่าง บรรยากาศ อุณหภูมิ ความสะอาด จำนวนที่นั่งอ่าน จำนวนหนังสือพิมพ์ ความทันเวลา ความสะดวก และบุคลากรผู้ให้บริการ โดยแบ่งการวัดระดับความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ พึงพอใจมากที่สุด พึงพอใจมาก พึงพอใจปานกลาง พึงพอใจน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ที่ได้จากการวิเคราะห์ครั้งนี้จะสามารถนำไปใช้เพื่อการพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสือพิมพ์ด้านการจัดหาและการให้บริการที่เหมาะสม
2. ประเด็นความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันด้านต่าง ๆ ของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 จากที่ค้นพบจะทำให้สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร พัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านในประเด็นต่าง ๆ ที่ตรงกับความสนใจเรื่องนั้น ๆ
3. ความคิดเห็นที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ที่ค้นพบจะสามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาทบทวนการบอกรับหนังสือพิมพ์รายวัน
4. ข้อเสนอแนะของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร สามารถนำไปปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาบริการสารสนเทศประเภทหนังสือพิมพ์ให้ดีขึ้นและเหมาะสม ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บริการประเภทนิสิตระดับปริญญาตรี

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. หนังสือพิมพ์

- 1.1 ความหมายของหนังสือพิมพ์
- 1.2 ประเภทของหนังสือพิมพ์
- 1.3 ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์
- 1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของหนังสือพิมพ์

2. หนังสือพิมพ์ออนไลน์

- 2.1 ความหมายของหนังสือพิมพ์ออนไลน์
- 2.2 ลักษณะของหนังสือพิมพ์ออนไลน์
- 2.3 ประเภทของหนังสือพิมพ์ออนไลน์
- 2.4 ปัจจัยการเติบโตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์
- 2.5 บทบาทหน้าที่ขององค์กรหนังสือพิมพ์ยุคหลอมรวมสื่อ

3. ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์

4. การอ่าน

- 4.1 วัตถุประสงค์ของการอ่าน
- 4.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางการอ่าน
- 4.3 หัวใจของการอ่าน
- 4.4 สิงคโปร์: ต้นแบบแห่งสังคมรักการอ่านหนังสือ
- 4.5 การอ่านหนังสือพิมพ์ให้ได้ผลดี

5. การให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

- 5.1 โครงสร้างองค์กร
- 5.2 โครงสร้างการบริหารงาน
- 5.3 หน่วยบริการหนังสือพิมพ์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 6.1 งานวิจัยในประเทศ
- 6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

1. หนังสือพิมพ์

1.1 ความหมายของหนังสือพิมพ์

ในปี พ.ศ. 2387 คณะมิชชันนารีอเมริกันส่งนายแพทย์ Dan Beach Bradley มาดำเนินการก่อตั้งและควบคุมโรงพิมพ์มิชชันนารีอเมริกันในกรุงเทพฯ และได้จัดพิมพ์หนังสือพิมพ์ฉบับแรกขึ้นในประเทศไทย ชื่อ Bangkok Recorder ฉบับภาษาไทยและภาษาอังกฤษซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์รายปักษ์แถลงข่าวฉบับแรกของประเทศไทย ในขณะนั้นคนไทยเรียก “หนังสือข่าว” เนื่องจากหนังสือพิมพ์ Bangkok Recorder มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอหรือบอกข่าวเป็นส่วนใหญ่ ต่อมาในปี พ.ศ. 2401 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงสนพระทัยในด้านหนังสือพิมพ์เป็นอย่างมาก ทรงจัดทำ “ราชกิจจานุเบกษา” ขึ้นในราชสำนักซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์แจ้งข่าวทางราชการเพื่อทรงได้ตอบบทวิพากษ์วิจารณ์การเมืองของนายแพทย์ Bradley และชี้แจงข่าวที่คลาดเคลื่อน อีกทั้งยังทรงประกาศกฎบัตรกฎหมาย และแจ้งข่าวการบริหารพระราชภารกิจทางการเมืองของพระองค์ให้พสกนิกรทั่วประเทศได้ทราบทั่วกัน โดยทรงใช้คำว่า “หนังสือพิมพ์” แทน “หนังสือข่าว” ดังนั้น คำว่า “หนังสือพิมพ์” จึงใช้กันอย่างแพร่หลายจนถึงปัจจุบันนับแต่นั้นมา (สุภาพันธุ์ บุญสะอาด, 2517, หน้า 6-7; สุภาณี นิตยเสมอ, 2543, หน้า 2)

มีผู้ให้คำอธิบายความหมายและคำจำกัดความของหนังสือพิมพ์ไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 (2546, หน้า 1244) ให้ความหมายว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ข่าวและความเห็นเป็นต้นเสนอประชาชน ตามปรกติออกเป็นรายวัน กรณีเป็นคำที่ใช้ในกฎหมาย หมายถึง สิ่งพิมพ์ซึ่งมีชื่อจำหน่ายเช่นเดียวกัน และออกหรือเจตนาจะออกตามลำดับเรื่อยไป มีกำหนดระยะเวลาหรือไม่ก็ตาม มีข้อความต่อเนื่องกันหรือไม่ก็ตาม

Merriam Webster's Collegiate Dictionary (1996, p. 782) ให้คำอธิบายว่า หนังสือพิมพ์ (newspaper) หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ตีพิมพ์เผยแพร่รายวันหรือรายสัปดาห์อย่างสม่ำเสมอ ประกอบด้วยข่าว ข้อคิดเห็น สารคดีพิเศษ และโฆษณา

สุภาณี นิตยเสมอ (2543, หน้า 3) ให้คำจำกัดความว่า หนังสือพิมพ์ คือ แหล่งของข่าวสาร ข้อคิด ความเห็น บันเทิง โฆษณา ตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ที่สาธารณชนอยากรู้ แล้วตีพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่ไม่เย็บเล่มออกจำหน่ายอย่างสม่ำเสมอในราคาถูกลง

นิรมล อัจฉริยะเสถียร (2545, หน้า 5) สรุปว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่มีกำหนดออกสม่ำเสมอตามระยะเวลาที่แน่นอนติดต่อกันไปตามลำดับ ส่วนใหญ่จะเป็นรายวัน ลักษณะของสิ่งพิมพ์ประเภทนี้เป็นกระดาษขนาดใหญ่ไม่เย็บเล่มแต่เรียงซ้อนกันพับเป็นฉบับ จุดประสงค์เพื่อเสนอข่าวสด บทความวิเคราะห์ เหตุการณ์ปัจจุบัน เรื่องราวที่น่าสนใจทั่วไปอย่างกว้างขวาง เช่น เหตุการณ์ในประเทศและต่างประเทศ ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง บันเทิง และเป็นสื่อกลางสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างรัฐบาลกับมวลชน ในปัจจุบัน หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายจากผู้อ่านมากกว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ และเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน ช่วยให้ผู้มีความรู้เท่าทันต่อเหตุการณ์ เข้าใจสภาพการณ์ของสังคม มีสำนึกของความเป็นประชาธิปไตยและแก้ปัญหาชีวิตได้

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2546, หน้า 92) ให้ความหมายว่า หนังสือพิมพ์ (newspaper) หมายถึง สื่อสิ่งพิมพ์ที่รายงานข่าว และข่าวสาร เพื่อให้ความรู้ความบันเทิง และเสนอข้อเขียนเชิงวิพากษ์วิจารณ์ เสนอข้อคิดเห็นต่าง ๆ ในรูปของบทนำหรือบรรณาธิการ (editorial) บทความ (article) ตลอดจนคอลัมน์ (column) เพื่อให้แง่มุมความคิด และการเตือนภัยแก่ผู้อ่านซึ่งเป็นประชาชนทั่วไปเป็นสิ่งสำคัญ หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่มีการผลิตออกตามระยะเวลาที่กำหนดโดยสม่ำเสมอและติดต่อกันไปตามลำดับ เช่น รายวัน รายสัปดาห์ หรือแล้วแต่จะกำหนดระยะเวลาไว้ ทั้งนี้จะต้องไม่ล่าช้าเกินเหตุการณ์ เพราะส่วนใหญ่เนื้อหาเพื่อการอ่านจะเป็นข่าวสารเรื่องราวที่เป็นปัจจุบันทันด่วนหรือกำลังอยู่ในความสนใจของมวลชน หนังสือพิมพ์จึงมักเป็นรูปแบบของสิ่งพิมพ์ที่รวบรวมเอาเรื่องราว บทวิเคราะห์ หรือเหตุการณ์ และการโฆษณาต่าง ๆ เข้าไว้ด้วยกัน โดยมีการจัดระเบียบไว้เป็นการเฉพาะ หรือกำหนดตำแหน่งข่าวสารประจำหน้าไว้ค่อนข้างตายตัว

จริยา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคิษยา (2534, หน้า 18) สรุปความหมายของหนังสือพิมพ์ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์รายวันไว้ว่า หนังสือพิมพ์รายวันเป็นสิ่งพิมพ์ประเภทรายงานข่าวและความคิดเห็น มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่จำนวนมากหลาย ๆ แผ่น พับได้ ไม่เย็บเข้าเล่ม มักจะพิมพ์ในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ มีกำหนดออกเป็นประจำสม่ำเสมอทุกวัน เสนอเนื้อหาที่เป็นข่าวสารสำคัญซึ่งเกิดขึ้นในแต่ละวันในหลาย ๆ ด้าน ทั้งข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และการศึกษา ตลอดจนบทความ ความคิดเห็นต่อข่าวต่าง ๆ ที่ให้ความรู้และความบันเทิงแก่ผู้อ่านโดยไม่จำกัดว่าจะเป็นผู้อ่านกลุ่มใด

วาสนา นาคภักดิ์ (2543, หน้า 11) สรุปว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่รวบรวมข่าวสาร ข้อคิดเห็น ตลอดจนเนื้อหาสาระบันเทิงต่าง ๆ ที่ออกสม่ำเสมอเป็นประจำทุกวัน มีราคาถูก เสนอข่าวสารทุกชนิด และเหตุการณ์ที่น่าสนใจทั่วไปที่เกิดขึ้น

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2538, หน้า 3) ให้คำนิยามของหนังสือพิมพ์ไว้ว่า หนังสือพิมพ์ หมายถึง สิ่งพิมพ์ที่ออกเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ มีเนื้อหาส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับข่าวและสถานการณ์ ปัจจุบันมักจะออกเป็นรายวัน แต่อาจออกเป็นราย 2 วัน 5 วัน 7 วัน 10 วัน หรืออื่น ๆ ก็ได้ แต่ไม่ทิ้งช่วงนานเกินไป ไม่เย็บเล่ม และไม่มีปก มีขนาดไม่แน่นอน ส่วนใหญ่มีขนาดประมาณ 40 x 55 ซม. และมีจำนวนหน้าประมาณ 16 หรือ 24 หน้า

ภาคภูมิ วรรณภา (2554, หน้า 15) สรุปว่า หนังสือพิมพ์ คือ สื่อสิ่งพิมพ์ประเภทหนึ่ง ลักษณะกระดาษเป็นแผ่นซ้อนพับไม่เย็บเล่ม มีกำหนดตีพิมพ์เผยแพร่ในระยะเวลาที่แน่นอน

รัฐจวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนากร (2524, หน้า 61) ระบุว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่ออกตามระยะเวลาที่กำหนดติดต่อกันไปเป็นลำดับ จะเป็นรายวัน รายสัปดาห์ รายปักษ์ หรือรายเดือนก็ได้ มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่จำนวนมากหลายแผ่น พับได้ เสนอข่าวทุกชนิดที่เป็นข่าวสดและน่าสนใจ เช่น ข่าวภายในประเทศ ข่าวภายนอกประเทศ ข่าวธุรกิจการค้า ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าวสังคม เป็นต้น

จากความหมายของหนังสือพิมพ์ตามที่มีผู้ให้คำอธิบายข้างต้น สรุปได้ว่า หนังสือพิมพ์ คือ สิ่งพิมพ์ที่มีลักษณะเป็นกระดาษขนาดใหญ่ซ้อนกันหลายแผ่นที่พับได้ ไม่เย็บเข้าเล่ม มีกำหนดออกสม่ำเสมอติดต่อกันเป็นรายวัน รายสัปดาห์ หรืออื่น ๆ โดยเสนอข่าวความรู้ บทวิเคราะห์จากข้อเท็จจริง บทความที่เสนอข้อคิดเห็น

และบทวิพากษ์วิจารณ์ต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่กำลังเป็นที่สนใจของคนทั่วไป รวมถึงเสนอเนื้อหา ด้านบันเทิงและการโฆษณาไว้ด้วยกัน

1.2 ประเภทของหนังสือพิมพ์

สุภาณี นิตยเสมอ (2543, หน้า 4-11) ได้แบ่งประเภทของหนังสือพิมพ์ตามเกณฑ์ต่าง ๆ ดังนี้

1. ลักษณะเนื้อหา

1.1 หนังสือพิมพ์ประชานิยม (popular newspaper) หรือ หนังสือพิมพ์ปริมาณ ที่เน้นการเสนอ ข่าวเร้าอารมณ์ (sensational news) เช่น ข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเพศ ข่าว บุคคล ข่าวความขัดแย้ง และความรุนแรง ซึ่งเป็นข่าวที่คนทั่วไปสนใจตามปฏุนิยม (human interest) และ ตอบสนองทางอารมณ์ได้ทันที (immediate reward news)

1.2 หนังสือพิมพ์คุณภาพ (quality newspaper) เน้นการเสนอข่าวที่ต้องใช้ความรู้ในการอ่านเป็นหลัก เช่น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวสังคม ข่าวการศึกษา ตลอดจนบทวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว ผู้อ่านมักเป็นผู้ที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างสูง เช่น นักการเมือง นักธุรกิจ และนักวิชาการ จำนวนจำหน่ายของหนังสือพิมพ์คุณภาพจึงไม่สูงเท่ากับหนังสือพิมพ์ปริมาณ

ปัจจุบัน หนังสือพิมพ์บางฉบับเสนอเนื้อหาผสมผสานกันทั้งแนวปริมาณและคุณภาพ จึงมีการจำแนก ตามลักษณะเนื้อหาอีก 1 ประเภท คือ หนังสือพิมพ์กึ่งปริมาณกึ่งคุณภาพ

2. เนื้อเรื่อง

2.1 หนังสือพิมพ์ทั่วไป (general newspaper) มีความหลากหลายในการเสนอเนื้อหาและเรื่องราว ที่น่าสนใจในแต่ละวันทุก ๆ ด้าน เช่น หนังสือพิมพ์รายวันที่มีจำหน่ายตามท้องตลาดในปัจจุบัน

2.2 หนังสือพิมพ์เฉพาะเรื่อง (specialized newspaper) มีเนื้อหาเฉพาะด้านเพื่อกลุ่มเป้าหมาย เฉพาะกลุ่ม (segmentations) เช่น หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ หนังสือพิมพ์ Student Weekly และ หนังสือพิมพ์สยามกีฬา เป็นต้น

3. ความถี่ของการตีพิมพ์

3.1 หนังสือพิมพ์รายวัน (daily newspaper) ที่ออกจำหน่ายเป็นประจำทุกวัน อายุของ หนังสือพิมพ์จึงสั้นซึ่งเมื่อหมดวันหนังสือพิมพ์ฉบับเดิมจะล้าสมัยลงทันทีเมื่อมีฉบับใหม่ออกมาแทนที่ ความเด่น ของหนังสือพิมพ์รายวัน คือ ความรวดเร็วและความสด เรื่องที่น่าเสนอจึงต้องเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่สุดของวัน นั้น หนังสือพิมพ์รายวันหลายฉบับจะมีหัวข้อความหน้าแรกเหมือนกัน ต่างกันที่ความลึกซึ้งของข้อมูล หรือการ นำเสนอที่เด่นและน่าสนใจแตกต่างจากฉบับอื่น หนังสือพิมพ์รายวันมีข้อจำกัดของเวลาปิดข่าว จึงมีการตีพิมพ์ เป็นกรอบเพื่อให้สะดวกต่อการจำหน่าย ดังนี้

3.1.1 หนังสือพิมพ์กรอบเช้า อ่านได้ในตอนเช้าตรู่ของแต่ละวัน โดยปกติจะปิดข่าวช่วงบ่าย ของแต่ละวัน เพื่อจัดพิมพ์ให้ทันจำหน่ายในเช้าวันรุ่งขึ้น

3.1.2 หนังสือพิมพ์หลายกรอบ มียอดจำหน่ายสูง จัดพิมพ์วันละหลายกรอบโดยทุกกรอบให้ ทันจำหน่ายในช่วงเช้าของวันที่ที่ปรากฏในกรอบแรก ส่งจำหน่ายยังท้องถิ่นห่างไกล กรอบต่อมาส่งจำหน่ายใน

จังหวัดที่ใกล้เคียง และกรอบหลังสุดพิมพ์จำหน่ายในกรุงเทพฯ และปริมณฑล ดังนั้น เนื้อหาบางส่วนของหนังสือพิมพ์วันเดียวกันแต่คนละกรอบจึงอาจแตกต่างกัน

3.1.3 หนังสือพิมพ์กรอบบ่าย ออกจำหน่ายในตอนบ่ายของแต่ละวัน ข้อดีคือ เสนอข่าวประจำวันล่าสุดได้เพราะสามารถลงข่าวสำคัญ ๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงเช้า ขณะที่หนังสือพิมพ์กรอบเช้าปิดข่าวไปแล้ว แต่มีข้อเสียเปรียบในด้านการตลาดที่ผู้บริโภคเคยชินกับการซื้อหนังสือพิมพ์ตอนเช้ามักกว่าตอนบ่าย

3.2 หนังสือพิมพ์ไม่ใช่รายวัน (non-daily newspaper) เป็นหนังสือพิมพ์รายคาบ เช่น ราย 3 วัน 7 วัน 10 วัน 15 วัน หรือรายเดือน มักไม่เน้นความสดของข่าว แต่เน้นการเสนอข้อมูล ข่าวสาร สารคดี และวิเคราะห์ที่ทันสมัย หนังสือพิมพ์เฉพาะเรื่องมักออกเป็นรายคาบมากกว่ารายวัน

4. พื้นที่ทางภูมิศาสตร์

4.1 หนังสือพิมพ์นานาชาติ (international newspaper) มีการพิมพ์ต้นฉบับผ่านดาวเทียมและส่งออกจำหน่ายในประเทศต่าง ๆ ที่ทำให้ภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศอื่น ๆ ที่อยู่ห่างไกลกัน ได้อ่านหนังสือพิมพ์อย่างรวดเร็วในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน

4.2 หนังสือพิมพ์ระดับชาติ (national newspaper) ดำเนินกิจการในเมืองหลวงของประเทศ มียอดจำหน่ายสูงทั่วประเทศและอาจตีพิมพ์วันละหลายกรอบ เนื่องจากมีอิทธิพลสูงต่อประชาชน

4.3 หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น (local newspaper) ดำเนินกิจการในท้องถิ่นระดับชุมชน จังหวัด หรือภูมิภาค จำหน่ายในท้องถิ่นนั้น ๆ และใกล้เคียง มักเสนอข่าวในท้องถิ่นของตนที่ตอบสนองความต้องการของผู้อ่านในท้องถิ่นนั้น ๆ เป็นสื่อกลางได้ดีกว่าหนังสือพิมพ์จากส่วนกลาง อาจมีชื่อเรียกต่าง ๆ กันไปตามลักษณะทางภูมิศาสตร์ เช่น หนังสือพิมพ์ส่วนภูมิภาค (regional newspapers) หนังสือพิมพ์ระดับจังหวัด (provincial newspapers) หนังสือพิมพ์ชุมชน (community newspapers) หนังสือพิมพ์ในเมืองใหญ่ (metropolitan newspapers) และหนังสือพิมพ์ชนบท (rural newspaper)

5. รูปแบบ

5.1 หนังสือพิมพ์ขนาดมาตรฐาน (standard size) หรือหนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ (broadsheet newspapers) หรือขนาดเต็มรูป (full size newspapers) เป็นแผ่นใหญ่ มีขนาดกว้างยาวประมาณ 15 x 22 นิ้ว อาจมีขนาดแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการตัดกระดาษ

5.2 หนังสือพิมพ์ขนาดแท็บลอยด์ (tabloid) หรือหนังสือพิมพ์ขนาดเล็ก มีขนาดครึ่งหนึ่งของหนังสือพิมพ์ขนาดใหญ่ คือ ประมาณ 11 x 15 นิ้ว

6. หลักเกณฑ์อื่น ๆ

6.1 หนังสือพิมพ์ในสถานศึกษา (school newspaper) เสนอเนื้อหาที่เกี่ยวกับสถาบันการศึกษา ผู้จัดทำ คือ นักเรียน นิสิตนักศึกษา และมีอาจารย์เป็นผู้ควบคุมดูแล สถาบันที่มีการเรียนการสอนด้านนิเทศศาสตร์ วารสารศาสตร์ มักมีวัตถุประสงค์ให้ฝึกปฏิบัติผลิตหนังสือพิมพ์จริง

6.2 หนังสือพิมพ์ให้เปล่า (free newspaper) ส่วนใหญ่เป็นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ในรูปแบบหนังสือพิมพ์ เนื้อหาที่นำเสนอมักเป็นเรื่องที่เจ้าของหนังสือพิมพ์ เช่น สปอนเซอร์ หรือหน่วยงานต่าง ๆ ต้องการให้นำเสนอและแจกจ่ายไปยังกลุ่มเป้าหมาย

6.3 หนังสือพิมพ์กำแพง (wall newspaper) จัดทำเป็นแผ่นเหมือนโปสเตอร์ติดไว้ตามกำแพงหรือสถานที่ที่ประชาชนเห็นได้ง่าย หนังสือพิมพ์กำแพงที่มีชื่อเสียงของโลก คือ ต่าจือเป่า (Tatzebao) ของสาธารณรัฐประชาชนจีน

6.4 หนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic newspaper) เผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

การแบ่งประเภทของหนังสือพิมพ์ดังกล่าวเป็นการแบ่งตามหลักสากลนิยม แต่ในความเป็นจริงหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง ๆ อาจมีลักษณะหลายประการที่เข้าข่ายหนังสือพิมพ์หลายประเภท เช่น เป็นหนังสือพิมพ์ระดับชาติที่มีขนาดใหญ่ และเป็นหนังสือพิมพ์กรอบเข้าแบบประชาานิยมที่จัดทำในรูปแบบหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ในฉบับเดียวกัน ดังนั้น การศึกษาประเภทของหนังสือพิมพ์จึงเป็นการทำความเข้าใจถึงรูปแบบ ลักษณะ เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ที่มีอยู่อย่างหลากหลายมากกว่าการแบ่งประเภทอย่างเฉพาะเจาะจง

นอกจากนี้ยังปรากฏอีกแนวคิดหนึ่งเกี่ยวกับการแบ่งประเภทหนังสือพิมพ์ คือ แนวคิดของ กันทิมา ธนะโสภณ (2544, หน้า 401-402) ที่แบ่งหนังสือพิมพ์ออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวสาระหนัก เช่น ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ หรือที่เรียกว่า ข่าวหนัก เพราะผู้อ่านต้องใช้ความคิด ความรู้ ในการทำความเข้าใจ รูปแบบการจัดหน้าจะเป็นแบบเรียบ ๆ มีภาพประกอบไม่มากนัก มักเป็นสีขาว-ดำ ยอดจำหน่ายไม่สูง ผู้อ่านจำกัดในวงผู้มีการศึกษา ตัวอย่างเช่น มติชน และสยามรัฐ เป็นต้น

2. หนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม ได้แก่ หนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวเบา เช่น ข่าวอาชญากรรม ข่าวตื้นตื้นหวาดเสียว สนุกสนาน สะเทือนอารมณ์ และข่าวอื่น ๆ ที่ไม่หนักจนเกินไป เสนอเนื้อหาสาระที่คนอ่านได้ทุกระดับ ให้ความรู้สึกทางด้านจิตใจทันทีภายหลังที่อ่าน รูปแบบการจัดหน้าแรกจะประกอบด้วยภาพหัวข่าวใหญ่ ๆ หลายหัวข่าว มีภาพประกอบหลายภาพ มีการใช้สีสันประกอบ ซึ่งแต่ละสีได้กลายเป็นสัญลักษณ์ของฉบับนั้น ๆ ไป ยอดจำหน่ายค่อนข้างสูง ตัวอย่างเช่น ไทยรัฐ และเดลินิวส์ เป็นต้น

3. หนังสือพิมพ์ประเภทผสมผสานระหว่างคุณภาพและประชานิยม รูปแบบการจัดหน้าแรกจะมีลักษณะคล้ายกับหนังสือพิมพ์ประชานิยมทั่วไป มีสีสันและรูปภาพประกอบหลายภาพ มีการพาดหัวขนาดใหญ่ที่เสนอข่าวเบาเร้าอารมณ์แต่เนื้อหาภายในจะมีสาระหนักที่ต้องใช้ความรู้ความคิด ตัวอย่างเช่น แนวหน้า และบ้านเมือง เป็นต้น

1.3 ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ที่ได้รับความนิยมแพร่หลายจากผู้อ่านมากกว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ จัดทำขึ้นเพื่อคนทุกระดับความรู้ ไม่จำกัดผู้อ่าน สามารถอ่านจบได้ในเวลาอันสั้นทุกสถานที่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเสนอเรื่องราวที่น่าสนใจทั่วไป หนังสือพิมพ์รายวันมักมีรายงานข่าวต่าง ๆ เช่น ข่าวในประเทศ ข่าวต่างประเทศ ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา ข่าวบันเทิง ข่าววิทยาศาสตร์ ข่าวเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน เช่น การทะเลาะวิวาท และข่าวอาชญากรรม นอกจากข่าวแล้วอาจเสนอสารคดี นวนิยาย บทความแสดงความคิดเห็น ภาพประกอบข่าวและเรื่องต่าง ๆ และภาพการ์ตูน โดยสรุป องค์ประกอบของหนังสือพิมพ์ ได้แก่ ข่าว รายงานข่าว รวมทั้งรายงานพิเศษ หรือสก็๊ป (scoop) บทบรรณาธิการ หรือบทนำ

บทความ หรือคอลัมน์เชิงวิพากษ์วิจารณ์ การ์ตูน ภาพข่าว ภาพประกอบ และโฆษณา (สุรัตน์ นุ่มนนท์, 2539, หน้า 12 อ้างอิงใน สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2546, หน้า 93)

วัลลภ สวัสดิวัลลภ และคณะ (2544, หน้า 19) แบ่งส่วนประกอบของหนังสือพิมพ์ ดังนี้

1. หน้าแรก จะมีสัญลักษณ์ของชื่อหนังสือพิมพ์ หรือหัวหนังสือพิมพ์ ปีที่ ฉบับที่ วัน เดือน ปี ราคา ซึ่งเป็นรายละเอียดประจำของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ พาดหัวข่าว และข่าวที่นำเสนอต่อในหน้าอื่น ๆ
2. หน้าบรรณาธิการ เป็นหน้าที่มีความสำคัญยิ่งเพราะผู้เขียนซึ่งเป็นบรรณาธิการหรือเป็นผู้ที่บรรณาธิการมอบหมาย แสดงแนวคิดหรือชี้แนวทางแก้ไขเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งในขณะนั้น
3. เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่เสนอข่าว บทความ คอลัมน์ต่าง ๆ แจกแจงความโฆษณา ภาพประกอบเนื้อเรื่อง โดยแบ่งข่าวออกเป็นหัวข้อต่าง ๆ เช่น ข่าวการศึกษา ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวกีฬา และคอลัมน์ประจำที่มีชื่อเจ้าของคอลัมน์

ภาคภูมิ วรรณภา (2554, 92-96) เสนอแนวคิดที่ว่า ส่วนสำคัญยิ่งของการรายงานข่าวในหน้าหนังสือพิมพ์ คือ การพาดหัวข่าว (headline) ที่เป็นหัวใจสำคัญในการเขียนข่าวและเป็นส่วนแรกที่ดึงดูดความสนใจของผู้อ่านในการตัดสินใจเลือกอ่านข่าว เป็นหน้าที่ของบรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวที่ต้องมีความรู้ความสามารถในการเลือกใช้ภาษา มีทักษะในการตั้งประเด็นสำคัญ และจุดเด่นของข่าวมานำเสนอได้อย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าวันนี้มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง การพาดหัวข่าวหน้าหนึ่ง หรือการพาดหัวข่าวหน้าในจะใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าเนื้อข่าว ส่วนพาดหัวตัวใหญ่หรือเล็กขึ้นอยู่กับคุณค่าของข่าว การพาดหัวข่าวเป็นการสร้างสรรค์ภาษาที่สั้นกระชับ ครอบคลุมประเด็นเนื้อข่าวทั้งหมดออกมาในรูปของประโยค วลี หรือข้อความสั้น ๆ และอยู่ส่วนบนสุดของเนื้อข่าว อีกทั้งยังมีขนาดตัวอักษรที่ใหญ่เพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ภายใต้ข้อจำกัดด้านเนื้อที่ของหน้าหนังสือพิมพ์

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2538, หน้า 3-4) ได้ให้คำนิยามของส่วนต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ไว้ ดังนี้

1. ข่าว หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ปัจจุบันหรือข่าวสารที่น่าสนใจเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารที่เสนอ โดยลักษณะของข่าวนั้นจะต้องเป็นข้อมูล ข้อเท็จจริง หรือเรื่องราวที่ใหม่ และทันต่อเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทัศนะของผู้รับสาร การเสนอข่าวอาจใช้การพูด การเขียน การใช้ภาพ แถบบันทึก วีดิทัศน์ หรือภาพยนตร์ หรือสื่ออื่น ๆ ที่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างทั่วถึง ทั้งนี้ต้องไม่มีการแสดงความคิดเห็นในการเสนอข่าว

การจำแนกประเภทของข่าว

1.1 ข่าวที่น่าสนใจทั่ว ๆ ไปในประเทศ หมายถึง การรายงานเหตุการณ์ปัจจุบันหรือเรื่องราวที่น่าสนใจภายในประเทศ ส่วนใหญ่มักมีลักษณะตื่นเต้นเร้าใจ คนทั่วไปนิยมอ่าน เช่น ข่าวหน้าหนึ่ง ข่าวอาชญากรรม ข่าวเรื่องอื้อฉาวต่าง ๆ ข่าวอุบัติเหตุ ข่าววินาศกรรม ภัยธรรมชาติ เป็นต้น

1.2 ข่าวสาธารณประโยชน์ในประเทศ หมายถึง ข่าวที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ของสาธารณชนและวิชาชีพ มุ่งเสนอให้ประชาชนได้รับทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวของสังคมส่วนรวมในเรื่องต่าง ๆ ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

1.2.1 ด้านการเมือง เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปกครองและการเมืองเกี่ยวกับนโยบายการดำเนินงานและชี้แจงงานของส่วนราชการ

1.2.2 ด้านเศรษฐกิจ เป็นเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจและการประกอบอาชีพต่าง ๆ รวมทั้งการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงของธุรกิจการค้าโดยส่วนรวม

1.2.3 ด้านสังคมและวัฒนธรรม เป็นเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา ศาสนา จริยศึกษา เด็ก สตรี และแม่บ้าน สุขภาพอนามัย ศิลปะวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์

1.3 ข่าวต่างประเทศและข่าวระหว่างประเทศ หมายถึง เหตุการณ์หรือเรื่องราวที่อาจเกิดขึ้นในต่างประเทศหรือในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวเนื่องกับประเทศต่าง ๆ หลายประเทศ ซึ่งแสดงให้เห็นความเคลื่อนไหวและความสัมพันธ์ของประเทศต่าง ๆ รวมถึงเหตุการณ์หรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นระหว่างเขตแดนไทยและเขตแดนประเทศใกล้เคียง

1.4 ข่าวและความเคลื่อนไหวในวงการกีฬา หมายถึง ข่าวหรือเรื่องราวที่เกี่ยวกับการแข่งขันกีฬา ความเคลื่อนไหวในวงการกีฬา เช่น ข่าวเตรียมการแข่งขันกีฬา ผลการแข่งขันกีฬา บุคคลในวงการกีฬา เป็นต้น

1.5 ข่าวความเคลื่อนไหวในวงการธุรกิจบันเทิง หมายถึง เรื่องราวหรือข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวงการบันเทิง ส่วนมากจะจัดไว้ในหน้าหนึ่งหน้าใดโดยเฉพาะ อาจมีเรื่องเกี่ยวกับภาพยนตร์ โทรทัศน์ ดนตรี ละคร ดารา และการแสดงต่าง ๆ

1.6 ข่าวประเภทอื่น ๆ หมายถึง ข่าวอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากข่าวที่กล่าวมาแล้ว เช่น ข่าวเด็ก ข่าวบุคคล การพยากรณ์อากาศ ข่าวสุขภาพสังคม ผลการออกสลากกินแบ่ง เป็นต้น ยกเว้น ข่าวความเคลื่อนไหวในวงการธุรกิจการค้าและอุตสาหกรรม

2. ความรู้หรือสารคดี หมายถึง ความรู้หรือสารคดีที่เสนอในหนังสือพิมพ์ในลักษณะของสารคดีหรือบทความ โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้อ่านได้รับความรู้ในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการปกครองและการเมือง นโยบายการดำเนินงานและชี้แจงงานของส่วนราชการ เศรษฐกิจและการประกอบอาชีพต่าง ๆ ทางศาสนาและจริยศึกษา สำหรับเด็ก สตรีและแม่บ้าน สุขภาพและอนามัย ศิลปะวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และอื่น ๆ

3. ทรรศนะหรือความคิดเห็น หมายถึง บทความ บทบรรณาธิการ หรือข้อเขียนแบบอื่น ๆ ในหน้าหนังสือพิมพ์ที่แสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ผู้อ่านทราบความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับการปกครองและการเมือง นโยบายการดำเนินงานและชี้แจงงานของส่วนราชการ เศรษฐกิจและการประกอบอาชีพต่าง ๆ ทางศาสนาและจริยศึกษา สำหรับเด็ก สตรีและแม่บ้าน สุขภาพและอนามัย ศิลปะวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ คอลัมน์ประจำที่เสนอความคิดเห็น วิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับเรื่องทั่ว ๆ ไป และอื่น ๆ ได้แก่ การพยากรณ์ชีวิต และทรรศนะหรือความคิดเห็นอื่น ๆ

4. บันเทิง หมายถึง เนื้อหาที่ตีพิมพ์ในหน้าหนังสือพิมพ์ มีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ แสดงด้วยภาพ ได้แก่ ภาพเขียน หรือภาพถ่าย เช่น การ์ตูนสำหรับเด็ก ภาพล้อทางการเมือง เป็นต้น และบรรยายด้วยข้อเขียน ได้แก่ เรื่องสนุก ๆ เช่น นวนิยาย เรื่องแปล เรื่องสั้น เป็นต้น

5. ธุรกิจและการโฆษณา หมายถึง เนื้อหาในหน้าหนังสือพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการค้า อุตสาหกรรม รวมถึงข่าวเพื่อการเผยแพร่และการประชาสัมพันธ์ (publicity and public relations) และ เนื้อหาที่เป็นการโฆษณาสินค้าและบริการด้วย (advertisements)

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของหนังสือพิมพ์

สื่อสิ่งพิมพ์มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และการศึกษา แม้มีผู้กล่าวว่า การใช้สื่อในยุคดิจิทัลผ่านระบบอินเทอร์เน็ตจะทำให้สื่อสิ่งพิมพ์ลดบทบาทลง แต่ในความเป็นจริงแล้ว ความต้องการใช้สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร รวมถึงสื่อการโฆษณาประชาสัมพันธ์ ยังคงปรากฏอยู่เนื่องจากข้อจำกัดในการเข้าถึงเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ รวมถึงปัจจัยการปฏิรูปการศึกษาและการยกระดับมาตรฐานการเรียนรู้เป็นปัจจัยเสริมที่ทำให้สื่อสิ่งพิมพ์ยังเติบโตและขยายตัวอย่างต่อเนื่องในปัจจุบัน (สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2546, หน้า 31) ดังนั้น หนังสือพิมพ์จึงจัดเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีบทบาทและหน้าที่ที่สำคัญต่อการดำเนินชีวิต ดังรายละเอียดต่อไปนี้

บทบาทของหนังสือพิมพ์

หนังสือพิมพ์มีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของคนในสังคมและเกี่ยวข้องกับความเป็นไปของทุกส่วน เช่น เป็นสื่อกลางในการเสนอข่าวสารของรัฐบาลให้กับประชาชน การเสนอข่าวด้านการเมือง เศรษฐกิจ การศึกษา และการส่งเสริมอาชีพ รวมถึงปัญหาสังคมที่ต้องการการแก้ไขให้อยู่ในสภาพที่ดีขึ้น ตามที่ สุภาณี นิตยเสมอ (2543, หน้า 16-18) ได้กล่าวถึงบทบาทของหนังสือพิมพ์จากความคาดหวังของประชาชนในสังคมประชาธิปไตย ดังนี้

1. บทบาทการเป็นนายทวารข่าวสาร (gatekeeper) ที่เปรียบเหมือนประตูหรือด่านตรวจเป็นชั้น ๆ ก่อนที่ข่าวสารจะปรากฏบนหน้าหนังสือพิมพ์ เริ่มจากบรรณาธิการ (editor) ที่กำหนดให้ผู้สื่อข่าวไปทำข่าว ผู้เรียบเรียงข่าว (rewriter) เขียนข่าวตามข้อมูลของผู้สื่อข่าว และบรรณาธิการจะใช้วิจารณญาณในการประเมินและตัดสินใจตีพิมพ์ข่าวสารนั้น ๆ ถือเป็นกาเปิดประตูและควบคุมการไหลของข่าวสารต่อสาธารณชน หนังสือพิมพ์ในฐานะนายทวารข่าวสารจะต้องใช้วิจารณญาณที่อยู่บนพื้นฐานของความถูกต้อง เทียงธรรม

2. บทบาทการเป็นผู้แจ้งข่าวสาร (informer) ในการนำข้อมูลมาเขียนเป็นข่าว บทความ สารคดี ฯลฯ เพื่อแจ้งให้ประชาชนรับรู้จากข้อเท็จจริงต่าง ๆ มารายงานข่าว (report) อธิบาย (explain) แปลความหมาย (interpret) วิเคราะห์ (analyze) การแจ้งข่าวที่เหมาะสมจะช่วยให้ประชาชนมีความรู้และความคิดเท่าทันโลก

3. บทบาทการเป็นสุนัขยาม (watchdog) สื่อมวลชนเปรียบเสมือนเป็นสุนัขเฝ้าบ้านที่จับตาดูการทำงานของรัฐบาลว่าทำตามนโยบายที่แถลงไว้หรือไม่และการติดตามดูการทำงานของกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ ว่าทำงานถูกต้องตามทำนองคลองธรรมหรือไม่เพื่อจับตามิให้เกิดเหตุการณ์ผิดปกติ สื่อมวลชนจึงเป็นผู้เตือนภัยเมื่อเกิดเหตุคอร์รัปชัน การใช้เงินภาษีในทางที่ไม่สมควร หรือการกระทำที่ไม่ถูกต้องต่าง ๆ

4. บทบาทการรับเรื่องราวร้องทุกข์ (ombudsman) เป็นแหล่งในการรับแจ้งเรื่องราวเรียนต่าง ๆ ที่นอกจากจะเป็นที่พึ่งของสาธารณชนแล้ว หนังสือพิมพ์มักได้เบาะแสดี ๆ เพื่อการสื่อข่าวในหลายกรณีจากรีวิวเรื่องราวร้องทุกข์ของประชาชนที่ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม บทบาทอีกด้านหนึ่ง คือ การรณรงค์เพื่อให้

สังคมมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เช่น วรรณคดีให้ประชาชนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง วรรณคดีให้ประชาชนรู้จักใช้น้ำมั้นอย่างประหยัด เป็นต้น

5. บทบาทการเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (changing agent) ข่าวสารที่ประชาชนได้รับจากหนังสือพิมพ์เป็นประจําย่อมมีอิทธิพลต่อความคิด ทักษะ และพฤติกรรม สามารถสร้างให้เกิดสาธารณมติที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง อาจเป็นแนวที่พึงประสงค์ของสังคมหรือไม่ก็ได้ และมีบทบาทต่อการพัฒนาทักษะผู้บริโภคให้รู้จักเลือกใช้สินค้าและบริการโดยเปรียบเทียบราคาและคุณภาพ นอกจากนี้ยังช่วยให้ประชาชนเข้าใจและยอมรับเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาประเทศ

บทบาทของหนังสือพิมพ์ต่อการศึกษา

รายงานเรื่อง การพัฒนาสื่อมวลชนสำหรับเด็กของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2522, หน้า 14 อ้างอิงใน นิรมล อัจฉริยะเสถียร, 2545, หน้า 8-9) ได้กล่าวถึงคุณค่าทางการศึกษาของหนังสือพิมพ์ไว้ดังนี้

1. ช่วยให้ผู้อ่านมีความรู้กว้างขวางขึ้น ข่าว และสารคดีบางเรื่องอาจช่วยเสริมสร้างและเพิ่มพูนความรู้ นอกจากนี้ยังช่วยให้ผู้เรียนเป็นคนที่ทันต่อเหตุการณ์และสามารถปรับตัวให้เข้ากับเหตุการณ์ ความเป็นไปของการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างดีอีกด้วย
2. ช่วยปลูกฝังนิสัยให้เป็นคนรักการอ่าน มีความกระตือรือร้นที่จะค้นหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ
3. ช่วยให้ผู้อ่านมีความคิดวิจารณ์เนื้อหาและเรื่องราวต่าง ๆ จากการอ่าน และก่อให้เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเชื่อมั่นในตนเอง
4. ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวและการค้นคิดประดิษฐ์สิ่งใหม่ ๆ และให้ความรู้รอบตัว
5. ข่าวการเมืองการปกครอง ทำให้ผู้อ่านรู้นโยบายการปกครองประเทศ ประพฤติตนได้อย่างถูกต้อง และรู้หน้าที่พลเมือง
6. ทำให้ทราบถึงความเป็นไปของประเทศต่าง ๆ ในโลก ทราบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จึงมีประโยชน์ต่อการศึกษาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ต่างประเทศ
7. ข่าวอาชญากรรมเป็นตัวอย่งในเรื่องศีลธรรมและความประพฤติ มีประโยชน์ในการศึกษาพฤติกรรมสังคมด้านจิตวิทยาและสังคมวิทยา
8. ให้ความรู้ทางสุขศึกษา การรักษอนามัย และการป้องกันโรค
9. ข่าวเกี่ยวกับศาสนา อารยธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี ทำให้มีความรู้ทางสังคมวิทยา ประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นรายละเอียดปลีกย่อยนอกเหนือจากในตำราเรียน
10. เก็บไว้เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ สามารถนำไปอ้างอิงได้
11. สามารถวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน
12. นำมาเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนในห้องเรียนได้โดยตรง เช่น ฝึกทักษะในการอ่าน การย่อความ ศึกษาแบบอย่างของการเขียน ใช้นำเข้าสู่บทเรียน ใช้ประกอบเนื้อหาบางตอน

หน้าที่ของหนังสือพิมพ์

สุภานี นิติย์เสมอ (2543, หน้า 14-15) ได้สรุปแนวคิดจากนักวิชาการหลายท่านเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้สื่อข่าวที่เป็นผู้เขียนเรื่องราวต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์หรือเป็นนายทวารข่าวสาร มีดังนี้

1. การให้ข่าวสาร (to inform) ได้แก่ การสืบเสาะแสวงหาข้อมูลอย่างถูกต้องครบถ้วนรอบด้านและนำเสนอให้ประชาชนได้ทราบตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นโดยไม่ต้องวิพากษ์วิจารณ์หรือแสดงความคิดเห็นใด ๆ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับการวินิจฉัยของผู้อ่านเป็นสำคัญ

2. การให้ความคิดเห็น (to give opinion) เกิดจากการวิเคราะห์และแปลความ (analysis and interpretation) ออกมาเป็นการวิพากษ์วิจารณ์ให้ความเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการให้คุณค่าของข่าวหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เป็นการเชื่อมโยงข้อเท็จจริงเข้ากับทัศนคติของผู้เขียนเพื่อสนองตอบบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมของสังคมในขณะนั้น

3. การให้ความรู้ (to educate) ทั้งทางตรง เช่น สารคดี บทความ คอลัมน์ ฯลฯ และทางอ้อมที่แทรกอยู่มากมาย เช่น เรื่องทางวิชาการ ค่านิยม กฎหมาย สิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และนวัตกรรม

4. การให้ความบันเทิง (to entertain) หนังสือพิมพ์จำเป็นต้องมีเนื้อหาเพื่อความบันเทิงที่ปรากฏในรูปแบบของการ์ตูน เรื่องสั้น สารคดี คอลัมน์ การแทรกอารมณ์ขันในข้อเขียนต่าง ๆ การเสนอข่าวในแวดวงบันเทิง ตลอดจนการนำเนื้อหาของละครโทรทัศน์มาตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์

5. เป็นสื่อในการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ (to advertise and public relations) เป็นการบริการชุมชนเพื่อเสนอเรื่องราวที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน เช่น ประชาสัมพันธ์การเลือกตั้ง การตีพิมพ์สารคดีเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว การเสนอโครงการเกี่ยวกับการรักษาสิ่งแวดล้อม การโฆษณาที่ช่วยให้ผู้อ่านทราบข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าและบริการ

รัฐจวน อินทรกำแหง และนวนลจันทร์ รัตนกร (2524, หน้า 57-59) ได้ประมวลความสำคัญและประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ โดยสรุปเป็นข้อ ๆ ดังนี้

1. ให้ภาพสะท้อนของสังคมในเรื่องเหตุการณ์ สิ่งแวดล้อม สภาพการณ์ที่เป็นอยู่ของสังคมที่หนังสือพิมพ์นั้นกล่าวถึง

2. ให้ความรู้อันทันต่อเหตุการณ์ของโลก ทำให้เป็นผู้ที่ตื่นอยู่เสมอ สามารถติดตามและเคลื่อนไหวทันโลก ถ้าอ่านด้วยวิจรรย์ญาณอยู่เสมอจะเป็นการฝึกตนเองมิให้เป็นผู้ประมาท

3. ให้ความรู้ในเรื่องราวหลายสาขา แม้ไม่ลึกซึ้งแต่เป็นการบอกกล่าวให้ทราบที่มา ความเคลื่อนไหว และเราให้เกิดความสนใจที่จะติดตามต่อไป

4. ส่งเสริมให้เกิดความสมดุลในประชาธิปไตย เนื่องจากหนังสือพิมพ์เป็นสื่อกลางระหว่างรัฐบาลกับประชาชน ข้าราชการกับชาวบ้าน ฯลฯ จึงเป็นสื่อประสานความเข้าใจ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้เกิดความเป็นธรรมและความเสมอภาคกัน

5. เป็นสื่อบริการคล้ายทุกซ์แก่ผู้อ่านที่นอกเหนือจากการเสนอข่าว เสนอแนวทางอาชีพ การสงเคราะห์ผู้มีทุกข์ ประกาศหางาน ฯลฯ

6. เป็นอุปกรณ์ทางการเรียนการสอน เป็นเอกสารที่ให้การศึกษได้อย่างกว้างขวางและเป็นอุปกรณ์ที่ส่งเสริมให้การเรียนสนุกสนานมีชีวิตชีวายิ่งขึ้น ซึ่งผู้อ่านหนังสือพิมพ์สามารถใช้ให้เป็นประโยชน์ในด้านนี้ในทุกโอกาสที่ต้องการ

7. เผยแพร่ข่าวให้ทราบได้รวดเร็วและทั่วถึงโดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

2. หนังสือพิมพ์ออนไลน์

หนังสือพิมพ์ออนไลน์ (online newspaper) หรือหนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic newspaper) เป็นสื่อใหม่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในรูปสื่อประสมที่เสนอพร้อม ๆ กันทั้งตัวอักษร ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว คลิปวีดิทัศน์ และคลิปเสียง ปัจจุบัน ผู้คนนับล้านทั่วโลกเข้าใช้ระบบอินเทอร์เน็ต ดังนั้น หนังสือพิมพ์ออนไลน์จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย ดังนั้น องค์กรสื่อมวลชนจึงให้ความสำคัญในการใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อเผยแพร่ข่าวสารที่สะดวก รวดเร็ว และขยายตลาดไปยังกลุ่มเยาวชนรุ่นใหม่ในยุคเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวัน

2.1 ความหมายของหนังสือพิมพ์ออนไลน์

จินทนา ทองประยูร (2551ข, หน้า 5; 2551ก, หน้า 5-6) ให้คำนิยามของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ว่า หนังสือพิมพ์ออนไลน์ หมายถึง ฐานข้อมูลที่บรรจุเนื้อหาสำคัญของข่าวเต็มรูปแบบที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวัน ผู้อ่านสามารถเข้าถึงเนื้อหาที่ต้องการได้เช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ปกติ เปรียบเสมือนการรวบรวมข่าวจากหนังสือพิมพ์ปกติมาไว้ในระบบอิเล็กทรอนิกส์ การจัดแบ่งส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหาเป็นเช่นเดียวกับหนังสือพิมพ์ปกติแต่มีพื้นที่ไม่จำกัดในการเสนอ จึงสามารถเก็บข้อมูลเชิงลึกและละเอียดกว่า หนังสือพิมพ์ที่เสนอในรูปแบบของสื่อออนไลน์ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตและเวิร์ลไวด์เว็บ ดังนั้น กลุ่มเป้าหมายของหนังสือพิมพ์ออนไลน์จึงเป็นคนต่างกลุ่มกันกับฉบับพิมพ์ กลุ่มผู้อ่านฉบับพิมพ์เป็นผู้มีอายุ คนรุ่นเก่า และเป็นผู้บริหารทั้งภาครัฐและเอกชน ขณะที่กลุ่มเป้าหมายหนังสือพิมพ์ออนไลน์เป็นคนรุ่นใหม่ทั้งภาครัฐและเอกชน ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี เป็นผู้ไม่ซื้อหนังสือพิมพ์หรืออยู่ในที่ที่ซื้อหนังสือพิมพ์ไม่ได้ จำนวนผู้อ่านออนไลน์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยยังเป็นคนเฉพาะกลุ่ม ส่วนเนื้อหาและรูปแบบของหนังสือพิมพ์ออนไลน์มีทั้งส่วนเหมือนและแตกต่างจากฉบับพิมพ์ในสัดส่วนที่ต่างกันขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์กรสื่อ ส่วนใหญ่ยังคงใช้เนื้อหาเหมือนฉบับพิมพ์ประมาณร้อยละ 70-80 เนื้อหาหลักที่ใช้ร่วมกับฉบับพิมพ์ ได้แก่ ข่าวสำคัญ ข่าวการเมือง เศรษฐกิจ ความแตกต่างมักเป็นสาระบันเทิงมากกว่า รวมทั้งข่าวคั้น (breaking news) และข่าวทันเหตุการณ์ (current news) โดยใช้คุณลักษณะเด่นด้านความสด ใหม่ ความเร็ว ทั้งการใช้ภาพเคลื่อนไหว คลิปเสียง ปฏิสัมพันธ์โต้ตอบ ห้องสนทนา เว็บบอร์ด เว็บบล็อก นำเสนอตามความต้องการของผู้เข้าชม ผลกระทบเชิงจริยธรรมที่เป็นปัญหาของหนังสือพิมพ์ออนไลน์เกิดจากความไวในการแพร่ข่าวข่าวสารถึงกันทั่วโลกอย่างรวดเร็วไม่มีข้อจำกัดด้านเนื้อที่และเวลา ทำให้ขาดการตรวจสอบ เกิดข้อผิดพลาดง่าย จำเป็นต้องมีการควบคุมโดยใช้กฎหมาย หากไม่ควบคุมจะทำให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง เกิดการรุกร้าสิทธิเสรีภาพส่วนบุคคล จำเป็นต้องให้การศึกษาก่อนผู้อ่านให้รู้เท่าทัน รู้จักคิดวิเคราะห์ ไม่เชื่อในสิ่งที่เห็นได้ง่าย และขึ้นอยู่กับจิตสำนึกและคุณธรรมของผู้กระทำซึ่งบรรณาธิการต้องมีความตระหนักในเรื่องนี้

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2554, หน้า 142) ให้ความหมายของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ไว้ว่า หนังสือพิมพ์ออนไลน์ (online newspaper) หมายถึง การเผยแพร่หนังสือพิมพ์ผ่านหน้าจคอมพิวเตอร์โดยที่ข้อมูลข่าวสารซ้อนกันอยู่หลายชั้น ผู้อ่านสามารถเลือกข้อมูลข่าวสารที่ต้องการได้ด้วยตนเอง รูปแบบของข้อมูลมีหลายลักษณะที่เรียกว่า hypertext คือ เสียง และภาพเคลื่อนไหวที่เสนอเข้าได้ตามความต้องการ รวมทั้งมีกลุ่มข่าวออนไลน์อีกด้วย หนังสือพิมพ์ออนไลน์นับเป็นสื่อใหม่ (new media) ที่กำลังได้รับความนิยม คำว่าหนังสือพิมพ์ออนไลน์ เป็นคำกลาง ๆ ที่ใช้เรียกหนังสือพิมพ์ที่ปรากฏบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในลักษณะของเว็บไซต์ ปัจจุบันมีคำอื่น ๆ อีกหลายคำที่ใช้เรียกแทนกันได้ เช่น หนังสือพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic newspaper หรือ e-newspaper) หนังสือพิมพ์อินเทอร์เน็ต (internet newspaper) และหนังสือพิมพ์ดิจิทัล (digital newspaper) เป็นต้น

2.2 ลักษณะของหนังสือพิมพ์ออนไลน์

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2554, หน้า 143-144) สรุปถึงลักษณะของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ ดังนี้

1. รูปแบบการปฏิสัมพันธ์ (interactive model) คือ การคลิกเมาส์ไปยังหัวข้อข่าวเพื่อเรียกอ่านข้อมูลเพิ่มเติมได้ หรือการร่วมแสดงความคิดเห็นผ่านแบบสำรวจความคิดเห็น (online poll) หรือการส่งอีเมลถึงกองบรรณาธิการ
2. การผสมผสานของสื่อผสม (multi-media model) คือ การนำเสนอเนื้อหาทั้งในรูปแบบข้อมูล ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว หรือเสียง เช่น การนำเสนอรายการวิทยุทางอินเทอร์เน็ต
3. ความเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ (continuous change) เป็นคุณลักษณะสำคัญของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่จะดึงดูดให้ผู้อ่านติดตามข่าวสารเป็นประจำ
4. การใช้งานง่าย (ease of navigation) คือ ความง่ายในการเข้าถึงข้อมูลโดยใช้โปรแกรม browser มีไอคอน หมวดหมู่มั่ว เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้อ่านสามารถกดอ่านข่าวหัวข้อต่อไปได้

2.3 ประเภทของหนังสือพิมพ์ออนไลน์

ชวรงค์ ลิมป์ปัทมปาณี (2552, ไม่ปรากฏเลขหน้า อ้างอิงใน สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ, 2554, หน้า 144-145) แบ่งประเภทของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ออกเป็น 3 กลุ่มหลัก ๆ ดังนี้

1. หนังสือพิมพ์ออนไลน์ในลักษณะสื่อเสริม จัดทำโดยสำนักพิมพ์ที่มีการจัดพิมพ์หนังสือพิมพ์กระดาษเป็นสำนักข่าว เช่น www.thaipost.net, www.naewna.com, www.bangkokpost.com เป็นต้น
2. หนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่เน้นผสมผสานระหว่างสื่อเสริมกับสื่อใหม่ เช่น www.dailynews.co.th, www.posttoday.com, www.siamrath.co.th และ www.komchadluek.com เป็นต้น
3. หนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่จัดทำโดยเว็บมาสเตอร์ (web master) และเน้นเป็นสื่อใหม่โดยตรง เช่น www.prachathai.com, www.manager.co.th, www.siamsport.co.th, www.thairath.co.th, www.matichon.co.th และ www.bangkokbiznews.com เป็นต้น

หนังสือพิมพ์ออนไลน์ในปัจจุบันอาจแบ่งประเภทโดยพิจารณาว่ามีสื่อประเภทอื่นเป็นสื่อพื้นฐานอยู่หรือไม่ หรืออาจแบ่งเป็น

1. หนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่มีสื่อกระดาษเป็นพื้นฐาน เช่น www.manager.co.th, www.siamsport.co.th, www.thairath.co.th, www.matichon.co.th, www.bangkokbiznews.com, www.dailynews.co.th, www.posttoday.com, www.siamrath.co.th, www.thaipost.net และ www.komchadluek.com เป็นต้น

2. หนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่มีสื่ออื่นเป็นพื้นฐาน เช่น www.innnews.co.th, www.thaipbs.or.th, www.mcot.net, www.ch7.com เป็นต้น

3. หนังสือพิมพ์ออนไลน์ที่ไม่มีสื่ออื่นใดเป็นพื้นฐาน เช่น www.prachathai.com, www.efinance.co.th, www.ryt9.com และ www.msn.com เป็นต้น

2.4 ปัจจัยการเติบโตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์

1. ความนิยมและพฤติกรรมการรับข้อมูลข่าวสารในบริการค้นหาข้อมูลและการใช้สื่อเพื่อติดตามข่าวสารผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต รวมทั้งผลการพัฒนาเทคโนโลยีเครื่องอ่าน (digital reader) เช่น iPhone, iPad ฯลฯ ที่ทำให้ราคาถูกลงแต่มีประสิทธิภาพมากขึ้นเรื่อย ๆ

2. ความต้องการสร้างภาพลักษณ์ผู้นำในตลาดสื่อออนไลน์ขององค์กรสื่อสารมวลชนเองโดยเฉพาะอย่างยิ่งในธุรกิจหนังสือพิมพ์

3. การขยายช่องทางธุรกิจ เช่น การเสนอกิจกรรมขายโฆษณาของเครือข่าย เนชั่นมัลติมีเดีย กรุ๊ป จำกัด (มหาชน) หรือเครือข่าย โพสต์ทอล์คซิ่ง เมื่อลงโฆษณาไปกับหนังสือพิมพ์ (printed edition) สามารถลงฟรีได้ในเว็บไซต์ของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ (online edition)

4. การแสดงเป็นแหล่งข้อมูลชั้นนำระดับนานาชาติโดยเปิดโอกาสให้คนไทยในต่างประเทศมีการติดตามข่าวสารในประเทศผ่านเว็บไซต์

2.5 บทบาทหน้าที่ขององค์กรหนังสือพิมพ์ยุคหลอมรวมสื่อ

จันทนา ทองประยูร (2552, หน้า 60-62) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ขององค์กรหนังสือพิมพ์ยุคใหม่ที่มีสายผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นในรูปแบบออนไลน์หรือเว็บไซต์องค์กรที่ยังจำเป็นต้องคงบทบาทหน้าที่เช่นเดียวกับองค์กรหนังสือพิมพ์ที่ผ่านมาในอดีต คือ ให้ข้อมูลข่าวสาร ให้การศึกษา ให้ข้อคิดและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ของสังคมที่ต้องอยู่บนพื้นฐานของการมีจิตสำนึกด้านคุณธรรมและจริยธรรมวิชาชีพ ซึ่งความแตกต่างอาจเป็นเพียงการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยมากขึ้นโดยเฉพาะการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตที่ช่วยย่นระยะเวลาของผู้สื่อข่าวและกองบรรณาธิการ การรายงานข่าวสามารถทำได้รวดเร็วฉับพลัน องค์กรหนังสือพิมพ์ในยุคหลอมรวมสื่อต้องทำหน้าที่สอดส่องดูแลความเคลื่อนไหวและความเป็นไปของสังคม นำเสนอความจริง ความยุติธรรม เปิดเผยเรื่องราวเหตุการณ์ที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ มีความน่าเชื่อถือและสามารถตรวจสอบได้ (powerful accountable) นอกจากนี้ องค์กรสื่อที่หลอมรวมยังต้องมีหน้าที่เชื่อมประสานส่วนต่าง ๆ ของชุมชนและสังคมตลอดจนถ่ายทอดมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าจากชนรุ่นหนึ่งไปยังชนอีกรุ่นหนึ่ง และต้องดูแลข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ตอย่างเข้มงวด ตรวจสอบข้อเท็จจริง และใช้ศักยภาพจากการรวมจุดเด่นและจุดแข็งของสื่ออิเล็กทรอนิกส์เข้ากับหนังสือพิมพ์อย่างชาญฉลาด

3. ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์

องค์กรทางวิชาชีพหนังสือพิมพ์ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการประกอบวิชาชีพอย่างมีจริยธรรมจึงได้กำหนดจรรยาบรรณในการทำงานไว้ ดังนี้ (สุภาณี นิตยเสมอ, 2543, หน้า 217, 229-232)

ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์

สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

(พ.ศ. 2541)

โดยที่เจ้าของ ผู้ประกอบการ บรรณาธิการ และผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ทั้งหลายได้พร้อมใจกันสถาปนาสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติให้เป็นองค์กรอิสระทำหน้าที่ควบคุมกันเองเพื่อส่งเสริมเสรีภาพ ความรับผิดชอบ สถานภาพผู้ประกอบวิชาชีพและกิจการหนังสือพิมพ์ ตลอดจนส่งเสริมสนับสนุนสิทธิการใช้สื่อหนังสือพิมพ์เพื่อการรับรู้ข่าวสารและการแสดงความคิดเห็นของพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมให้หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่ให้การศึกษาแก่ประชาชน รวมทั้งยึดถือความยุติธรรมและความเที่ยงธรรมเป็นหลักในการประกอบวิชาชีพ

อาศัยความตามข้อ 5 (1) และข้อ 14 (4) แห่งธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540 คณะกรรมการสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติมีมติเห็นชอบให้ตราข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ไว้ดังต่อไปนี้

หมวด 1 หมวดทั่วไป

ข้อ 1 ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2541”

ข้อ 2 ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ 3 ในข้อบังคับนี้

“ข่าว” หมายถึง เนื้อข่าว ความนำ หรือตัวโปรย พาดหัวข่าว ภาพข่าว และคำบรรยายภาพข่าว

“หนังสือพิมพ์” หมายถึง หนังสือพิมพ์ตามธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540 ข้อ 3

“ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์” หมายถึง ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ตามธรรมนูญสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2540 ข้อ 3

หมวด 2 จริยธรรมของหนังสือพิมพ์

ข้อ 4 หนังสือพิมพ์ต้องยึดถือข้อเท็จจริง ความถูกต้องแม่นยำ และครบถ้วน

ข้อ 5 หนังสือพิมพ์ต้องนำเสนอข่าวเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยไม่แสวงหาผลประโยชน์ส่วนตนหรือหมู่คณะ

ข้อ 6 หนังสือพิมพ์ต้องแสดงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

ข้อ 7 หนังสือพิมพ์ต้องไม่แต่งเติมเนื้อหาสาระของข่าวจนคลาดเคลื่อนหรือเกินจากความเป็นจริง

ข้อ 8 หนังสือพิมพ์ต้องละเว้นการเสนอข่าวเพราะความลำเอียง หรือมีอคติ จนเป็นเหตุให้ข่าวนั้นคลาดเคลื่อนหรือเกินจากความเป็นจริง

ข้อ 9 หนังสือพิมพ์ต้องไม่สอดแทรกความคิดเห็นลงในข่าว

ข้อ 10 เมื่อคัดลอกข้อความใดจากหนังสือพิมพ์ สิ่งพิมพ์ หรือแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ต้องบอกที่มาของข้อความนั้น

ข้อ 11 การเสนอข่าวที่มีการพาดพิงอันอาจเกิดความเสียหายแก่บุคคลหรือองค์กรใด ๆ ต้องแสดงถึงความพยายามในการเปิดโอกาสให้ฝ่ายที่ถูกกล่าวหาแสดงข้อเท็จจริงด้วย

ข้อ 12 ในกรณีที่มีการเสนอข่าวผิดพลาด หนังสือพิมพ์ต้องลงพิมพ์แก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวโดยไม่ชักช้า

ข้อ 13 หนังสือพิมพ์ต้องไม่เสนอข่าวโดยเลื่อนลอยปราศจากแหล่งที่มา พึงระบุชื่อบุคคลที่ให้สัมภาษณ์หรือให้ข่าวอย่างเปิดเผย เว้นแต่จะมีเหตุอันควรปกปิดเพื่อสวัสดิภาพและความปลอดภัยของแหล่งข่าวและต้องเป็นประโยชน์ต่อสิทธิในการรับรู้ข่าวสารของสาธารณชน

ข้อ 14 หนังสือพิมพ์ต้องปกปิดชื่อและฐานะของบุคคลที่ให้ข่าวไว้เป็นความลับหากได้ให้คำมั่นแก่แหล่งข่าวนั้นไว้

หนังสือพิมพ์ต้องปกปิดนามปากกาหรือนามแฝงที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์นั้นไว้เป็นความลับ

ข้อ 15 ในการเสนอข่าวหรือภาพใด ๆ หนังสือพิมพ์ต้องคำนึงมิให้ล่วงละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของบุคคลที่ตกเป็นข่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องให้ความคุ้มครองอย่างเคร่งครัดต่อสิทธิมนุษยชนของเด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาส

ในการเสนอข่าวตามวรรคแรก ต้องไม่เป็นการซ้ำเติมความทุกข์หรือโศกนาฏกรรมอันเกิดแก่เด็ก สตรี และผู้ด้อยโอกาสนั้น ไม่ว่าทางใดทางหนึ่ง

ข้อ 16 การพาดหัวข่าวและความนำของหนังสือพิมพ์ต้องไม่เกินไปจากข้อเท็จจริงในข่าวและต้องสะท้อนใจความสำคัญหรือเนื้อหาหลักของข่าว

ข้อ 17 หนังสือพิมพ์จะต้องไม่เสนอภาพข่าวที่อุจาด ลามกอนาจาร หรือน่าหวาดเสียว โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของสาธารณชนอย่างถ้อยถน

ข้อ 18 ในการแสดงความคิดเห็นหรือการวิพากษ์วิจารณ์ หนังสือพิมพ์ต้องให้ความเที่ยงธรรมแก่ฝ่ายที่ถูกพาดพิงเสมอ

ข้อ 19 ข้อความที่เป็นประกาศโฆษณาที่ปรากฏอยู่ในหนังสือพิมพ์ ต้องแสดงให้เห็นชัดว่าเป็นประกาศโฆษณา จะแบแฝงเป็นการเสนอข่าวหรือความคิดเห็นมิได้

หมวด 3 จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์

ข้อ 20 ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ต้องไม่ประพฤติปฏิบัติกรใด ๆ อันจะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียเกียรติศักดิ์แห่งวิชาชีพ

ข้อ 21 ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ต้องไม่วาดอ้างหรืออาศัยตำแหน่งหน้าที่เพื่อเรียกร้องสิทธิหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่ไม่ชอบธรรม

ข้อ 22 ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ ต้องละเว้นการรับอามิสสินจ้างอันมีค่า หรือผลประโยชน์ใด เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการใดอันจะขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องรอบด้าน

หมวด 4 แนวปฏิบัติของหนังสือพิมพ์และผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์

ข้อ 23 ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ พึงละเว้นการรับอภิสิทธิ์ หรือตำแหน่ง เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการใดอันจะขัดต่อการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างถูกต้องรอบด้าน

ข้อ 24 การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ พึงตระหนักถึงความสำคัญของข่าวต่อสาธารณชน และไม่เสนอข่าวในทำนองชวนเชื่อในเรื่องที่ไม่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ

ข้อ 25 การได้มาซึ่งข่าวสาร หนังสือพิมพ์พึงใช้วิธีที่สุภาพและซื่อสัตย์

ข้อ 26 ในการแสดงความคิดเห็น หนังสือพิมพ์พึงกระทำโดยบริสุทธิ์ใจ และไม่มีพันธะอื่นใด นอกจากมุ่งปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณชน โดยไม่ยอมให้อิทธิพลอื่นใดมาครอบงำความคิดเห็น

ข้อ 27 หนังสือพิมพ์พึงละเว้นการล່วงละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เว้นแต่กรณีเพื่อประโยชน์สาธารณะ

ข้อ 28 หนังสือพิมพ์พึงใช้ความระมัดระวังอย่างรอบคอบ ให้ประกาศโฆษณาทั้งหลายอยู่ในขอบเขตของศีลธรรมและวัฒนธรรม

หนังสือพิมพ์พึงระมัดระวังที่จะไม่เป็นเครื่องมือในการเผยแพร่ประกาศโฆษณาที่น่าสงสัยว่าจะเป็นภัยแก่สังคมหรือสาธารณชน

ข้อ 29 หนังสือพิมพ์พึงหลีกเลี่ยงการเผยแพร่ประกาศโฆษณาที่มีเหตุให้น่าเชื่อว่าเจ้าของประกาศโฆษณานั้นเจตนาจะทำให้ผู้อื่นหลงเชื่อในสิ่งที่ยังมลาย

ข้อ 30 ภาษาที่ใช้ในหนังสือพิมพ์พึงหลีกเลี่ยงคำที่ไม่สุภาพ หรือมีความหมายเหยียดหยาม

ประกาศ ณ วันที่ 30 มีนาคม พ.ศ. 2541

(นายมานิจ สุขสมจิตร)

ประธานสภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ

4. การอ่าน

การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานของการเรียนรู้ที่ต้องฝึกฝนเพื่อพัฒนาระดับความสามารถในการอ่านให้สูงขึ้นจากเนื้อหาที่ยากและซับซ้อนจนเกิดความเข้าใจเรื่องทีอ่านได้อย่างรวดเร็ว วิเคราะห์วิจารณ์และจับใจความสำคัญได้ สามารถนำไปใช้ประโยชน์จากการที่สมองเกิดกระบวนการพัฒนาความคิดที่นำไปสู่การฟัง พูด และเขียน การอ่านเป็นนิสัยที่สะสมตั้งแต่วัยเด็กที่สามารถฝึกฝนจนเกิดคุณสมบัติของ “การอ่านเป็น” ที่

มิใช่เพียงการอ่านออกหรืออ่านได้เท่านั้น แต่เป็นการอ่านในระดับสูง โดยเฉพาะนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่จำเป็นต้องฝึกฝนการอ่านให้แตกฉาน อ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ พินิจพิเคราะห์ ที่มีส่วนช่วยให้ประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต

นิรมล อัจฉริยะเสถียร (2545, หน้า 11) สรุปลักษณะของ “การอ่านเป็น” ไว้ดังนี้

1. ความเข้าใจศัพท์ หมายถึง มีความเข้าใจคำศัพท์ที่ปรากฏอยู่ตามลำพังและที่ปรากฏในข้อความ
2. ความเข้าใจในเนื้อเรื่อง หมายถึง ความสามารถในการแปลความ ตีความ และขยายความจากข้อความหรือเรื่องราวที่อ่าน
3. ความคิดเชิงวิจารณ์ หมายถึง ความสามารถในการพิจารณาเหตุผลจากข้อความที่อ่าน เข้าใจความคิด หรือความมุ่งหมายของผู้เขียน และสามารถที่จะอภิปรายได้
4. ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถที่จะรวบรวมความคิดจากการอ่านโยงเข้ากับประสบการณ์เดิมให้เป็นความคิดใหม่ของตนเองและนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคมที่ไกลออกไป

4.1 วัตถุประสงค์ของการอ่าน

ผู้อ่านทั่วไปต่างมีวัตถุประสงค์ในการอ่านที่แตกต่างกัน รวมถึงสาเหตุที่บางคนไม่ชอบอ่าน ตามที่ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 23-28, 47) สรุปไว้ ดังนี้

1. อ่านเพื่ออยากรู้อยากเห็นและรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ (information) อันเป็นความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์
2. อ่านเพื่อแก้ปัญหา เช่น ปัญหาเกี่ยวกับคำศัพท์ สุขภาพ ครอบครัว และการทำนิติกรรมต่าง ๆ
3. อ่านเพื่อความรู้และเพื่อการศึกษา เป็นการอ่านในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ เช่น นักเรียนนักศึกษา จะต้องอ่านเพื่อขยายความรู้ที่ได้เรียนจากการฟังคำบรรยายของอาจารย์ในแต่ละวิชา หรือเพื่อศึกษาค้นคว้าวิจัย เพื่อเขียนรายงานประกอบการเรียน คนที่อ่านหนังสือมากนอกเหนือจากตำราเรียน จะทำให้เป็นคนเรียนเก่ง รอบรู้ และเข้าใจเนื้อหาวิชาต่าง ๆ จากความเข้าใจอย่างแท้จริงที่ค้นพบด้วยตนเองจากการอ่าน
4. อ่านเพื่อค้นคว้าและวิจัย (research) เพื่อประโยชน์ในการศึกษาเล่าเรียน หรือเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ ธุรกิจ และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
5. อ่านเพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพ เช่น การปฏิบัติตนเมื่อเข้าสังคม การแต่งกาย การรับประทานอาหารเพื่อลดน้ำหนัก การออกกำลังกาย การใช้ถ้อยคำในการสนทนา และการทำหน้าที่พิธีกร เป็นต้น
6. อ่านเพื่อรักษาสุขภาพ เช่น ควรรักษาตัวอย่างไรเมื่อเกิดโรค ผู้สูงอายุควรรับประทานอาหารอย่างไรเพื่อให้ชีวิตยืนยาวและมีความสุข
7. อ่านเพื่อปรับปรุงงานอาชีพ เช่น การสอน การเกษตร เป็นการอ่านเพื่อปรับปรุงชีวิตให้ดีขึ้น
8. อ่านเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน โดยไม่ต้องดูภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ ฯลฯ เช่น การอ่านเรื่องเกี่ยวกับต่างประเทศ หรือสถานที่ท่องเที่ยวจะทำให้สนุกสนานเหมือนกับได้เดินทางไปสถานที่ต่าง ๆ เหล่านั้น รวมถึงการอ่านหนังสือตลก การ์ตูน จะทำให้ได้หัวเราะคลายเครียด

9. อ่านเพื่อแก้เหงาหรือฆ่าเวลา เช่น อ่านบนเครื่องบิน รถไฟ หรือรถประจำทาง ที่ช่วยให้ไม่เบื่อในการเดินทาง

10. อ่านเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น การอ่านฉลากยา คำโฆษณา ป้ายเครื่องหมายต่าง ๆ ทิศทางในการเดินทาง และคู่มือการใช้และการรักษาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ

11. อ่านเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคนอื่น ๆ (sharing experiences) เพื่อให้การสนทนา สนุกสนานน่าสนใจ เกิดความคิด การมองเห็นรอบด้าน ช่วยให้ผู้อ่านมีทรรศนะและแนวคิดที่กว้างขวางและถูกต้อง เช่น บทความ บทวิจารณ์ หรือบทสรุปของงานวิจัย ที่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

12. อ่านเพื่อช่วยในการตัดสินใจ สมัครงาน ธุรกิจการงานที่ต้องลงนามทำสัญญา ฯลฯ

นอกจากนี้ วัตถุประสงค์ของการอ่านที่สำคัญของผู้อ่านที่เป็นนักเรียนนักศึกษา คือ อ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้า โดยเฉพาะในระดับอุดมศึกษาที่การอ่านอย่างรวดเร็วนั้นมีความจำเป็นมาก ซึ่งนักศึกษาจะต้องอ่านเนื้อหาเกี่ยวกับบทเรียนเพิ่มเติมจากห้องสมุดถึง 2-3 เท่า จึงจะประสบผลสำเร็จในการเรียน เพราะการฟังบรรยายในชั้นเรียนเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ

สาเหตุที่คนไม่ชอบอ่าน

1. ไม่รักการอ่าน เพราะไม่ได้รับการปลูกฝังให้รักการอ่านมาตั้งแต่เด็ก พ่อแม่ผู้ปกครองไม่รักการอ่าน จึงมองไม่เห็นความสำคัญของการอ่าน หรือพ่อแม่ไม่มีเวลาฝึกฝนให้ลูกรักการอ่าน หรืออาจสนใจอย่างอื่นมากกว่าการอ่าน หรือชอบดูโทรทัศน์มากกว่าการอ่าน

2. ไม่มีหนังสืออ่าน บางโรงเรียนอาจจะไม่ค่อยมีหนังสือให้เด็กอ่าน ห้องสมุดมีหนังสือน้อย โดยเฉพาะโรงเรียนตามชนบท

3. อ่านไม่ออก อาจเป็นเพราะความรู้น้อย เด็กบางคนอยากอ่านแต่อ่านไม่ออกเลยทำให้ไม่อยากอ่าน

4. สุขภาพไม่แข็งแรง เป็นอุปสรรคต่อการอ่าน เช่น เป็นอัมพาต หรือเป็นโรคทางสมอง กล้ามเนื้อพัฒนาไม่เต็มที่ ทำให้อ่านช้า หรืออ่านไม่ได้

5. สายตาสั้น สายตายาว หรือเอียง และไม่มีแว่นสายตา

6. ครูและบรรณารักษ์ไม่ส่งเสริมการอ่าน หรือไม่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

7. ไม่มีเงินซื้อหนังสืออ่าน เนื่องจากฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีจึงต้องซื้อของที่จำเป็นต่อชีวิตมากกว่าที่จะซื้อหนังสืออ่าน

8. สนใจสื่ออื่น ๆ มากกว่าการอ่าน

9. ไม่มีเวลาอ่าน อาจเนื่องจากเหน็ดเหนื่อยจากการทำงาน ซึ่งอาจเป็นข้อแก้ตัว เนื่องจากการอ่าน บางครั้งไม่จำเป็นต้องใช้เวลามาก คนที่รักการอ่านนั้นจะต้องอ่านตลอดเวลา มีเวลาน้อยเพียงใดก็อ่านจนได้

10. อายุมาก สายตาไม่ดี ทำให้มองตัวหนังสือที่มักจะมีตัวเล็กไม่ชัดเจน จึงไม่ชอบอ่าน

11. หนังสือไม่น่าสนใจ เนื้อเรื่องไม่สนุกสนาน ไม่มีเรื่องแปลกใหม่ทันสมัย

12. ไม่มีสถานที่อ่านที่เหมาะสม บรรยากาศไม่น่าอ่าน โรงเรียนไม่มีห้องสมุด หรือมีห้องสมุดแต่ไม่ดีคับแคบ อากาศร้อนอบอ้าว แสงสว่างไม่เพียงพอ ที่บ้านหรือหอพักมีแต่เพื่อนชวนคุย อาจอยู่ใกล้ตลาด ทางรถไฟ ท่าอากาศยาน หรืออยู่ติดถนนใหญ่ มีรถวิ่งผ่านตลอดเวลา ทำให้มีเสียงดัง

13. เป็นคนพิการ ไม่สามารถหยิบจับหนังสืออ่านด้วยตนเองได้ หรือตาบอด ต้องใช้หนังสืออักษรเบรลล์ (braille) และหนังสือเสียง หรือพิการจากโรคปัญญาอ่อน โรคทางสมอง หรือโรคบกพร่องทางสมอง ที่เป็นอุปสรรคต่อการอ่านและการสื่อสาร

1.6599734 e.2 ๒๒ ก.ค. ๒๕๕๗

4.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางการอ่าน

มณีรัตน์ สุกโชติรัตน์ (2549, หน้า 229-236) แบ่งองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถทางการอ่านออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบภายใน ประกอบด้วย

1.1 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมทางการอ่าน

1.1.1 ความเฉียบแหลมทางสายตา หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นความแตกต่างของตัวอักษรหรือคำที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันอย่างชัดเจน

1.1.2 การแยกแยะทางการฟัง หมายถึง ความสามารถในการฟังเสียงคำที่เหมือนกันหรือต่างกัน ถ้าฟังเสียงคำไม่ชัดเจนหรือไม่ถูกต้องย่อมจะทำให้พูดไม่ถูกต้องจะมีผลไปถึงการอ่านทำให้อ่านไม่ได้หรืออ่านไม่ชัดเจน

1.1.3 สติปัญญาและความสามารถทางสมอง หมายถึง ความสามารถที่จะรับรู้และเข้าใจความรู้และประสบการณ์ที่พบเห็น สามารถนำความรู้และประสบการณ์เดิมที่มีอยู่มาสัมพันธ์กับความรู้และประสบการณ์ใหม่

1.1.4 วุฒิภาวะทางสังคมและอารมณ์ หมายถึง ความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ปฏิบัติตามคำสั่งได้ และมีช่วงความตั้งใจยาวพอควรที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ลุล่วงไปด้วยดี

1.2 องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการอ่าน

1.2.1 ความสามารถทางสมอง ระดับสติปัญญาที่แตกต่างกัน ความสามารถทางการอ่านย่อมแตกต่างกันด้วย อายุสมองมีส่วนสัมพันธ์กันอย่างมากกับความสามารถทางการอ่าน

1.2.2 ความสามารถในการใช้ภาษา การเรียนรู้ภาษามี 3 ระบบ คือ

1) ความรู้เกี่ยวกับเสียง คือ ความรู้เกี่ยวกับเสียงต่าง ๆ ในภาษา เช่น การเปล่งเสียงรวมกันเป็นคำ

2) ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์

3) ความรู้เกี่ยวกับความหมายของคำ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างคำ

1.2.3 ความรู้และประสบการณ์เดิม ถ้าบทอ่านมีความสัมพันธ์กับความรู้และประสบการณ์เดิมจะทำให้ผู้อ่านเข้าใจบทอ่านได้ดียิ่งขึ้น สามารถจับใจความสำคัญได้ต่อเนื่องกันอย่างรวดเร็วขึ้นและสามารถเข้าใจความหมายในส่วนที่ซ่อนเร้นอยู่ รวมถึงความรู้ทางคำศัพท์ที่เป็นพื้นฐานนำไปสู่ความคิดรวบยอด ถ้าคลังคำศัพท์ในสมองจำกัด อาจทำความเข้าใจยากหรือไม่เข้าใจในบทอ่านเลย

1.2.4 ความสามารถในการรู้คิดขั้นสูง ผู้อ่านที่ขาดความสามารถในการรู้คิดขั้นสูงมักจะประสบปัญหาทางการอ่าน คือ ไม่มีความตระหนักว่าตนเองรู้อะไร ไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมการอ่าน ไม่ตรวจสอบและประเมินความเข้าใจในการอ่าน และไม่พยายามหาวิธีการหรือไม่รู้จักแก้ไขข้อบกพร่องในการอ่านของ

ตนเอง จึงเป็นผู้อ่านที่ขาดประสิทธิภาพ ไม่รู้จักวิธีการอ่านให้ตรงกับวัตถุประสงค์ในการอ่านหรือไม่สามารถปรับอัตราความเร็วในการอ่าน

1.2.5 สภาวะทางร่างกาย ความผิดปกติทางกายอาจมีผลกระทบต่อความสามารถทางการอ่านได้แก่

1) สายตา ปัญหาที่พบ คือ สายตาสั้น สายตายาว สายตาเอียง การขาดการประสานงานของตาทั้ง 2 ข้าง และสายตาสั้นหรืออาการอื่น ๆ เช่น ตาบวม ตาแดง ตาอักเสบ มองเห็นภาพซ้อน และปวดศีรษะขณะอ่านหนังสือ ทำให้เกิดความเบื่อหน่าย

2) การได้ยิน ปัญหาเกี่ยวกับความสามารถแยกแยะเสียง มีผลทำให้ความสามารถในการอ่านลดลง และมีความสัมพันธ์กับความสับสนในการพูดออกเสียงด้วย

3) การพูด การไม่สามารถออกเสียงตัวอักษรบางตัว บางคำ หรือออกเสียงไม่ชัดเจน อาจเนื่องจากอวัยวะการออกเสียงผิดปกติ อาจเกิดปัญหาไม่กล้าอ่านด้วยกลัวว่าจะอ่านผิดจึงอ่านช้า

4) สุขภาพโดยทั่วไป การที่สุขภาพกายและจิตไม่ดี ย่อมมีผลต่อความสามารถทางการอ่านแม้ไม่ได้เป็นสาเหตุโดยตรงก็ตาม

1.2.6 ความบกพร่องทางประสาท

1) ปัญหาความถนัดข้างเดียว หมายถึง ความถนัดข้างใดข้างหนึ่งในการใช้อวัยวะ ตา มือ เท้า และกล้ามเนื้อของร่างกายซีกขวาหรือซีกซ้าย ผู้ที่มีความถนัดของอวัยวะข้างใดข้างหนึ่งจะมีสมองส่วน cerebrum ตรงกันข้ามกับร่างกายซีกที่ถนัดบังคับอยู่

2) สมองบางส่วนไม่ทำหน้าที่ เช่น อาการ dyslexia เป็นอาการไม่สามารถอ่านเนื่องจากสมองบางส่วนไม่ทำหน้าที่

1.2.7 ความมั่นคงทางอารมณ์ ผู้อ่านที่ได้รับความกระทบกระเทือนทางอารมณ์ ทำให้เกิดปัญหาทางการอ่าน ไม่สามารถอ่านได้นาน ขาดสมาธิในการอ่าน จึงอ่านไม่รู้เรื่อง ไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่าน

1.2.8 การขาดสมาธิในการอ่านหรือความใส่ใจในการเรียนต่ำ การขาดความมั่นคงทางอารมณ์และสภาวะทางกายผิดปกติ ทำให้ขาดสมาธิ มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน และอาจเกิดจากสภาพแวดล้อม เช่น อากาศถ่ายเทไม่สะดวก เสียงดังรบกวน และแสงสว่างไม่พอเพียง

2. องค์ประกอบภายนอก ประกอบด้วย

2.1 สภาพแวดล้อมทางบ้าน สภาพแวดล้อมทางบ้านที่ไม่ดีย่อมมีผลทำให้เกิดความผิดปกติทางจิต อารมณ์ และความรู้สึก มีผลกระทบต่อการเรียนรู้และความสามารถทางการอ่าน หรือการที่พ่อแม่ตั้งความหวังเรื่องการเรียนไว้สูง เมื่อไม่ได้ตามความคาดหวัง มักใช้อารมณ์กับลูก หรือความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ดี ขาดความอบอุ่น ทำให้ลูกไม่อยากเรียน เบื่อหน่าย ตึงเครียด ไม่อยากอ่านหนังสือ

2.2 องค์ประกอบทางการศึกษา

2.2.1 การสอนทักษะการอ่านขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ทักษะการเข้าใจความ วิธีการอ่าน กลวิธีการอ่านให้เกิดการรู้คิดขั้นสูง การอ่านตีความ การอ่านแบบใช้วิจารณญาณ และการนำไปใช้

2.2.2 ระดับความยากง่ายของบทอ่าน เริ่มจากระดับการอ่านบทอ่านที่ต่ำกว่าระดับความสามารถเพียงเล็กน้อย จนถึงระดับการอ่านที่สูงขึ้น

4.3 หัวใจของการอ่าน

ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล (2550, หน้า 54-59) สรุปวิธีการที่ครอบคลุมถึง การอ่านเร็ว การเข้าใจทุกเรื่องที่อ่าน การใช้เวลาอ่านน้อยแต่ได้ประโยชน์จากการอ่าน การมีเวลาอ่านมากพอที่จะอ่านได้ตามต้องการ การอ่านแล้วจำได้มากที่สุด และการนำความรู้ ความคิด และสาระอื่น ๆ ไปใช้ได้ผลดีและมากที่สุด

การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นหัวใจของการอ่านทุกชนิดไม่ว่าจะมีเนื้อหาอย่างไร เพราะหากจับใจความสำคัญไม่ได้ ก็ย่อมไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน หากอ่านแล้วจับใจความให้ได้ จำไว้ได้ หรือบันทึกไว้ได้ จะเป็นประโยชน์ทันทีและใช้ได้นาน การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญ ประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 5 ประการ ดังนี้

1. คำ ผู้อ่านต้องรู้จักคำและความหมายที่หลากหลายของคำเมื่ออยู่ในบริบทที่ต่างกัน และฝึกสังเกตให้ได้ว่าคำใดสำคัญมาก คำใดสำคัญรองลงมา คำใดไม่สำคัญแต่ใช้ประกอบการเรียบเรียง คำใดเป็นคำฟุ่มเฟือย คำที่สำคัญ ๆ เราเรียกว่า “คำกุญแจ”

2. การเรียงคำ ผู้อ่านควรสังเกตว่าผู้เขียนอาจเรียงคำได้หลายวิธี โดยให้ความหมายเท่ากันหรือคล้ายกัน

3. ประโยคใจความสำคัญ อาจอยู่ตอนต้นย่อหน้า ตอนกลาง หรือตอนท้าย หรืออยู่ตอนต้นกับท้าย แล้วแต่การนำเสนอของผู้เขียน ผู้อ่านต้องสรุปความเอาเองด้วยถ้อยคำสำนวนของตนที่เข้าใจง่ายที่สุด หากสรุปไม่ได้ควรอ่านอีกครั้ง

4. รายละเอียด ที่เป็นส่วนขยาย เช่น สถิติ ข้อมูล หรือข้อมูลอ้างอิงต่าง ๆ ในการจับใจความสำคัญ ผู้อ่านไม่ต้องอ่านรายละเอียดทุกตัวอักษร แต่เจาะจงหาข้อมูลที่ต้องการโดยเฉพาะ

5. แนวคิดหลัก หรือแนวคิดสำคัญ หรือมโนทัศน์ของย่อหน้าหรือข้อความ มโนทัศน์เป็นเสมือนหัวใจของเรื่องและอาจเปรียบว่าประโยคใจความสำคัญเป็นศีรษะหรือตัวสมองของเรื่องที่ควบคู่กันเสมอเหมือนร่างกายกับวิญญาณ

เมื่อจับส่วนที่เป็นใจความสำคัญกับสร้างมโนทัศน์จากข้อความที่อ่านแต่ละตอนได้แล้ว ให้นำข้อความสั้น ๆ จากส่วนใจความสำคัญมาเชื่อมกันด้วยความเข้าใจมโนทัศน์ของเรื่อง ก็จะเป็นข้อความใหม่ที่สั้นที่สุดแต่รวบรวมเนื้อหาสาระของเรื่องไว้ได้มากที่สุด การอ่านเพื่อจับใจความสำคัญจึงจะสัมฤทธิ์ผล

การอ่านเร็วที่มีจุดมุ่งหมายอื่น อาจใช้วิธีการอ่านดังนี้

1. การอ่านเก็บ (skimming) หมายถึง การอ่านโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บประเด็นสำคัญ ๆ หรือรายละเอียดที่สำคัญเพื่อสรุป ตัดสินปัญหา หรือตัดสินใจว่าจะอ่านต่อไปหรือไม่ วิธีการอ่าน คือ อ่านเพียงบางส่วนของข้อความ เช่น อ่านประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของย่อหน้า หรืออ่านย่อหน้าแรกกับย่อหน้าสุดท้ายเพื่อทราบความนำและส่วนสรุป บางกรณีผู้อ่านอาจกวาดสายตาหาคำสำคัญหรือวลีสำคัญแล้วรวบรวมเกิดเป็นความคิดรวบยอดขึ้นมา

2. การอ่านกวาด (scanning) หมายถึง การอ่านโดยมีจุดมุ่งหมายแน่นอนเพียงเพื่อหาข้อความ ข้อมูล หรือคำตอบเฉพาะ เช่น การค้นหารายชื่อในสมุดโทรศัพท์ หาคำ หรือความหมายในพจนานุกรม การอ่านกวาด จึงเป็นการอ่านที่เร็วที่สุดและอาจไม่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจเลยก็ได้

4.4 สิงคโปร์: ต้นแบบแห่งสังคมรักการอ่านหนังสือ

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ (2556, หน้า 1-3) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมให้คนสิงคโปร์มีค่านิยมและให้ความสำคัญในการอ่านหนังสืออย่างมาก โดยเฉลี่ย 50-60 เล่มต่อปี ซึ่งมากกว่าคนไทยถึง 10 เท่า โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติสำรวจพฤติกรรมการอ่านหนังสือในปี พ.ศ. 2554 พบว่า คนไทยให้ความสำคัญกับการอ่านหนังสือน้อยมาก เฉลี่ยเพียง 2-5 เล่มต่อปีเท่านั้น

ปัจจัยสำคัญ 3 ประการที่ช่วยส่งเสริมให้คนสิงคโปร์รักการอ่านหนังสือ มีดังนี้

1. การส่งเสริมค่านิยมรักการอ่านของประเทศอย่างเป็นระบบ

ปัจจัยที่ทำให้สิงคโปร์ประสบความสำเร็จในการพัฒนาคนในประเทศให้รักการอ่านหนังสือ คือ การมียุทธศาสตร์ส่งเสริมการอ่านอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยนโยบายที่สิงคโปร์ให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก คือ การส่งเสริมค่านิยมรักการอ่านในวัยเด็กเพราะเป็นวัยที่สามารถปลูกฝังค่านิยมรักการอ่านได้ดีที่สุด โดยเน้นให้พ่อแม่อ่านหนังสือและทำกิจกรรมร่วมกับลูกเป็นหลัก

ห้องสมุดในประเทศสิงคโปร์มีสื่อการเรียนรู้ที่น่าสนใจ มีมาตรฐานระดับสากล และเหมาะแก่การพัฒนาการอ่านในวัยเด็ก นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมพิเศษมากมาย เช่น การจัดอบรมโครงการสร้างนักอ่าน (Raise-A-Reader) ให้กับคุณครู พ่อแม่ และบุตรหลานอายุระหว่าง 0-9 ปี กิจกรรมการส่งเสริมการเล่านิทาน และกิจกรรมพิเศษมากมายในช่วงวันหยุด หรือแม้จะเป็นโครงการทูตกิจกรรมการอ่านหนังสือวัยจิ๋ว (Junior Reading Ambassador) ซึ่งถือเป็นโครงการที่เน้นให้การอ่านเปรียบเสมือนกิจกรรมยามว่างที่สนุกและมีคุณค่า เพิ่มความมั่นใจ และความเป็นผู้นำในวัยเด็กอีกด้วย และที่สำคัญโครงการนี้ยังเป็นการทำงานร่วมกันระหว่างหอสมุดแห่งชาติกับโรงเรียนต่าง ๆ ภายในประเทศอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

นอกเหนือจากการส่งเสริมการอ่านในวัยเด็ก ประเทศสิงคโปร์ยังส่งเสริมการอ่านของเยาวชนและวัยอื่น ๆ ผ่านหลายโครงการ เช่น โครงการ Read Singapore ที่มีการทำห้องสมุดเคลื่อนที่ (pop-up library) ในพื้นที่ต่าง ๆ เพื่อให้ทุกคนทุกอาชีพทุกช่วงอายุในประเทศเข้าถึงหนังสือที่น่าสนใจ นอกจากนี้ยังมีทีมส่งเสริมให้เกิดชมรมนักอ่าน (book club) ที่จัดกิจกรรมทั้งในภาษาจีน ภาษามาเลย์ และภาษาทมิฬ (สำหรับคนอินเดียบางส่วน) รวมแล้วมากกว่า 100 แห่งทั่วสิงคโปร์ ทั้งในชุมชน องค์กรภาครัฐ และองค์กรภาคธุรกิจ รวมทั้งช่วยจัดฝึกอบรมคนให้เป็นผู้อำนวยความสะดวก (facilitator) ในชมรมนักอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ระบบการศึกษาและแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

การที่ประเทศสิงคโปร์มีวิสัยทัศน์และให้ความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทำให้สิงคโปร์มีระบบการศึกษาที่มีคุณภาพเป็นลำดับต้นของโลก นโยบายการศึกษายังมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ประชาชนในประเทศมีค่านิยมรักการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น นโยบายการศึกษา “Teach Less Learn More” ที่ครูไม่ได้เป็นศูนย์กลาง ไม่เน้นการบอกเล่าของครูผู้สอน แต่ทำหน้าที่ในการท้าทายความคิดของเด็ก สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ กระตุ้นให้เด็กเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างสร้างสรรค์ผ่านการเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน

(project based learning) หรือการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (problem based learning) ทำให้เด็กคิด ถามคำถาม อยากเรียนรู้ สนใจค้นคว้าหาข้อมูล อ่านหนังสือในสิ่งที่ตนเองกำลังทำและสนใจ ซึ่งมีผลทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนและอ่านหนังสือเพื่อให้ได้ประโยชน์ ไม่ใช่เพื่อการสอบเท่านั้น

จากการที่ระบบการศึกษาของสิงคโปร์เน้นให้ครูสอนเด็กน้อยลง ดังนั้น สิงคโปร์จึงสร้างและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ให้มากขึ้นเพื่อรองรับนโยบายทางการศึกษาดังกล่าว เช่น ห้องสมุดแห่งชาติสิงคโปร์ ที่นอกจากจะมีคุณภาพระดับโลก ยังเป็นเสมือนแหล่งการเรียนรู้ที่สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้กับคนในประเทศและส่งเสริมวัฒนธรรมการอ่านของประเทศได้เป็นอย่างดี

3. การมีส่วนร่วมของสังคม

เนื่องจากรัฐบาลสิงคโปร์ได้พยายามผลักดันให้การอ่านหนังสือเป็นวาระแห่งชาติ ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในประเทศสิงคโปร์จึงพยายามเข้ามามีบทบาทเพื่อทำให้วัฒนธรรมการอ่านหนังสือของประเทศกลับมามีชีวิตขึ้นอีกครั้ง กลุ่มหรือชุมชนหลายแห่งในประเทศสิงคโปร์มีความพยายามสร้างนิสัยรักการอ่านให้แก่คนในประเทศ ตัวอย่างชุมชนที่มีบทบาทโดดเด่น คือ National University of Singapore Literacy Society (สังคมอ่านออกเขียนได้แห่งมหาวิทยาลัยสิงคโปร์แห่งชาติ) ซึ่งก่อตั้งในปี ค.ศ. 1961 โดยมีจุดประสงค์ในการแบ่งปันประสบการณ์วัฒนธรรมด้านวรรณกรรมให้แก่เยาวชนและนักเขียนในสิงคโปร์ เช่น การจัดกิจกรรมการแข่งขันการเขียนเชิงสร้างสรรค์ (creative writing) เป็นต้น อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ กลุ่ม Book and Beer ที่จัดตั้งขึ้นเพื่อให้คนสิงคโปร์รวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนหนังสือที่อ่านแล้ว พร้อมกับร่วมดื่มเครื่องดื่มต่าง ๆ ระหว่างการอ่านหนังสือร่วมกัน กลุ่ม Book and Beer ถือเป็นกลุ่มที่รวมตัวคนชอบอ่านหนังสือเข้ามาแบ่งประสบการณ์และสาระดี ๆ จากหนังสือที่ตนอ่าน

นอกจาก NUS Literacy Society และ Book and Beer แล้ว ยังมีชุมชนคนรักหนังสือจำนวนมากที่เกิดขึ้นในประเทศสิงคโปร์ แสดงให้เห็นว่าวัฒนธรรมการอ่านหนังสือคือสิ่งที่สำคัญระดับชาติไปแล้ว

4.5 การอ่านหนังสือพิมพ์ให้ได้ผลดี

ปัจจุบันมีหนังสือพิมพ์ที่จัดพิมพ์เผยแพร่เป็นจำนวนมากเช่นเดียวกับวารสารหรือนิตยสาร จึงควรมีวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อให้ประหยัดเวลา (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542, หน้า 128-129; นิรมล อัจฉริยะเสถียร, 2545, หน้า 14) ดังนี้

1. ควรเลือกอ่านหนังสือพิมพ์เฉพาะวิชาที่มีเนื้อหาตรงตามหลักสูตรที่เรียนและหนังสือพิมพ์ทั่ว ๆ ไป ตลอดจนหนังสือพิมพ์ที่มีข่าวเกี่ยวกับวิชาชีพหรืองานด้านธุรกิจที่สนใจ เช่น ข่าวเศรษฐกิจ หรือข่าวตลาดหุ้น
2. ควรพยายามเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษเพื่อเป็นการฝึกภาษาอังกฤษ ควรเลือกอ่านฉบับที่ใช้สำนวนภาษาที่เหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้อ่าน เพื่อฝึกฝนการอ่านที่ได้ผลมากกว่าการอ่านภาษาอังกฤษเป็นเล่ม
3. ควรพิจารณาการเสนอข่าวที่รวดเร็ว ถูกต้อง เทียงตรง (objective) ไม่ใส่ความคิดเข้าไปในเนื้อหา บรรณาธิการมีความรับผิดชอบ มีบทความทางวิชาการ (article) ที่มีคุณค่า ถูกต้องชัดเจน เหมาะสมทั้งตัวสะกดการันต์ ถ้อยคำสำนวน การพาดหัวข่าว ตัวพิมพ์ และรูปภาพ การเขียนข่าวประจำวันที่น่าสนใจ มีความ

ยุติธรรมในการเสนอข่าว หนังสือพิมพ์บางฉบับเน้นข่าวอาชญากรรมมากเกินไปซึ่งไม่ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์

4. การอ่านหน้าโฆษณา หนังสือพิมพ์ที่ดีควรมีหน้าโฆษณาที่ให้ประโยชน์กับผู้อ่าน เพื่อให้เกิดความรู้สึกว่าไม่ถูกเอาเปรียบมากเกินไป และควรกลั่นกรองข้อความโฆษณาที่มีหลักฐานตรวจสอบได้ถ้ามีปัญหาเกิดขึ้น

5. การพิจารณาภาพประกอบ เลือกหนังสือพิมพ์ที่ลงภาพและอธิบายภาพที่เหมาะสม สอดคล้องกับเนื้อเรื่องของบทความหรือข่าว เสนอภาพที่ไม่ทำลายศีลธรรมและไม่ยั่วยุอารมณ์ ไม่ควรนำภาพเกี่ยวกับความตายที่น่าหวาดเสียว อาชญากร และอาชญากรรม ความทารุณโหดร้ายต่าง ๆ นำเสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ ควรมีแถบสีดำคาดทับเพื่อไม่ให้ผู้อ่านเห็นใบหน้าของผู้เยาว์หรือบางส่วนของตอนที่น่าหวาดเสียว และเพื่อไม่ให้ผู้ตกเป็นข่าวต้องเสื่อมเสียชื่อเสียงและอนาคต

6. ควรอ่านบทบรรณาธิการของหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีความสำคัญที่ผู้อ่านจะต้องอ่านและพิจารณาความน่าเชื่อถือและความรับผิดชอบ บรรณาธิการจะพิจารณาเลือกข่าวประจำวันว่าข่าวใดควรหยิบมาเขียนบทบรรณาธิการ

ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2525, หน้า 13-15) กล่าวถึงวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์ที่ควรพิจารณาถึงส่วนต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ควบคู่กันไปด้วย ดังนี้

1. หัวข่าว เป็นส่วนสำคัญที่สุดของหนังสือพิมพ์ พิมพ์ไว้หน้าแรก เรียกว่า พาดหัวข่าว หัวข่าวในหนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่ง ๆ อาจมีหลายหัวข่าว แต่หัวข่าวที่สำคัญที่สุดจะต้องพิมพ์ด้วยตัวอักษรโตกว่าและมักตีพิมพ์โดยใช้คอลัมน์ขวาสุด (บางฉบับใช้คอลัมน์ซ้ายสุด) ข่าวสำคัญเป็นอันดับสองใช้คอลัมน์ซ้ายสุด (บางฉบับใช้คอลัมน์ขวาสุด) ข่าวสำคัญรองลงมามักอยู่คอลัมน์กลาง ๆ การเปิดหนังสือพิมพ์ขึ้นอ่านควรอ่านข่าวในคอลัมน์ขวาสุดหรือซ้ายสุดก่อน และตรวจดูข่าวที่เกี่ยวข้องในเรื่องนั้นด้วยว่ามีหรือไม่ ซึ่งผู้อ่านควรอ่านเพื่อช่วยให้เข้าใจข่าวนั้น ๆ ได้ดียิ่งขึ้น แล้วตรวจข่าวต่อไปจนหมดหน้าแรกสุด แล้วค่อยเปิดไปอ่านหน้าในหรือหน้าต่อไป โดยจำไว้ในใจว่า เราอ่านข่าวอะไรบ้าง อย่านอ่านข่าวใดข่าวหนึ่งจบเป็นคอลัมน์แล้วเปิดไปอ่านต่อหน้าต่อไป ซึ่งต้องเปิดไปเปิดมาทำให้อ่านได้ช้า

2. การเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ เป็นการเสนอเรื่องราวอย่างกะทัดรัด แต่ได้ใจความสมบูรณ์ในแต่ละเรื่องของข่าว เวลาอ่านข่าวควรอ่านให้ตลอด แล้วตอบคำถามในใจไปด้วยโดยใช้หลัก 5 คือ เป็นเรื่องอะไร (what) มีใครเกี่ยวข้องในข่าว (who) ข่าวเกิดเมื่อใด (when) ข่าวเกิดในที่ใด (where) ข่าวนั้นเกิดจากสาเหตุอะไร (why) และอาจเพิ่ม เกิดอย่างไร (how) ถ้าอ่านข่าวแล้วยังตอบคำถามไม่ได้ควรกลับมาที่ นำข่าว (lead) คือ ย่อหน้าแรกของข่าวที่รวมใจความไว้จนครบ โดยอ่านซ้ำอีกครั้งหนึ่ง

3. ภาพประกอบข่าว เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้อ่านเข้าใจการอ่านข่าวได้ดียิ่งขึ้น บางคนเรียก “ข่าวภาพ” หรือ “ภาพข่าว” การอ่านข่าวจะมีรส มีความประทับใจ มีความเข้าใจต่อข่าวได้ถ่องแท้ ควรดูภาพประกอบข่าวด้วย ก่อนอ่านเนื้อข่าว

4. บทบรรณาธิการ เป็นบทความที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข่าวโดยบรรณาธิการเป็นผู้เขียนเองและมีตราของหนังสือพิมพ์นั้นอยู่ข้างบนบทความเพื่อแสดงความคิดเห็นในเรื่องทั่ว ๆ ไป และเกี่ยวกับข่าวสำคัญ ๆ ในระยะนั้น ๆ

5. คอลัมน์ประจำ เป็นคอลัมน์ข่าวที่เกี่ยวข้องกับผู้อ่านในทุกสาขาวิชา เช่น การเมือง การคลัง กีฬา อาหาร สารคดี ฯลฯ คอลัมน์ประจำไม่เขียนแบบข่าว แต่เป็นบทความที่เสนอข้อเท็จจริง ความคิดเห็น หรือคำวิจารณ์ คอลัมน์ประจำเรียกความสนใจจากผู้อ่านได้เป็นอย่างดี เพราะผู้อ่านบางคนติดตามอ่านคอลัมน์ประจำของนักเขียนที่ตนชอบในหนังสือพิมพ์นั้น

การอ่านหนังสือพิมพ์ให้ได้ผลดี วิธีอื่น ๆ คือ

1. อ่านอย่างสม่ำเสมอ ถ้าการอ่านไม่ติดต่อกันหรือขาดตอนไปจะทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้อย่างครึ่ง ๆ กลาง ๆ รู้ไม่จริง และรู้ไม่ตลอด

2. อ่านอย่างพิถีพิถัน ทำใจให้เป็นกลาง ขจัดอคติ และอย่าเชื่อข่าวต่าง ๆ อย่างง่าย ๆ หรือปฏิเสธข้อขัดแย้งของข่าว แต่ใช้ความสุ่มรอบคอบในการพิจารณาข่าวและข้อเขียนต่าง ๆ

3. เมื่ออ่านข่าวต่าง ๆ แล้ว ควรนำข่าวนั้นมาสนทนาแลกเปลี่ยนกับเพื่อนฝูง เพื่อทบทวนความเข้าใจ และขยายทัศนะให้กว้างขวางขึ้น

เช่นเดียวกับ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 266-272) ที่กล่าวถึงวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์ไว้อย่างละเอียด ดังนี้

1. อ่านข่าวพาดหัว (head line) อย่างรวดเร็ว อ่านผ่าน ๆ โดยการกวาดสายตารวดเร็ว เพื่อเลือกอ่านข่าวที่น่าสนใจอันดับแรก

2. เลือกอ่านข่าวที่น่าสนใจหรือบทความที่สำคัญ ๆ

3. การอ่านหนังสือพิมพ์เพื่อการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ผู้อ่านต้องอ่านอย่างรอบคอบ ระมัดระวัง ควรวิเคราะห์ข่าวและตรวจสอบข้อมูลดิบของตลาดหลักทรัพย์ด้วย

4. เลือกอ่านข่าวที่น่าสนใจโดยอ่านคร่าว ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อดูว่าเป็นข่าวเกี่ยวกับอะไร น่าสนใจเพียงไร มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร และเลือกอ่านเฉพาะข่าวที่น่าสนใจเท่านั้นเพื่อไม่ให้เสียเวลา

5. อ่านข่าวหรือบทความที่สำคัญแล้วสรุปบันทึกย่อไว้เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าอย่างมีวิจรรย์ญาณ

6. พยายามอ่านหนังสือพิมพ์หลาย ๆ ฉบับ เพื่อเปรียบเทียบในหัวข้อข่าวเดียวกัน เพื่อเลือกและพิจารณาข่าวและบทความที่ถูกต้อง รวดเร็ว เทียบตรง เป็นกลาง ยุติธรรม และน่าเชื่อถือ

7. การอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศ ควรมีวิธีการอ่านดังนี้

7.1 อ่านข่าวอย่างรวดเร็วและจับใจความสำคัญอย่างคร่าว ๆ โดยเฉพาะย่อหน้าแรกซึ่งเป็นบรรณานุกรมของข่าว (lead) จากคำศัพท์หลักในประโยค ทั้งประธาน และกริยาสำคัญโดยไม่ใช้พจนานุกรม

7.2 อย่าเปิดค้นหาคำศัพท์จากพจนานุกรมตลอดเวลา ควรใช้วิธีเดาว่าข่าวนั้นเกี่ยวกับอะไร โดยอ่านส่วนที่เหลือจากบรรณานุกรมหรือประโยคหลัก

7.3 หาหนังสือพิมพ์ภาษาไทยฉบับที่ออกวันเดียวกับหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ หาข่าวที่ตรงกัน โดยอ่านข่าวจากหนังสือพิมพ์ไทยให้เข้าใจเสียก่อนแล้วจึงอ่านข่าวเรื่องเดียวกันในหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษ เพื่อช่วยให้เข้าใจข่าวได้อย่างรวดเร็วและไม่ต้องเสียเวลาเปิดพจนานุกรม

7.4 พยายามเดาความหมายของศัพท์ใหม่และจดบันทึกคำศัพท์ใหม่ ๆ และรวบรวมคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกันไว้ด้วยกัน

7.5 ใช้พจนานุกรมที่มีภาษาอังกฤษเป็นภาษาเดียวในการค้นคว้าจะทำให้เข้าใจคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกันเพิ่มขึ้นและเป็นการพัฒนาการอ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษด้วย

7.6 พยายามติดตามข่าวภายในประเทศ ข่าวท้องถิ่น และข่าวต่างประเทศอยู่เสมอ จะทำให้อ่านหนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษเข้าใจง่ายขึ้น

7.7 พยายามเลือกอ่านข่าวสำคัญที่อยู่ในความสนใจที่เกิดขึ้นในปัจจุบันที่ทุกคนอยากรู้เรื่องราวรายละเอียด และความคืบหน้าของข่าว

8. พยายามอ่านให้จบ รู้จักใช้บริบท (context) ให้เป็นประโยชน์ในการเดาเรื่อง จะทำให้อ่านได้เก่ง และเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี

9. บทบรรณาธิการและบทความอื่น ๆ ที่มีการแสดงความคิดเห็น เมื่ออ่านแล้วควรแยกข้อคิดเห็นออกจากข้อเท็จจริงให้ได้

10. อ่านอย่างมีวิจารณญาณเพื่อให้สามารถตีความได้ ทำให้ไม่หลงเชื่อคำโฆษณาหรือเจตนาที่แฝงไว้ อย่างแยบยลของผู้เขียน

11. บันทึกข่าวหรือบทความที่เป็นประโยชน์หรือตัดทำกตภาคหากไม่เก็บหนังสือพิมพ์ฉบับนั้น

12. อ่านกตภาคจากแฟ้มตุ๊กตภาคหรือจากคอมพิวเตอร์

13. อ่านข่าวออนไลน์ประจำวันจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อได้รับข่าวสารที่รวดเร็วและทันสมัยทุกวันจากแหล่งข่าว

เบคคอฟ (Beckoff, 1965, pp. 6-10 อ้างอิงใน จริญญา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคศิษยา, 2534, หน้า 41) เสนอวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านได้รับประโยชน์มากที่สุด คือ

1. พยายามหาเวลาอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน

2. เลือกอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับที่ดีที่สุด ได้แก่ หนังสือพิมพ์ที่เสนอข่าวอย่างยุติธรรม แน่นนอน และละเอียด

3. เลือกอ่านเรื่องที่มีคุณค่า อย่าเลือกอ่านเฉพาะเรื่องราวที่สนใจเพียงอย่างเดียว และควรอ่านหน้าบรรณาธิการด้วย

4. ข่าวหรือคอลัมน์ใดที่เห็นว่าสำคัญและน่าสนใจ ควรอุทิศเวลาอ่านให้มากกว่าเรื่องราวที่สำคัญและน่าสนใจรองลงมา

5. อ่านอย่างระมัดระวังและพินิจพิเคราะห์ มีวิจารณญาณและเหตุผล โดยเฉพาะเรื่องราวเกี่ยวกับการกระทำผิดกฎหมายและนโยบายการเมือง อย่าด่วนเชื่อข่าวโฆษณาชวนเชื่อในทุกกรณี

6. วางตัวเป็นกลาง ไม่ลำเอียงใด ๆ

7. ควรติดตามอ่านข่าวสังคมให้ต่อเนื่องกัน เพื่อความเข้าใจในเรื่องนั้น ๆ ให้ดียิ่งขึ้น
8. ไม่ควรเชื่อข่าวโฆษณาทั้งหมดโดยสิ้นเชิง พยายามตรวจสอบข้อเท็จจริงจากหนังสือพิมพ์ฉบับอื่น ๆ หรือจากสื่อมวลชนประเภทอื่นบ้างในบางโอกาส

5. การให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

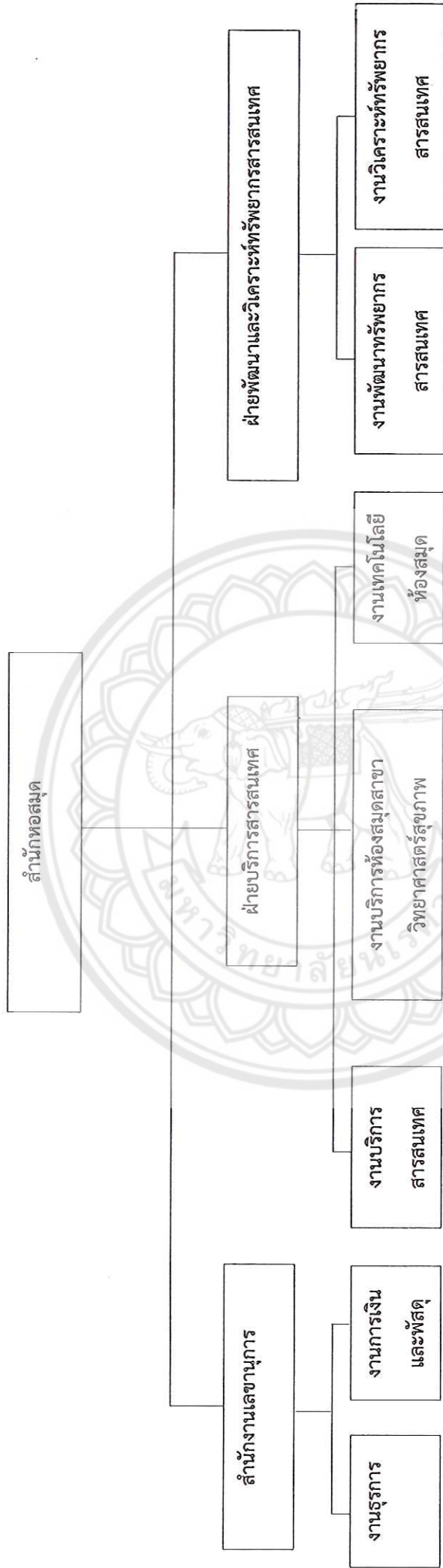
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร (2554, หน้า 14-15) แบ่งโครงสร้างการบริหารงานออกเป็น 3 ฝ่าย ดังนี้

1. สำนักงานเลขานุการ ประกอบด้วย งานธุรการ งานการเงินและพัสดุ
2. ฝ่ายบริการสารสนเทศ ประกอบด้วย งานบริการสารสนเทศ งานบริการห้องสมุดสาขา วิทยาศาสตร์สุขภาพ และงานเทคโนโลยีห้องสมุด
3. ฝ่ายพัฒนาและวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ประกอบด้วย งานพัฒนาทรัพยากรสารสนเทศ และงานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ

ดังรายละเอียดที่ปรากฏในหน้าถัดไป

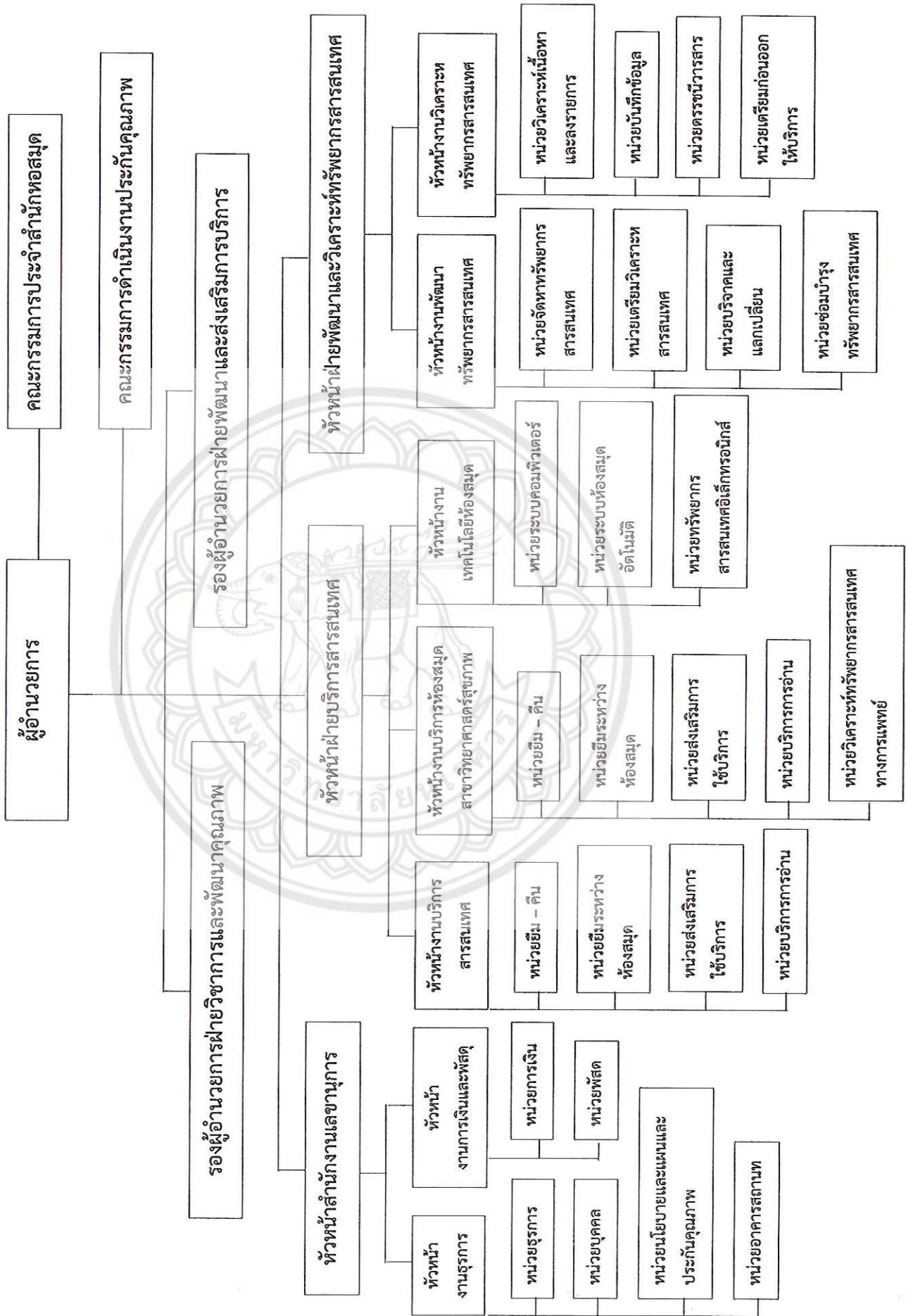

โครงสร้างองค์กร

โครงสร้างการบริหารงาน

หน่วยบริการหนังสือพิมพ์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

หน่วยบริการหนังสือพิมพ์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นหน่วยบริการการอ่านหนังสือพิมพ์ รวมทั้งสิ้น 17 ชื่อเรื่อง จำแนกเป็น หนังสือพิมพ์ฉบับภาษาไทย 14 ชื่อเรื่อง ฉบับภาษาอังกฤษ 2 ชื่อเรื่อง และ ฉบับภาษาจีน 1 ชื่อเรื่อง (ข้อมูล ณ วันที่ 26 กันยายน 2556) โดยจัดให้บริการที่ชั้น 1 ของสำนักหอสมุด

ประเภทการให้บริการ

1. หนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันและฉบับล่วงเวลา 1 วัน ให้บริการแบบชั้นเปิด จัดให้บริการที่ชั้นหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันและฉบับล่วงเวลา 1 วัน โดยเรียงลำดับอักษรตัวแรกของชื่อหนังสือพิมพ์
2. หนังสือพิมพ์ฉบับหลังล่วงเวลา 1 วัน ให้บริการแบบชั้นเปิดที่ชั้นหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงเวลา เดือนปัจจุบัน และฉบับล่วงเวลาย้อนไป 3 เดือน เช่น เดือนกันยายน 2556 สำนักหอสมุด ให้บริการหนังสือพิมพ์ฉบับล่วงเวลาประจำเดือนมิถุนายน ถึง สิงหาคม และฉบับปัจจุบันประจำเดือนกันยายน เป็นต้น

ข้อปฏิบัติในการใช้บริการ

1. หยิบหนังสือพิมพ์อ่านได้ครั้งละ 1 ฉบับ หรือฉบับล่วงเวลาได้ครั้งละ 1 เดือน
2. เมื่อเลิกอ่าน หรือถ่ายเอกสารแล้ว โปรดนำหนังสือพิมพ์ไปวางไว้ ณ จุดให้บริการหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันและฉบับล่วงเวลา
3. ไม่ควรขีดเขียนข้อความ ตัด หรือฉีกหนังสือพิมพ์

การจำหน่ายหนังสือพิมพ์

หลังจากที่บรรณารักษ์ รวบรวม จัดเรียงฉบับ นับจำนวน มัดรวม และคัดแยกตามชื่อเรื่องได้ครบ กำหนดล่วงเวลา 3 เดือนแล้ว จะจัดทำบันทึกข้อความ เรื่อง ขอยกจำหน่ายตามระเบียบวัสดุ ซึ่งงานพัสดุจะดำเนินการตามขั้นตอนในการตรวจสอบ และจำหน่าย

รายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ให้บริการในสำนักหอสมุด

หนังสือพิมพ์ฉบับภาษาไทย จำนวน 14 ชื่อเรื่อง ได้แก่ กรุงเทพธุรกิจ ข่าวสด คมชัดลึก ฐานเศรษฐกิจ เดลินิวส์ ไทยรัฐ ไทยโพสต์ แนวหน้า ประชาชาติธุรกิจ ผู้จัดการรายวัน โพสต์ทูเดย์ มติชน สยามกีฬา และสยามรัฐ

หนังสือพิมพ์ฉบับภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง คือ Bangkok Post และ The Nation

หนังสือพิมพ์ฉบับภาษาจีน จำนวน 1 ชื่อเรื่อง คือ หนังสือพิมพ์ชิงเจงเอี้ยน

หนังสือพิมพ์ฉบับดิจิทัล หรือหนังสือพิมพ์ฉบับจริงล่วงเวลาหลัง 4 เดือนไปแล้ว สำนักหอสมุดจัดให้บริการบนเว็บไซต์ของสำนักหอสมุด ที่ <http://www.lib.nu.ac.th> ให้ชื่อว่า Matichon e-library ฐานข้อมูลนี้ผู้ใช้บริการสามารถสืบค้นบทความและข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ที่ผลิตในเมืองไทยได้มากกว่า 25 ชื่อเรื่อง

6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

6.1 งานวิจัยในประเทศ

วรรณภา พลเสน (2549) วิจัยเรื่อง การใช้บริการหนังสือพิมพ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 1 ในห้องสมุดวิทยาเขตบางนา พบว่า นักศึกษาที่ใช้บริการหนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คณะนิเทศศาสตร์ ใช้บริการห้องสมุดในช่วงเวลา 11.30-13.30 น. อ่านหนังสือพิมพ์เฉลี่ยวันละ 3 ชื่อเรื่อง ใช้เวลาประมาณ 30 นาทีต่อคน วัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือพิมพ์ คือ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อหาความรู้ประกอบการศึกษา ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ คือ อ่านให้มีความรู้รอบตัวกว้างขวาง เนื้อหาที่สนใจอ่านมากที่สุด คือ เนื้อหาด้านสังคม หนังสือพิมพ์รายวันที่ใช้บริการในระดับมาก คือ ไทยรัฐ และเดลินิวส์ นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการจำนวนหนังสือพิมพ์ภาษาไทย จำนวนรายชื่อหนังสือพิมพ์ที่ให้บริการ เพื่อติดตามข่าวสารทันสมัยฉบับปัจจุบัน ต้องการให้บุคลากรห้องสมุดบริการด้วยความเต็มใจ และช่วยเหลือผู้ให้บริการด้วยความสุภาพ และอัธยาศัยดี มีสถานที่สะอาดและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม

จริยา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคิขยา (2534) วิจัยเรื่อง การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์เป็นประจำทุกวัน วันละฉบับ ใช้เวลาอ่านประมาณ 30 นาที ในช่วงเวลาไม่แน่นอน อ่านเพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์โดยอ่านพาดหัวข่าวและรายละเอียดของข่าวเพียงบางเรื่อง หนังสือพิมพ์ที่นักศึกษาส่วนใหญ่อ่าน เรียงตาม 3 ลำดับแรก คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และมติชน เหตุผลที่ชอบอ่านเพราะเสนอข่าวรวดเร็วต่อเหตุการณ์ถูกต้องและเป็นความจริง เนื้อหาที่สนใจอ่านในระดับมาก คือ ด้านการเมือง ส่วนด้านอื่น ๆ สนใจอ่านในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับ คือ ด้านการศึกษา เศรษฐกิจ อาชญากรรม กีฬา ราชการ สารบันเทิง สตรีและเด็ก และบริการความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของหอสมุดกลาง พบว่า ห้องสมุดควรปรับปรุงการให้บริการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จำนวนโต๊ะเก้าอี้ จำนวนฉบับของหนังสือพิมพ์ที่มีคนอ่านมาก ควรแสดงข่าวหรือเหตุการณ์ที่สำคัญแต่ละวัน ขยายสถานที่ เพิ่มจำนวนชื่อของหนังสือพิมพ์ และจัดหนังสือพิมพ์ฉบับปัจจุบันออกบริการให้เร็วขึ้น

นภาพร ชวนะศิลป์ (2552) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ฉบับภาษาไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงที่กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า เพศชายมีผลต่อความนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ฉบับภาษาไทยสูงกว่าเพศหญิง เนื้อหาข่าวที่มีความน่าเชื่อถือสูงมีผลต่อความนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ฉบับภาษาไทยมากกว่าเนื้อหาข่าวที่ Update และเนื้อหาข่าวที่มีการเลือกเสนอเฉพาะข่าวสำคัญเท่านั้น สาเหตุที่เปิดอ่านที่แตกต่างกัน มีผลต่อความนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ฉบับภาษาไทย ส่วนเนื้อหาที่ชอบอ่าน คอลัมน์เนื้อหาที่อ่านเป็นประจำ ข่าวที่เปิดรับเป็นประจำ ประโยชน์ที่ได้จากการเปิดอ่าน และปัจจัยสำคัญที่เนื้อหาข่าวควรมี ไม่มีผลต่อความนิยมอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ฉบับภาษาไทย

อรรถสิทธิ์ อินทรวิชัย และคณะ (2555) วิจัยเรื่อง พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ จำนวน 351 คน พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์มาก คิดเป็นร้อยละ 96.0 ส่วนใหญ่อ่านที่บ้าน โดยอ่าน 2 ครั้งต่อ

สัปดาห์ ในช่วงเวลา 21.00-23.00 น. ใช้เวลาอ่านครั้งละ 1-2 ชั่วโมง อ่านข่าวบันเทิงมากที่สุด รองลงมาคือ ข่าวกีฬา ข่าวไอที และข่าวอาชญากรรม

วิชัย ใจหมั่น และคณะ (2551) วิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาภาค สมทบ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จากการสุ่มตัวอย่างนักศึกษาจำนวน 120 คน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-25 ปี ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ มากที่สุด โดยอ่าน 7 ฉบับต่อสัปดาห์ อ่าน ในช่วงเวลา 7.00-9.00 น. ชอบอ่านข่าวบันเทิง/ดารา/แฟชั่น มากที่สุด และซื้อหนังสือพิมพ์จากร้านสะดวกซื้อ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกซื้อคือ ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่านแต่ละคอลัมน์ ความน่าเชื่อถือมี หลักการและความทันสมัยของข้อมูล

นิรมล อัจฉริยะเสถียร (2545) วิจัยเรื่อง การศึกษาความสนใจและการใช้ประโยชน์จากการอ่าน หนังสือพิมพ์ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ช่วงอายุ 15-20 ปี กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ความถี่และช่วงเวลาในการ อ่านหนังสือพิมพ์ไม่แน่นอน ส่วนใหญ่อ่านที่ห้องสมุด จำนวน 2 ฉบับต่อวัน อ่านแต่ละฉบับครั้งละไม่เกิน 30 นาที จุดประสงค์ในการอ่านคือ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ หนังสือพิมพ์ที่อ่านมากที่สุด 3 ลำดับแรก คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และมติชน ข่าวที่สนใจอ่านคือ บันเทิง ดารา ข่าวการศึกษา และข่าววิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คอลัมน์และสารคดีที่สนใจอ่านคือ การท่องเที่ยวธรรมชาติ ป่าเขา และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี โฆษณาและการทุนที่สนใจอ่านคือ การทุนข้ามชั้น รองลงมาคือ การทุนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และโฆษณาขายบ้านและที่ดิน การใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์คือ ใช้ในการเรียนวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ ผูกทักษะในการอ่าน และเป็นแหล่งค้นคว้าเพิ่มเติมที่ได้ประโยชน์ ประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ต่อ การประกอบอาชีพคือ ทราบตำแหน่งงานว่างและประกาศรับสมัครงาน ทราบเทคนิคและวิธีการใหม่ ๆ นำไป ประกอบอาชีพ และรู้แนวทางในการฉ้อโกงของบุคคลทุจริตในองค์การของงานอาชีพ ประโยชน์ของ หนังสือพิมพ์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวันคือ ช่วยให้ทราบความเป็นไปของบ้านเมือง ช่วยให้มีความรู้รอบตัว กว้างขวาง และช่วยให้เห็นแนวทางในการประกอบอาชีพ ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการที่อ่านหนังสือพิมพ์คือ แหล่งที่อ่านมีน้อย อยู่ไกลและคับแคบ สถานที่ไม่น่าอ่าน และมีเสียงรบกวน ปัญหาเรื่องเวลาคือ ไม่มีเวลาว่าง ในการอ่าน หนังสือพิมพ์เฉพาะชื่อที่ต้องการอ่าน ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ มติชน คมชัดลึก ข่าวสด หนังสือพิมพ์ เกี่ยวกับกีฬา และ Bangkok Post ความต้องการด้านการให้บริการหนังสือพิมพ์คือ การให้บริการตามตึกเรียน ทุกชั้น มีจำนวนฉบับที่เพียงพอ หลายประเภท และควรบริการฉบับที่เป็นปัจจุบันทุกวัน

ฐิติมาศ เพ็ชรรัตน์ (2538) ศึกษาเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการอ่านและความต้องการเนื้อหาจาก หนังสือพิมพ์รายวันของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร อ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่บ้านมากที่สุด อ่านทุกวัน วันละ 1 ฉบับ ประมาณ 30 นาที ในช่วงเวลาที่ไม่ว่าง แล้วแต่ว่าง อ่านเฉพาะข่าวที่สนใจ แล้วค่อยอ่านข่าวอื่น ๆ และอ่านหนังสือพิมพ์โดยการบอกรับเป็นประจำ มีการอ่านและความต้องการเนื้อหาข่าวราชการ ข่าวกีฬา ข่าวสตรี ข่าวประกาศให้บริการ และโฆษณา ในระดับ ปานกลาง ส่วนข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวการศึกษา และข่าวชาวบ้าน มีการอ่านในระดับปานกลาง แต่มีความต้องการในระดับมาก และพบว่า

ามีการอ่านและความต้องการข่าวสังคมอยู่ในระดับมาก สำหรับข่าวบันเทิง บทความ บทวิจารณ์ การ์ตูน ล้อเลียนสังคม และสารคดี มีการอ่านในระดับมากและมีความต้องการมากที่สุด ด้านการใช้ประโยชน์และการได้รับความพึงพอใจจากหนังสือพิมพ์รายวัน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หนังสือพิมพ์รายวันเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวของสถานการณ์บ้านเมืองมากยิ่งขึ้น ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ต้องการให้เสนอข่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยก เจาะลึกประเด็นของข่าว ไม่เป็นเครื่องมือของบุคคลหรือพรรคการเมืองใด และใช้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องนั้น ๆ

จริยา สมประสงค์ (2553) ทำการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้หลักปฏิบัติการแบบไคเซน (KAIZEN) เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ในโครงการหนังสือพิมพ์ที่ฉันอ่าน ภาคเรียนที่ 1/2553 พบว่า นักศึกษาชายและหญิงเลือกอ่านหนังสือพิมพ์ 3 ลำดับแรกเช่นเดียวกัน คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และมติชน ใช้เวลาอ่าน 10-30 นาที นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านพาดหัวข่าวเพื่อเลือกอ่านเนื้อเรื่อง ชอบอ่านพาดหัวข่าวเพราะอ่านสนุก ได้อารมณ์บันเทิง และแสดงความคิดเห็นว่า ภาพข่าวดูง่าย คำอธิบายได้ภาพสั้น ใช้เวลาอ่านไม่มาก รู้เรื่องได้เร็ว เลือกอ่านข่าวบันเทิง ดารา จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ ข่าวสด รองลงมาคือ ข่าวการเมือง จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ และมติชน และข่าวสังคมจากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เดลินิวส์ และข่าวสด ประเภทของคอลัมน์ นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกอ่านคอลัมน์ดวงดาววันนี้จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐมากที่สุด

จันทนา ทองประยูร (2551) ศึกษาอนาคตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในทศวรรษหน้า ตามความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ของนักวิชาการและนักวิชาชีพนิเทศศาสตร์ ผลวิจัยพบว่า หนังสือพิมพ์ออนไลน์ยังไม่เป็นที่นิยมมากนัก ซึ่งเนื้อหาและรูปแบบส่วนใหญ่ยังคงใช้เนื้อหาที่เหมือนฉบับพิมพ์แต่ความแตกต่างมักเป็นสาระบันเทิงมากกว่าเนื้อหาหนัก และกลุ่มเป้าหมายเป็นคนเฉพาะกลุ่มเป็นคนรุ่นใหม่ อายุต่ำกว่า 30 ปี และผู้วิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า องค์กรสื่อควรมีนโยบายจัดทำเว็บไซต์โดยเน้นการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนเพื่อเป็นทางเลือก และควรเน้นการอัปเดตและความเร็วในการเสนอข้อมูลข่าวสาร สร้างจุดเด่นที่ต่างจากฉบับพิมพ์ สำหรับผลกระทบของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ต่อยอดจำหน่ายฉบับพิมพ์มีไม่มากเพราะผู้อ่านเป็นคนละกลุ่ม และผลกระทบด้านจริยธรรมนั้น พบได้ในสื่อทั้งสองประเภท แต่สื่อออนไลน์เป็นปัญหาที่ค่อนข้างรุนแรงจากความเร็วในการแพร่ข้อมูล จำเป็นต้องมีกฎหมายควบคุม แนวทางการพัฒนาหนังสือพิมพ์ออนไลน์ขึ้นอยู่กับแนวโน้มของเทคโนโลยี

6.2 งานวิจัยในต่างประเทศ

Zerba (2011) ทำการวิจัยเรื่อง Young adults' reasons behind avoidances of daily print newspapers and their ideas for change โดยการจัดสนทนากลุ่มกับกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกช่วงอายุออกเป็น 2 กลุ่ม คือ อายุระหว่าง 18-24 ปี และ 25-29 ปี ในเขต 3 เมืองใหญ่ติดอันดับ 1 ใน 10 ของประเทศสหรัฐอเมริกา คือ Chicago, Dallas และ San Antonio พบประเด็นในการไม่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน 2 ประเด็นใหญ่ ๆ คือ ไม่สะดวกอ่าน และไม่มีเวลาอ่าน และพบว่า กลุ่มตัวอย่างอายุ 25-29 ปี ต้องการให้การเสนอข่าวในเชิงลบลดน้อยลง ขณะที่กลุ่มตัวอย่างอายุ 18-24 ปี คิดว่าการเสนอข่าวเชิงลบนั้นถูกต้องแล้ว

เพราะมีความเคลือบแคลงในประเด็นข่าวเชิงลบมากกว่ากลุ่มแรกและมีความพยายามอย่างสูงที่จะทำความเข้าใจในข่าวนั้น ๆ

Shalagheck (1998) วิจัยเชิงสำรวจเรื่อง Newspaper reading choices by college students ผู้ให้ข้อมูลเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยเอกชนที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาอังกฤษระดับ 100 และ 200 จำนวน 267 คน ผลวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 68.4) หนังสือพิมพ์ที่อ่านมากที่สุด 3 ลำดับแรกคือ Detroit News, Ann Arbor News และ Detroit Free Press เนื้อหาที่อ่านมากที่สุดคือ กีฬา การ์ตูน และข้อความสั้น ๆ ในเนื้อที่โฆษณาประเภทต่าง ๆ ประโยชน์ที่ได้รับจากหนังสือพิมพ์คือ ทำให้รับรู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ช่วยในการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์ ทราบรายการภาพยนตร์/คอนเสิร์ต สภาพภูมิอากาศ ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ การเงิน (อัตราดอกเบี้ยและงาน) และความคิดเห็นของผู้แข่งขันทางการเมือง เป็นต้น

Wilson (2007) ทำวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาเอกเรื่อง A newspaper reading habit in college students: Family newspaper literacy practices, K—12 newspaper exposure, and civic interest ผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์คือ นักศึกษาที่ Tennessee Technological University จำนวน 343 คน องค์กรประกอบในการศึกษาประกอบด้วย พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาในปัจจุบัน การให้ฝึกอ่านหนังสือพิมพ์ในวัยเด็กจากครอบครัว ประสบการณ์เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์ในการศึกษาระดับ K-12 และความสนใจในหน้าที่พลเมือง หรือการรับรู้ความสามารถของตนเองเกี่ยวกับการเมือง พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการใช้หนังสือพิมพ์น้อย โดยอ่านแต่ละครั้งใช้เวลา 15 นาที สัปดาห์ละครั้ง ครอบครัวมีอิทธิพลมากในการฝึกให้อ่านหนังสือพิมพ์ การศึกษาระดับ K-12 และความสนใจในหน้าที่พลเมืองส่งผลต่อการอ่านหนังสือพิมพ์ในระดับปานกลาง สื่ออื่น ๆ ที่นักศึกษากลุ่มนี้ชอบมากกว่าคือ อินเทอร์เน็ตและสื่อโทรทัศน์ แม้เชื่อว่าหนังสือพิมพ์มีความแม่นยำที่น่าเชื่อถือกว่าแหล่งข้อมูลอื่นก็ตาม

Bressers และ Bergen (2002) วิจัยเรื่อง Few university students reading newspaper online โดยสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาของมหาวิทยาลัย Midwestern ในเดือนเมษายน ค.ศ. 1999 จำนวน 400 คน ที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์โดยการสัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ด้วยคำถามเดียวกันใช้เวลา 20 นาทีต่อคน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 51) อายุ 21 ปี เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 (ร้อยละ 32) อ่านหนังสือพิมพ์ที่มหาวิทยาลัยทุกวัน (ร้อยละ 45.1) โดยใช้เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์โดยประมาณ 27 นาที ต่อวัน และนักศึกษาส่วนใหญ่ไม่เคยอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ (ร้อยละ 83)

Pardun และ Scott (2004) วิจัยเรื่อง Reading newspaper ranked lowest versus other media for early teens พบว่า การอ่านหนังสือพิมพ์ในเด็กวัยรุ่นหนุ่มสาวและผิวดำที่กำลังเรียนเกรด 7 โรงเรียนเดียวกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ โดยศึกษาจากส่วนสำคัญต่าง ๆ ของหนังสือพิมพ์ ได้แก่ ข่าวท้องถิ่น ข่าวผู้มีชื่อเสียงในวงสังคม รูปแบบการดำเนินชีวิต และข่าวบันเทิง ที่พบว่า เด็กวัยรุ่นผิวดำชอบอ่าน ในขณะที่เด็กวัยรุ่นหนุ่มสาวชอบอ่านข่าวต่างประเทศ คอลัมน์ให้คำปรึกษา โหราศาสตร์ และการ์ตูน แต่มีข้อที่น่าสังเกตคือ พบผลกระทบเชิงลบด้านสติปัญญาของเด็กวัยรุ่นหนุ่มสาวมากกว่าเด็กวัยรุ่นผิวดำ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอขั้นตอนการดำเนินการดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2555 จากจำนวนที่ปรากฏในฐานข้อมูลสถิติการลงทะเบียนของนิสิตชั้นปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1/2555 ณ วันที่ 28 มิถุนายน 2555 รวมทั้งสิ้น 4,374 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยการใช้ตารางของ R.V. Krejcie และ D.W. Morgan (ประกายรัตน์ สุวรรณ, 2549, หน้า 328-329) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 แบ่งออกเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 เกี่ยวกับพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
- ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
- ตอนที่ 4 เกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
- ตอนที่ 5 เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อทำความเข้าใจถึงพฤติกรรม ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน รวมถึงความคิดเห็นที่ได้จากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ และนำมากำหนดขอบข่ายของเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถาม

2. นำประเด็นที่ได้จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 มาสร้างข้อคำถาม (items) ตามขอบข่ายเนื้อหาในแบบสอบถาม จำแนกออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 2 ข้อสอบถามเกี่ยวกับ เพศ และคณะที่สังกัด

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 10 ข้อ สอบถามเกี่ยวกับ รูปแบบหนังสือพิมพ์ที่อ่าน ความถี่ของการอ่าน จำนวนหนังสือพิมพ์ที่อ่านในแต่ละครั้ง การใช้เวลาโดยประมาณในการอ่านแต่ละครั้ง ช่วงเวลาที่อ่าน สถานที่ที่อ่าน วิธีการอ่าน เหตุผลที่อ่าน หนังสือพิมพ์ที่ชอบอ่านเป็นประจำ และเหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ที่อ่านเป็นประจำ

ตอนที่ 3 ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกเป็น 3 ประเด็น รวม 34 ข้อ ได้แก่ ความสนใจในการอ่านข่าว/บทความ/สารคดี ความสนใจในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ และความสนใจในการอ่านข่าวโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำแนกเป็น 2 ประเด็น คือ ผลดี และผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ รวม 18 ข้อ พร้อมคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 5 ความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สอบถามใน 2 กรณี คือ กรณีไม่เคยใช้บริการ (งดตอบแบบสอบถามตอนที่ 5) และกรณีเคยใช้บริการ (ให้ตอบแบบสอบถามรวม 11 ข้อ พร้อมคำถามปลายเปิด)

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นในขั้นตอนที่ 2 ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยแบบสอบถามในตอนที่ 2, 3, 4 และ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผ่านการหาค่าความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยวิธีหาค่า IOC (item-objective congruence) ซึ่งได้ค่าระหว่าง 0.6-1

4. ปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 4 ท่าน

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คนเพื่อทดสอบค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามตอนที่ 2, 3, 4 และ 5 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.943 โดยวิธี Cronbach's Alpha Coefficient

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการขอความร่วมมือจากบุคลากรสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร แจกแบบสอบถามแก่ผู้ใช้บริการประเภทนิสิตชั้นปีที่ 1 ณ จุดตรวจเข้า-ออก แต่เนื่องจากนิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่มีการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ บริเวณคณะที่สังกัด จึงไม่สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างได้ครบทุกคณะ ผู้วิจัยจึงขอความร่วมมือจากบุคลากรฝ่ายกิจการนิสิตทุกคณะและวิทยาลัยนานาชาติ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบทุกคณะตามสัดส่วนที่กำหนด โดยแจกแบบสอบถามระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2556 ได้รับแบบสอบถามคืนจำนวน 400 ชุด (ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 354 คน แต่ผู้วิจัยเกรงว่าจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนอาจต่ำกว่าที่กำหนด จึงแจกแบบสอบถามเกินจำนวนขนาดกลุ่มตัวอย่าง) คิดเป็นร้อยละ 100

เมื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่า มีแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์จำนวน 3 ชุด ซึ่งไม่สามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนั้น แบบสอบถามที่ค่อนข้างสมบูรณ์จึงมีจำนวนทั้งสิ้น 397 ชุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมดจำนวน 400 ชุด มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และได้คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่ค่อนข้างสมบูรณ์จำนวน 397 ชุด เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป
2. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ
3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 ข้อที่ 1-5 มาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ และข้อ 6-10 วิเคราะห์ด้วยคำสั่ง Multiple Response เนื่องจากเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ
4. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ
5. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 4 มาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ
6. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 5 มาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และคำนวณค่าร้อยละ
7. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 ตอนที่ 4 และตอนที่ 5 มาตรวจให้คะแนนตามแบบประเมินค่าของลิกเคอร์ท (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2549, หน้า 142) ดังนี้

ให้คะแนน 1 คะแนน เมื่อตอบ ระดับความสนใจ/ความคิดเห็น/ความพึงพอใจน้อยที่สุด

ให้คะแนน 2 คะแนน เมื่อตอบ ระดับความสนใจ/ความคิดเห็น/ความพึงพอใจน้อย

ให้คะแนน 3 คะแนน เมื่อตอบ ระดับความสนใจ/ความคิดเห็น/ความพึงพอใจปานกลาง

ให้คะแนน 4 คะแนน เมื่อตอบ ระดับความสนใจ/ความคิดเห็น/ความพึงพอใจมาก

ให้คะแนน 5 คะแนน เมื่อตอบ ระดับความสนใจ/ความคิดเห็น/ความพึงพอใจมากที่สุด

8. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 7 มาวิเคราะห์โดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จำแนกรายข้อ โดยนำค่าเฉลี่ยที่คำนวณได้มาเทียบกับเกณฑ์เพื่อแปลผลคะแนน (เชียง เกาซิด, 2547, หน้า 151-152; สัมฤทธิ์ กางเพ็ง, 2554) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง สนใจในการอ่านน้อยที่สุด/เห็นด้วยน้อยที่สุด/
พึงพอใจน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง สนใจในการอ่านน้อย/เห็นด้วยน้อย/พึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง สนใจในการอ่านปานกลาง/เห็นด้วยปานกลาง/
พึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง สนใจในการอ่านมาก/เห็นด้วยมาก/พึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง สนใจในการอ่านมากที่สุด/เห็นด้วยมากที่สุด/
พึงพอใจมากที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows 17.0 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ

1. ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อแสดงข้อมูลดังต่อไปนี้

1.1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ และคณะ

1.2 ข้อมูลพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ รูปแบบของหนังสือพิมพ์ที่อ่าน ความถี่ของการอ่าน จำนวนหนังสือพิมพ์ที่อ่านในแต่ละครั้ง การใช้เวลาโดยประมาณในการอ่านแต่ละครั้ง ช่วงเวลาที่อ่าน สถานที่ที่อ่าน วิธีการอ่าน เหตุผลที่อ่าน หนังสือพิมพ์ที่ชอบอ่านเป็นประจำ และเหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ที่อ่านเป็นประจำ

1.3 ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถามที่ไม่เคยเข้าใช้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) เพื่อแสดงข้อมูลดังต่อไปนี้

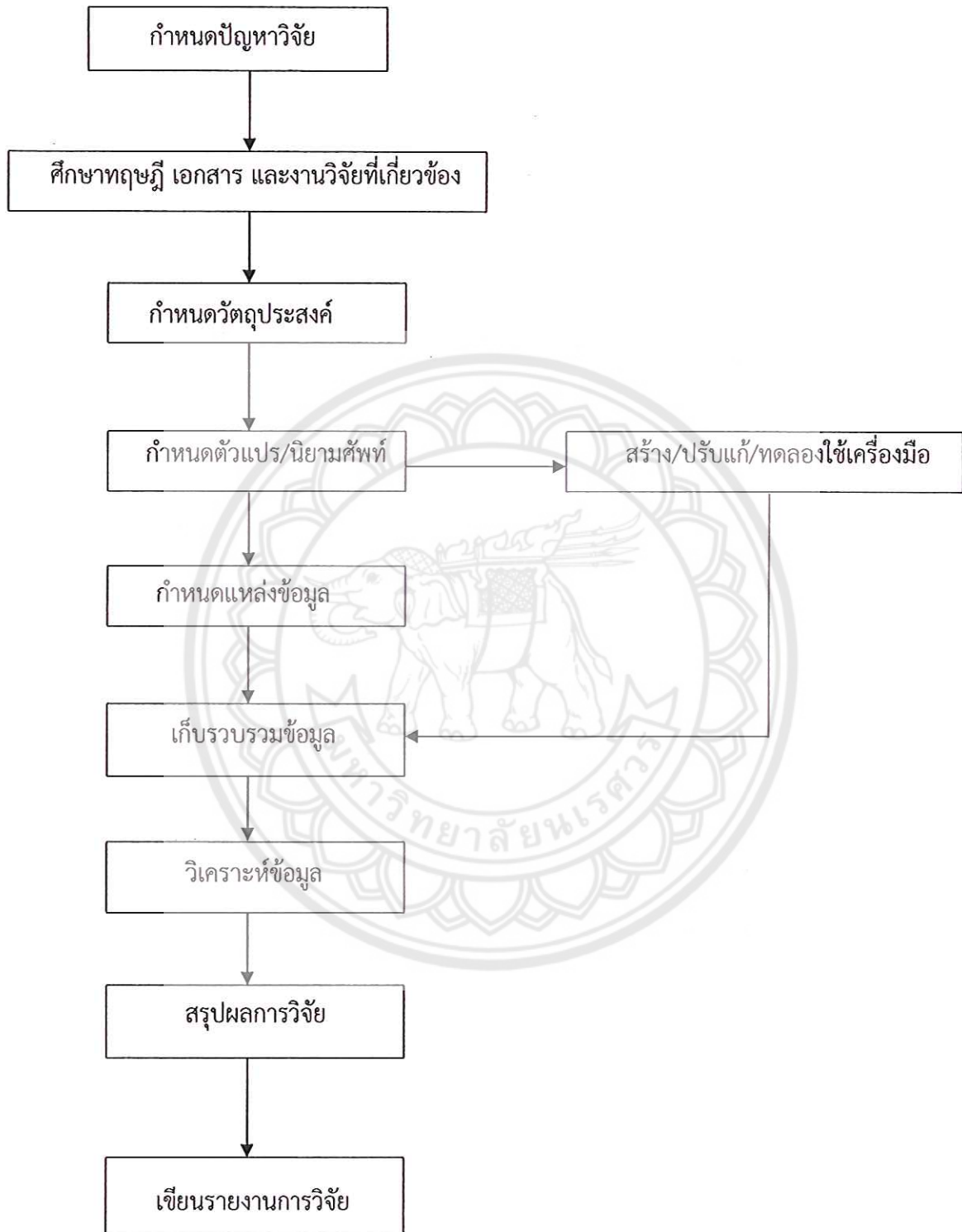
2.1 ข้อมูลความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ความสนใจในการอ่านข่าว/บทความ/สารคดี ความสนใจในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ และความสนใจในการอ่านข่าวโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า

2.2 ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็น 2 ประเด็น คือ ผลดีและผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์

2.3 ข้อมูลความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

แผนภูมิการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555
ในครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทน
ความหมายต่าง ๆ ดังนี้

n	แทน	จำนวนตัวอย่างกลุ่มหนึ่งของทั้งหมด
N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Σ	แทน	ผลรวมของจำนวนครั้งที่เลือกตอบ

ขั้นตอนการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นค่าความถี่และร้อยละ จำแนกเป็น 6 ตอน ตามวัตถุประสงค์
ของการวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2555

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย
นเรศวร ปีการศึกษา 2555

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1
มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อ
การให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 6 ข้อคิดเห็น/เสนอแนะจากคำถามปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ทุกคนะ จำนวน 397 คน จำแนกตามเพศและคณะ ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนและค่าร้อยละแสดงเพศและคณะ (N=397)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	126	31.7
หญิง	271	68.3
คณะ		
คณะแพทยศาสตร์	22	5.5
คณะเภสัชศาสตร์	3	0.7
คณะพยาบาลศาสตร์	6	1.5
คณะทันตแพทยศาสตร์	7	1.8
คณะสหเวชศาสตร์	30	7.6
คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์	19	4.8
คณะสาธารณสุขศาสตร์	10	2.5
คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	30	7.6
คณะวิทยาศาสตร์	64	16.1
คณะวิศวกรรมศาสตร์	52	13.1
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์	22	5.5
คณะนิติศาสตร์	19	4.8
คณะมนุษยศาสตร์	43	10.8
คณะศึกษาศาสตร์	5	1.3
คณะสังคมศาสตร์	34	8.6
คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ และการสื่อสาร	21	5.3
วิทยาลัยนานาชาติ	10	2.5

จากตาราง 1 นิสิตชั้นปีที่ 1 ที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 397 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 271 คน (ร้อยละ 68.3) และสังกัดคณะวิทยาศาสตร์ จำนวน 64 คน (ร้อยละ 16.1)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2555

การศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา
2555 ในประเด็นต่าง ๆ ปรากฏผลดังตาราง 2 ถึง ตาราง 11

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละแสดงรูปแบบของหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านเป็นส่วนใหญ่ (N=397)

ลำดับที่	รูปแบบของหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านเป็นส่วนใหญ่	จำนวน	ร้อยละ
1	อ่านฉบับออนไลน์มากกว่าฉบับพิมพ์	114	28.9
2	อ่านฉบับพิมพ์รูปแบบเดียว	102	25.9
3	อ่านหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 รูปแบบเท่า ๆ กัน	76	19.3
4	อ่านฉบับพิมพ์มากกว่าฉบับออนไลน์	71	18.0
5	อ่านฉบับออนไลน์รูปแบบเดียว	31	7.9
6	ไม่ตอบ	3	-

จากตาราง 2 เมื่อพิจารณารูปแบบของหนังสือพิมพ์รายวันที่นิสิตชั้นปีที่ 1 อ่านเป็นส่วนใหญ่ พบว่า
นิสิตอ่านฉบับออนไลน์มากกว่าฉบับพิมพ์ จำนวน 114 คน (ร้อยละ 28.9) รองลงมาคือ อ่านฉบับพิมพ์รูปแบบ
เดียว จำนวน 102 คน (ร้อยละ 25.9) และอ่านหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 รูปแบบเท่า ๆ กัน จำนวน 76 คน (ร้อยละ
19.3)

ตาราง 3 จำนวนและค่าร้อยละแสดงความถี่ของการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (N=397)

ลำดับที่	ความถี่ของการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่แน่นอน	90	22.8
2	อ่านวันละ 1 ครั้ง แต่ไม่อ่านทุกวัน	61	15.4
3	อ่านทุกวัน ๆ ละ 1 ครั้ง	54	13.7
4	อ่านสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	49	12.4
5	อ่านมากกว่า 3 วันต่อสัปดาห์ แต่ไม่อ่านทุกวัน	48	12.2
6	อ่านมากกว่า 1 ครั้ง แต่ไม่อ่านทุกวัน	35	8.9
7	อ่าน 2 วันต่อสัปดาห์	22	5.6
8	อ่านทุกวัน มากกว่า 1 ครั้ง	17	4.3

ตาราง 3 (ต่อ)

ลำดับที่	ความถี่ของการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน	จำนวน	ร้อยละ
9	อ่านเดือนละ 2-3 ครั้ง	12	3.0
10	อ่านเดือนละ 1 ครั้ง	7	1.8
11	ไม่ตอบ	2	-

จากตาราง 3 เมื่อพิจารณาความถี่ในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่ พบว่า ไม่แน่นอน จำนวน 90 คน (ร้อยละ 22.8) รองลงมาคือ อ่านวันละ 1 ครั้ง แต่ไม่อ่านทุกวัน จำนวน 61 คน (ร้อยละ 15.4) และอ่านทุกวัน ๆ ละ 1 ครั้ง จำนวน 54 คน (ร้อยละ 13.7)

ตาราง 4 จำนวนและค่าร้อยละแสดงจำนวนหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านในแต่ละครั้ง (N=397)

ลำดับที่	จำนวนหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านในแต่ละครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	1 ฉบับ	225	56.8
2	2 ฉบับ	122	30.8
3	3 ฉบับ	27	6.8
4	มากกว่า 3 ฉบับ	22	5.6
5	ไม่ตอบ	1	-

จากตาราง 4 เมื่อพิจารณาจำนวนหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านแต่ละครั้ง พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่ อ่านหนังสือพิมพ์จำนวน 1 ฉบับในแต่ละครั้ง จำนวน 225 คน (ร้อยละ 56.8) รองลงมาคือ อ่านจำนวน 2 ฉบับ จำนวน 122 คน (ร้อยละ 30.8) และอ่านจำนวน 3 ฉบับ จำนวน 27 คน (ร้อยละ 6.8)

ตาราง 5 จำนวนและค่าร้อยละแสดงเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละครั้ง (N=397)

ลำดับที่	เวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละครั้ง	จำนวน	ร้อยละ
1	16 - 30 นาที	198	50.5
2	น้อยกว่า 16 นาที	140	35.7
3	31 นาที - 1 ชั่วโมง	40	10.2
4	มากกว่า 1 ชั่วโมง	14	3.6
5	ไม่ตอบ	5	-

จากตาราง 5 เมื่อพิจารณาถึงเวลาในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละครั้ง พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการอ่าน 16 – 30 นาที จำนวน 198 คน (ร้อยละ 50.5) รองลงมาคือ น้อยกว่า 16 นาที จำนวน 140 คน (ร้อยละ 35.7) และใช้เวลา 31 นาที – 1 ชั่วโมง จำนวน 40 คน (ร้อยละ 10.2)

ตาราง 6 จำนวนและค่าร้อยละแสดงช่วงเวลาที่ย่านหนังสือพิมพ์รายวัน (N=397)

ลำดับที่	ช่วงเวลาที่ย่านหนังสือพิมพ์รายวัน	จำนวน	ร้อยละ
1	ไม่แน่นอน	146	36.8
2	ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน	75	18.9
3	ช่วงเช้า	54	13.6
4	ช่วงพักกลางวัน	53	13.4
5	ช่วงกลางคืนหลังรับประทานอาหารเย็น	26	6.5
6	ช่วงกลางคืนก่อนนอน	16	4.0
7	ช่วงว่างตอนบ่ายระหว่างเรียน	15	3.8
8	ช่วงว่างตอนเช้าระหว่างเรียน	12	3.0

จากตาราง 6 เมื่อพิจารณาถึงช่วงเวลาที่ย่านหนังสือพิมพ์รายวัน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ในช่วงเวลาที่ไม่แน่นอน จำนวน 146 คน (ร้อยละ 36.8) รองลงมาคือ ช่วงเย็นหลังเลิกเรียน จำนวน 75 คน (ร้อยละ 18.9) และช่วงเช้า จำนวน 54 คน (ร้อยละ 13.6)

ตาราง 7 จำนวนและค่าร้อยละแสดงสถานที่ที่ย่านหนังสือพิมพ์รายวัน (ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ลำดับที่	สถานที่ที่ย่านหนังสือพิมพ์รายวัน	จำนวน	ร้อยละ
		($\Sigma=770$)	
1	อ่านที่หอพัก	245	31.8
2	อ่านที่บ้าน	94	12.2
3	อ่านที่สำนักหอสมุด	85	11.0
4	อ่านผ่านอุปกรณ์สื่อสาร (มือถือ, iPhone, iPad ฯลฯ)	82	10.6
5	อ่านที่ร้านขายหนังสือ	81	10.5
6	อ่านที่ร้านกาแฟ	59	7.7
7	อ่านที่ร้านตัดผม/ร้านเสริมสวย	51	6.6
8	อ่านที่ห้องอ่านหนังสือคณะ	41	5.3
9	สถานที่อื่น ๆ	32	8.1

จากตาราง 7 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เลือกตอบสถานที่ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ที่สามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ รวม 770 ครั้ง 3 ลำดับแรกสูงสุด คือ อ่านที่หอพัก อ่านที่บ้าน และอ่านที่สำนักหอสมุด (ร้อยละ 31.8, 12.2 และ 11.0)

ตาราง 8 จำนวนและค่าร้อยละแสดงวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ลำดับที่	วิธีการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน	จำนวน ($\Sigma=929$)	ร้อยละ
1	อ่านฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวบางเรื่องและบทความบางคอลัมน์ ที่อยากอ่าน	172	18.5
2	อ่านฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวสำคัญที่เสนอในพาดหัวข่าวหน้า 1	167	18.0
3	อ่านฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวสำคัญที่เสนอในพาดหัวข่าวหน้า 1 และบทความบางคอลัมน์	160	17.2
4	อ่านฉบับออนไลน์บนหน้า web เฉพาะข่าวบางเรื่องและ บทความบางคอลัมน์ที่อยากอ่าน	92	9.9
5	อ่านฉบับพิมพ์เฉพาะนิยายจากละคร/โฆษณา/ภาพล้อ การเมือง/ภาพคอลัมน์บันเทิง	90	9.7
6	อ่านฉบับออนไลน์บนหน้า web เฉพาะข่าวที่เสนอใน page แรกและบทความบางคอลัมน์	76	8.2
7	อ่านฉบับออนไลน์บนหน้า web เฉพาะข่าวที่เสนอใน page แรก	72	7.8
8	อ่านฉบับออนไลน์เฉพาะนิยายจากละคร/โฆษณา/ภาพล้อ การเมือง/ภาพคอลัมน์บันเทิง	54	5.8
9	อ่านฉบับพิมพ์โดยละเอียดทั้งฉบับ	32	3.4
10	อ่านฉบับออนไลน์โดยละเอียดทั้งฉบับ	14	1.5

จากตาราง 8 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เลือกตอบวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ที่สามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ รวม 929 ครั้ง 3 ลำดับแรกสูงสุด คือ อ่านฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวบางเรื่องและบทความบางคอลัมน์ที่อยากอ่าน อ่านฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวสำคัญที่เสนอในพาดหัวข่าวหน้า 1 และอ่านฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวสำคัญที่เสนอในพาดหัวข่าวหน้า 1 และบทความบางคอลัมน์ (ร้อยละ 18.5, 18.0 และ 17.2)

ตาราง 9 จำนวนและค่าร้อยละแสดงเหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ลำดับที่	เหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน	จำนวน ($\Sigma=839$)	ร้อยละ
1	เพื่อต้องการรับรู้ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์	309	36.8
2	เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน	245	29.2
3	เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม	148	17.6
4	เพื่อรวบรวมประเด็นในการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้	68	8.1
5	เพื่อรอเวลาก่อนเข้าเรียน	62	7.4
6	เหตุผลอื่น ๆ	7	0.8

จากตาราง 9 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เลือกตอบเหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ที่สามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ รวม 839 ครั้ง 3 ลำดับแรกสูงสุด คือ เพื่อต้องการรับรู้ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน และเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม (ร้อยละ 36.8, 29.2 และ 17.6)

ตาราง 10 จำนวนและค่าร้อยละแสดงรายชื่อหนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่าน (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ลำดับที่	หนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่าน	จำนวน ($\Sigma=1,415$)	ร้อยละ
1	ไทยรัฐฉบับพิมพ์	253	17.9
2	เดลินิวส์ฉบับพิมพ์	201	14.2
3	ไทยรัฐฉบับออนไลน์	116	8.2
4	คมชัดลึกฉบับพิมพ์	84	5.9
5	เดลินิวส์ฉบับออนไลน์	82	5.8
6	ข่าวสดฉบับพิมพ์	54	3.8
7	ดาราเดลีฉบับออนไลน์	46	3.3
8	ดาราเดลีฉบับพิมพ์	45	3.2
9	คมชัดลึกฉบับออนไลน์	39	2.8
10	มติชนฉบับพิมพ์	30	2.1
11	สยามดาราฉบับออนไลน์	30	2.1
12	ข่าวสดฉบับออนไลน์	25	1.8
13	ไทยโพสต์ฉบับพิมพ์	25	1.8
14	มติชนฉบับออนไลน์	24	1.7

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับที่	หนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่าน	จำนวน ($\Sigma=1,415$)	ร้อยละ
15	Bangkok Post ฉบับพิมพ์	22	1.6
16	Bangkok Post ฉบับออนไลน์	22	1.6
17	สยามดาราฉบับพิมพ์	21	1.5
18	บางกอกทูเดย์ฉบับออนไลน์	21	1.5
19	บางกอกทูเดย์ฉบับพิมพ์	19	1.3
20	โพสต์ทูเดย์ฉบับพิมพ์	16	1.1
21	The Nation ฉบับออนไลน์	16	1.1
22	สยามกีฬาฉบับพิมพ์	16	1.1
23	โพสต์ทูเดย์ฉบับออนไลน์	15	1.1
24	ไทยโพสต์ฉบับออนไลน์	14	1.0
25	ผู้จัดการฉบับออนไลน์	13	0.9
26	สตาร์ชોકเกอร์ฉบับพิมพ์	13	0.9
27	สปอร์ตพูลฉบับพิมพ์	13	0.9
28	สยามสปอร์ตฉบับออนไลน์	13	0.9
29	สยามรัฐฉบับออนไลน์	13	0.9
30	สปอร์ตพูลฉบับออนไลน์	12	0.8
31	แนวหน้าฉบับออนไลน์	11	0.8
32	สตาร์ชોકเกอร์ฉบับออนไลน์	10	0.7
33	สยามรัฐฉบับพิมพ์	10	0.7
34	The Nation ฉบับพิมพ์	10	0.7
35	กรุงเทพธุรกิจฉบับพิมพ์	10	0.7
36	กรุงเทพธุรกิจฉบับออนไลน์	10	0.7
37	ผู้จัดการฉบับพิมพ์	6	0.4
38	แนวหน้าฉบับพิมพ์	5	0.4
39	สื่อวัฏจักรฉบับพิมพ์	5	0.4
40	บ้านเมืองฉบับออนไลน์	4	0.3
41	ฮอตสเกอร์ฉบับพิมพ์	4	0.3
42	ฮอตสเกอร์ฉบับออนไลน์	4	0.3
43	ฉบับอื่น ๆ	4	0.3

ตาราง 10 (ต่อ)

ลำดับที่	หนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่าน	จำนวน ($\Sigma=1,415$)	ร้อยละ
44	พิมพ์ไทยฉบับพิมพ์	3	0.2
45	พิมพ์ไทยฉบับออนไลน์	3	0.2
46	บ้านเมืองฉบับพิมพ์	2	0.1
47	สื่อวัฏจักรฉบับออนไลน์	1	0.1

จากตาราง 10 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เลือกตอบรายชื่อหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่ชอบอ่าน ที่สามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ รวม 1,415 ครั้ง 3 ลำดับแรกสูงสุด คือ ไทยรัฐฉบับพิมพ์ เดลินิวส์ฉบับพิมพ์ และไทยรัฐฉบับออนไลน์ (ร้อยละ 17.9, 14.2 และ 8.2)

ตาราง 11 จำนวนและค่าร้อยละแสดงเหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่ชอบอ่านประจำ (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

ลำดับที่	เหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับที่อ่านประจำ	จำนวน ($\Sigma=619$)	ร้อยละ
1	เสนอข่าวที่เป็นข้อเท็จจริง ตรงไปตรงมา และทันต่อเหตุการณ์	227	36.7
2	เสนอข่าว บทความ และคอลัมน์ที่หลากหลาย มีคุณภาพ	218	35.2
3	เสนอข่าว บทความ และบทวิจารณ์ด้วยความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ	83	13.4
4	ได้อ่านฉบับล่าสุดก่อนหนังสือพิมพ์รายชื่ออื่น ๆ	44	7.1
5	บทบรรณาธิการที่แสดงออกถึงการมีวิจารณ์ญาณในการเสนอข่าว	34	5.5
6	เหตุผลอื่น ๆ	13	2.1

จากตาราง 11 พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 เลือกตอบเหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่ชอบอ่านประจำ ที่สามารถเลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ รวม 619 ครั้ง 3 ลำดับแรกสูงสุด คือ เสนอข่าวที่เป็นข้อเท็จจริง ตรงไปตรงมา และทันต่อเหตุการณ์ เสนอข่าว บทความ และคอลัมน์ที่หลากหลาย มีคุณภาพ และเสนอข่าว บทความ และบทวิจารณ์ด้วยความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ (ร้อยละ 36.7, 35.2 และ 13.4)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2555

การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2555 ในประเด็นต่าง ๆ ปรากฏผลดังตาราง 12 ถึง ตาราง 14

ตาราง 12 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลผลระดับ
ความสนใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ในการอ่านข่าว/
บทความ/สารคดี จำแนกรายด้าน ($N=397$)

ข่าว/บทความ/สารคดี	ระดับความสนใจ					$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)			
การเมือง	20 (5.1)	90 (22.7)	184 (46.5)	65 (16.4)	37 (9.3)	2.98	0.984	ปานกลาง
ต่างประเทศ	27 (6.8)	114 (28.7)	183 (46.1)	60 (15.1)	13 (3.3)	3.21	0.895	ปานกลาง
เศรษฐกิจ	25 (6.3)	112 (28.2)	182 (46.0)	66 (16.7)	11 (2.8)	3.19	0.883	ปานกลาง
การศึกษา	68 (17.1)	181 (45.6)	127 (32.0)	17 (4.3)	4 (1.0)	3.74	0.828	มาก
การแพทย์/สุขภาพ	72 (18.2)	155 (39.0)	137 (34.5)	27 (6.8)	6 (1.5)	3.65	0.904	มาก
เกษตรกรรม/วิทยาศาสตร์/ เทคโนโลยี	59 (14.9)	145 (36.6)	153 (38.6)	35 (8.9)	4 (1.0)	3.56	0.886	มาก
อาชญากรรม	87 (21.9)	136 (34.2)	134 (33.8)	34 (8.6)	6 (1.5)	3.66	0.962	มาก
กีฬา	40 (10.1)	76 (19.1)	141 (35.6)	97 (24.4)	43 (10.8)	2.93	1.127	ปานกลาง
สังคม/ธุรกิจ	33 (8.3)	117 (29.5)	179 (45.1)	57 (14.3)	11 (2.8)	3.26	0.903	ปานกลาง
บันเทิง	123 (31.0)	153 (38.5)	89 (22.4)	21 (5.3)	11 (2.8)	3.90	0.993	มาก

จากตาราง 12 เมื่อพิจารณาระดับความสนใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 ในการอ่านข่าว/บทความ/สารคดี
จำแนกรายด้าน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่สนใจอ่านในระดับปานกลาง - มาก ค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก
คือ อ่านข่าว/บทความ/สารคดีด้านบันเทิง ($\bar{X}=3.90$) ด้านการศึกษา ($\bar{X}=3.74$) และด้านอาชญากรรม
($\bar{X}=3.66$) และระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับ คือ ด้านกีฬา ($\bar{X}=2.93$) ด้านการเมือง
($\bar{X}=2.98$) และด้านเศรษฐกิจ ($\bar{X}=3.19$)

ตาราง 13 จำนวน คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลผลระดับความสนใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ จำแนกรายด้าน ($N=397$)

บทความ/คอลัมน์อื่น ๆ	ระดับความสนใจ					$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)			
ภาพถ่ายทางการเมือง	37 (9.3)	130 (32.8)	158 (39.8)	50 (12.6)	22 (5.5)	3.28	0.987	ปานกลาง
ภาพถ่ายพร้อมเรื่องราว ความเคลื่อนไหวของบุคคล ในแวดวงบันเทิง	56 (14.1)	168 (42.4)	124 (31.2)	33 (8.3)	16 (4.0)	3.54	0.970	มาก
ภาพถ่ายพร้อมเรื่องราว ความเคลื่อนไหวของบุคคล ในวงสังคม	41 (10.4)	157 (39.7)	142 (36.0)	40 (10.1)	15 (3.8)	3.43	0.941	ปานกลาง
คอลัมน์ซุบซิบบุคคลในวง สังคม	37 (9.3)	140 (35.3)	137 (34.5)	56 (14.1)	27 (6.8)	3.26	1.036	ปานกลาง
คอลัมน์สตรี/แฟชั่น/ ความงาม	84 (21.1)	144 (36.3)	99 (24.9)	40 (10.1)	30 (7.6)	3.53	1.153	มาก
คอลัมน์สำหรับเด็ก	20 (5.1)	81 (20.5)	159 (40.1)	99 (25.0)	37 (9.3)	2.87	1.008	ปานกลาง
บทละครโทรทัศน์	50 (12.6)	124 (31.3)	105 (26.5)	67 (17.0)	50 (12.6)	3.14	1.215	ปานกลาง
เกร็ดเรื่องขำขัน	88 (22.2)	157 (39.5)	115 (29.0)	26 (6.5)	11 (2.8)	3.72	0.972	มาก
รายการโทรทัศน์วันต่อไป	39 (9.8)	112 (28.3)	132 (33.3)	71 (18.0)	42 (10.6)	3.14	1.507	ปานกลาง
พยากรณ์ ทำนายโชคชะตา ดวงโหราศาสตร์	70 (17.7)	96 (24.3)	147 (37.1)	50 (12.6)	33 (8.3)	3.30	1.149	ปานกลาง
พยากรณ์อากาศ	51 (12.8)	138 (34.8)	152 (38.3)	35 (8.8)	21 (5.3)	3.41	0.998	ปานกลาง
ตอบปัญหาทางเพศ	16 (4.0)	61 (15.4)	151 (38.0)	110 (27.7)	59 (14.9)	2.66	1.036	ปานกลาง
ตอบปัญหาชีวิต	42 (10.6)	107 (27.0)	139 (35.0)	66 (16.6)	43 (10.8)	3.10	1.134	ปานกลาง
ตอบปัญหาสุขภาพ	57 (14.4)	132 (33.3)	143 (36.1)	43 (10.9)	21 (5.3)	3.41	1.033	ปานกลาง

จากตาราง 13 เมื่อพิจารณาระดับความสนใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 ในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ จำแนกรายด้าน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่สนใจอ่านในระดับปานกลาง มีเพียง 3 ด้านที่สนใจอ่านในระดับมาก ค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงตามลำดับ คือ เกร็ดเรื่องขำขัน ($\bar{X}=3.72$) ภาพถ่ายพร้อมเรื่องราวความเคลื่อนไหวของบุคคลในแวดวงบันเทิง ($\bar{X}=3.54$) และคอลัมน์สตรี/แฟชั่น/ความงาม ($\bar{X}=3.52$) และระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับ คือ ตอบปัญหาทางเพศ ($\bar{X}=2.66$) คอลัมน์สำหรับเด็ก ($\bar{X}=2.87$) และตอบปัญหาชีวิต ($\bar{X}=3.10$)

ตาราง 14 จำนวน คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลผลระดับความสนใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ในการอ่านข่าว โฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า จำแนกรายด้าน ($N=397$)

โฆษณา/บริการ/ ธุรกิจการค้า	ระดับความสนใจ					$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)			
วัตถุมงคล	15 (3.8)	38 (9.6)	115 (29.0)	109 (27.4)	120 (30.2)	2.29	1.110	น้อย
ขายรถยนต์มือสอง	7 (1.8)	35 (8.8)	121 (30.5)	120 (30.2)	114 (28.7)	2.25	1.022	น้อย
รับสมัครงาน	13 (3.3)	64 (16.1)	147 (37.0)	98 (24.7)	75 (18.9)	2.60	1.067	ปานกลาง
ผลิตภัณฑ์/สินค้าใหม่ เช่น รถยนต์ โทรศัพท์มือถือ เครื่องสำอาง ฯลฯ	51 (12.8)	139 (35.0)	154 (38.8)	38 (9.6)	15 (3.8)	3.44	0.961	ปานกลาง
สินค้าลดราคาของ ห้างสรรพสินค้า	62 (15.6)	122 (30.7)	141 (35.5)	55 (13.9)	17 (4.3)	3.40	1.043	ปานกลาง
อสังหาริมทรัพย์	13 (3.3)	51 (12.8)	160 (40.3)	113 (28.5)	60 (15.1)	2.61	0.998	ปานกลาง
การท่องเที่ยวในประเทศ/ ต่างประเทศ	89 (22.4)	137 (34.5)	121 (30.5)	38 (9.6)	12 (3.0)	3.64	1.027	มาก
ร้านอาหาร/ภัตตาคาร	62 (15.7)	127 (32.1)	143 (36.1)	46 (11.6)	18 (4.5)	3.43	1.032	ปานกลาง
แนะนำด้านความงาม เช่น สัลยกรรมตกแต่ง อาหาร เสริม และลดน้ำหนัก ฯลฯ	58 (14.6)	83 (20.9)	126 (31.7)	84 (21.2)	46 (11.6)	3.06	1.212	ปานกลาง
ภาพยนตร์เรื่องใหม่	125 (31.6)	145 (36.7)	103 (26.1)	16 (4.1)	6 (1.5)	3.93	0.934	มาก

จากตาราง 14 เมื่อพิจารณาระดับความสนใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 ในการอ่านข่าวโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า จำแนกรายด้าน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่สนใจอ่านในระดับปานกลาง มีเพียง 2 ด้านที่สนใจอ่านในระดับมาก คือ ภาพยนตร์เรื่องใหม่ ($\bar{X}=3.93$) และการท่องเที่ยวในประเทศ/ต่างประเทศ ($\bar{X}=3.64$) และพบ 2 ด้านที่นิสิตสนใจอ่านในระดับน้อย คือ โฆษณาขายรถยนต์มือสอง ($\bar{X}=2.25$) และวัตถุมงคล ($\bar{X}=2.29$)

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัย
นเรศวร ปีการศึกษา 2555

การศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2555 จำแนกเป็น 2 ประเด็น คือ ผลดี และผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์ ปรากฏผลดัง
ตาราง 15 ถึง ตาราง 16

ตาราง 15 จำนวน คำร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลผลระดับความ
คิดเห็นความคิดเห็นของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อผลดีที่ได้รับ
จากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ($N=397$)

ผลดีที่ได้รับจากการอ่าน หนังสือพิมพ์รายวัน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)			
ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ใน ชีวิตประจำวัน	68 (17.1)	192 (48.5)	125 (31.6)	11 (2.8)	0 (0)	3.80	0.748	มาก
ได้รับความคิดเชิงบวก/ สร้างสรรค์	57 (14.4)	173 (43.7)	147 (37.1)	17 (4.3)	2 (0.5)	3.67	0.791	มาก
ทราบถึงความเคลื่อนไหว ทางการเมืองการปกครอง ในประเทศ/ต่างประเทศ	64 (16.2)	178 (44.9)	137 (34.6)	13 (3.3)	4 (1.0)	3.72	0.808	มาก
ทราบถึงสภาพสังคมใน ปัจจุบันทั้งในประเทศ/ ต่างประเทศ	78 (19.7)	184 (46.6)	120 (30.4)	11 (2.8)	2 (0.5)	3.82	0.793	มาก
ทราบถึงความก้าวหน้าใน วงการแพทย์	51 (12.8)	150 (37.8)	169 (42.6)	25 (6.3)	2 (0.5)	3.56	0.813	มาก
ทราบถึงความก้าวหน้าในวง การศึกษา/วิทยาศาสตร์/ เทคโนโลยี/การเกษตร/กีฬา	60 (15.1)	176 (44.3)	139 (35.0)	19 (4.8)	3 (0.8)	3.68	0.813	มาก
ทราบถึงความเคลื่อนไหว ของบุคคลในสังคม/ การเมือง/แวดวงบันเทิงทั้ง ในประเทศ/ต่างประเทศ	71 (17.9)	174 (43.9)	130 (32.7)	18 (4.5)	4 (1.0)	3.73	0.841	มาก
ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์	121 (30.6)	167 (42.3)	95 (24.1)	12 (3.0)	0 (0)	4.01	0.819	มาก
ช่วยผ่อนคลายความเครียด	97 (24.6)	157 (39.7)	119 (30.1)	20 (5.1)	2 (0.5)	3.83	0.876	มาก
มีบทบาทในการชี้แนะ สร้างสรรค์/ช่วยเหลือสังคม	58 (14.6)	158 (39.8)	157 (39.6)	22 (5.5)	2 (0.5)	3.62	0.818	มาก
เป็นสื่อกลางที่ประชาชน สามารถแสดงความคิดเห็น/ ร้องทุกข์เรื่องต่าง ๆ	53 (13.4)	164 (41.3)	151 (38.0)	23 (5.8)	6 (1.5)	3.59	0.847	มาก
ได้ข้อมูลเปรียบเทียบกับสื่ออื่น	58 (14.8)	150 (38.2)	159 (40.6)	23 (5.9)	2 (0.5)	3.61	0.827	มาก

จากตาราง 15 เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของนิสิตชั้นปีที่ 1 ต่อผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากทุกประเด็น โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ($\bar{X}$ =4.01) ช่วยในการผ่อนคลายความเครียด ($\bar{X}$ =3.83) และทำให้ทราบถึงสภาพสังคมในปัจจุบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ ($\bar{X}$ =3.82)

ตาราง 16 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลผลระดับความคิดเห็นของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ($N=397$)

ผลเสียที่ได้รับจากการ อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน	ระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)			
สารตกค้างในหมึกพิมพ์ที่เป็น อันตรายต่อสุขภาพจากการ สัมผัสและสูดดม	49 (12.4)	129 (32.6)	162 (40.9)	45 (11.4)	11 (2.7)	3.40	0.940	ปานกลาง
เกิดความวิตกกังวล หงุดหงิด และเสียสมาธิจากภาพ หรือข่าวอาชญากรรม/ เหตุการณ์ที่รุนแรง	30 (7.6)	148 (37.4)	168 (42.4)	34 (8.6)	16 (4.0)	3.36	0.893	ปานกลาง
ภาพถ่ายโป๊เปลือยไม่ เหมาะสม ล่อแหลม ทำลาย วัฒนธรรมที่ดีงาม	61 (15.4)	132 (33.3)	155 (39.1)	37 (9.4)	11 (2.8)	3.49	0.956	ปานกลาง
เสนอข่าวที่บิดเบือนจาก ข้อเท็จจริง	49 (12.4)	130 (32.9)	195 (49.4)	16 (4.0)	5 (1.3)	3.51	0.810	มาก
การใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้อง ถูกใจใจเพื่อหวังผลทาง เศรษฐกิจจากผู้ผลิตเป็นการ เพิ่มกิเลสให้ผู้อ่าน	36 (9.3)	102 (26.2)	195 (50.1)	44 (11.3)	12 (3.1)	3.27	0.893	ปานกลาง
	37 (9.4)	138 (35.0)	181 (45.9)	33 (8.4)	5 (1.3)	3.42	0.840	ปานกลาง

จากตาราง 16 เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นของนิสิตชั้นปีที่ 1 ต่อผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลาง มีเพียงประเด็นเดียวที่นิสิตเห็นด้วยในระดับมาก คือ เสนอข่าวที่บิดเบือนจากข้อเท็จจริง ($\bar{X}$ =3.51)

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

การศึกษาความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 397 คน พบว่า นิสิตไม่เคยใช้บริการ จำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.3 และนิสิตที่เคยใช้บริการ จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ 59.7 ปรากฏผลดังตาราง 17

ตาราง 17 จำนวน ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการแปลผลระดับความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ($n=237$)

การให้บริการ หนังสือพิมพ์	ระดับความพึงพอใจ					$\bar{X}$	SD	การแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)	จำนวน (%)			
บริเวณพื้นที่อ่านหนังสือพิมพ์ตั้งอยู่ในจุดที่เหมาะสมและสะดวกต่อการเข้าถึง	29 (12.2)	104 (43.9)	91 (38.4)	11 (4.7)	2 (0.8)	3.62	0.791	มาก
แสงสว่างเพียงพอ	47 (20.0)	120 (50.8)	59 (25.0)	8 (3.4)	2 (0.8)	3.86	0.802	มาก
บรรยากาศเงียบสงบ	43 (18.1)	93 (39.2)	73 (30.8)	25 (10.6)	3 (1.3)	3.62	0.942	มาก
อุณหภูมิเครื่องปรับอากาศเหมาะสม	45 (19.0)	111 (46.8)	70 (29.5)	7 (3.0)	4 (1.7)	3.78	0.844	มาก
บริเวณพื้นที่นั่งอ่านจัดไว้อย่างเป็นระบบ	39 (16.6)	96 (40.9)	80 (34.0)	18 (7.7)	2 (0.8)	3.65	0.876	มาก
การรักษาความสะอาดบริเวณพื้นที่นั่งอ่าน	49 (20.7)	103 (43.5)	70 (29.5)	13 (5.5)	2 (0.8)	3.78	0.866	มาก
จำนวนโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านเพียงพอ	33 (13.9)	71 (30.0)	92 (38.8)	27 (11.4)	14 (5.9)	3.35	1.045	ปานกลาง
จำนวนหนังสือพิมพ์ที่ให้บริการเพียงพอ	38 (16.0)	89 (37.6)	83 (35.0)	20 (8.4)	7 (3.0)	3.55	0.958	มาก
ให้บริการหนังสือพิมพ์ฉบับล่าสุดทันเวลา	46 (19.5)	101 (42.8)	74 (31.3)	12 (5.1)	3 (1.3)	3.74	0.873	มาก
จัดเรียงหนังสือพิมพ์ถูกต้องสะดวกต่อการค้นหา	39 (16.4)	110 (46.4)	73 (30.8)	12 (5.1)	3 (1.3)	3.72	0.844	มาก
บุคลากรผู้ให้บริการมีมนุษยสัมพันธ์	40 (16.9)	96 (40.5)	92 (38.8)	6 (2.5)	3 (1.3)	3.69	0.825	มาก

จากตาราง 17 เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่พึงพอใจในระดับมาก มีเพียงประเด็นเดียวที่นิสิตพึงพอใจในระดับปานกลาง คือ จำนวนโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านเพียงพอ ($\bar{X}=3.35$)

ตอนที่ 6 ข้อคิดเห็น/เสนอแนะจากคำถามปลายเปิด

จากแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด จำนวน 397 ชุด มีผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 52 ชุด คิดเป็นร้อยละ 13.10 ที่ระบุคำถามแบบปลายเปิดในตอนที่ 2 พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ตอนที่ 3 ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน และตอนที่ 5 ความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยได้จำแนกคำถามปลายเปิดออกเป็น 4 ประเด็น และในแต่ละประเด็นจำแนกออกเป็นประเด็นย่อย โดยทำการวิเคราะห์และสรุปข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ เรียงลำดับจำนวนผู้ให้ข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะจากมากไปน้อย ดังนี้

1. พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

1.1 สถานที่ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

- ร้านขายอาหาร (21)
- อ่านผ่านอุปกรณ์สื่อสารประเภท notebook (3)
- อ่านได้ทุกที่มีหนังสือพิมพ์ให้อ่าน (4)
- ไม่ค่อยได้มีการกำหนดแน่นอน (2)
- อ่านทุกที่มีสัญญาณอินเทอร์เน็ต (1)

1.2 เหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

- รอรับประทานอาหาร (3)
- อ่านฆ่าเวลา (2)
- ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ (1)

1.3 หนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่านเป็นประจำ

- MThai News (1)

1.4 เหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่อ่านประจำ

- ส่วนใหญ่ไม่ค่อยตรงไปตรงมาแบบมีคุณภาพ อ่านเอามันให้ทันข่าวเฉย ๆ (1)
- อยากรู้ความเป็นไปในสังคมแต่ไม่ได้เชื่อที่หนังสือพิมพ์เท่าไร (1)
- อยากรู้ข่าวสาร (1)
- มีชื่อเสียงในประเทศ ทำให้ดูมีความน่าเชื่อถือมากกว่าฉบับอื่น ๆ (1)
- มีให้อ่านก็อ่าน (1)
- อ่านมาตั้งแต่เด็ก (1)
- ทันโลก (1)

- รู้สึกดี ไม่มีเหตุผล (1)
- มีคอลัมน์ที่น่าสนใจ (1)
- รู้จักอยู่แค่นี้ (1)
- มีการกระจายมาก (1)

2. ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

2.1 ความสนใจในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ

- เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา (2)
- เรื่องราวแปลก ๆ (1)
- เชื่อมโยงกับเกษตร (1)
- นิยาย เรื่องสั้น (1)
- ข้อสอบ (1)
- การออกกำลังกาย (1)
- ความรู้วิชาการใหม่ ๆ (1)

2.2 ความสนใจในการอ่านข่าวโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า

- การค้าระหว่างประเทศ (1)

3. ความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

3.1 ผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์

- บันเทิง (1)
- ทำให้เกิดการระวังและป้องกันเหตุร้ายหรือภัยพิบัติต่าง ๆ (1)

3.2 ผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์

- สื่อสมัยนี้แบ่งฝักแบ่งฝ่ายเป็นพรรคพวก ไม่มีสื่อที่ตรงไปตรงมา และไม่กล้าที่จะพูดความจริง สงสารประเทศ (1)
- มีการพาดข่าวไม่ตรงประเด็นกับเนื้อหา (1)
- บางที่ข่าวที่ออกมาอาจทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นอีกก็ได้ (1)

4. ความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

- ทำดีแล้ว พัฒนาหอสมุดขึ้นไปเรื่อย ๆ อีก (2)
- อยู่ใกล้บริเวณประตูบางครั้งก็ทำให้ตกใจเวลามีคนเข้ามาใช้ (1)
- การจัดพื้นที่นั่งอ่านและจำนวนของหนังสือพิมพ์ (1)
- หนังสือพิมพ์ควรมีหลายฉบับที่หอปัก/วัน ควรเพิ่มอีก 1 ชื่อ (1)

5. ข้อเสนอเสนอแนะอื่น ๆ

- โต๊ะที่อ่านหนังสือไม่ค่อยพอในช่วงเวลาใกล้สอบ (2)

- อยากได้นั่งส้วมวิชาการมากกว่านี้ไม่มีพอเพียงจริง ๆ มีน้อย (2)
- ช่วงเวลาใกล้สอบเสียงค่อนข้างดัง เนื่องจากคนหมู่มากและจำนวนที่นั่งใช้อ่านไม่เพียงพอ พื้นที่ใช้เดินไปมาและไม่สะอาดพอที่จะนั่งอ่านได้ (1)
- ควรมีการขยายพื้นที่ (1)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรม ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ความคิดเห็นที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน และความคิดเห็นของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 จำนวน 397 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่แบ่งออกเป็น 5 ตอน ประกอบด้วย (1) ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม (2) พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน พร้อมคำถามปลายเปิด (3) ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (4) ความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน พร้อมคำถามปลายเปิด และ (5) ความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร สอบถามใน 2 กรณี คือ กรณีไม่เคยใช้บริการ (งดตอบแบบสอบถามตอนที่ 5) และกรณีเคยใช้บริการ (ให้ตอบแบบสอบถามรวม 11 ข้อ พร้อมคำถามปลายเปิด) โดยผู้วิจัยขอความร่วมมือจากบุคลากรสำนักหอสมุด และบุคลากรงานกิจการนิสิตทุกคณะและวิทยาลัยนานาชาติ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ถึง 28 กุมภาพันธ์ 2556 การวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ได้ผลสรุปการวิจัยดังนี้

สรุปผล

ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง และสังกัดคณะวิทยาศาสตร์

พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

นิสิตส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับออนไลน์มากกว่าฉบับพิมพ์ ความถี่ของการอ่านไม่แน่นอน อ่านหนังสือพิมพ์จำนวน 1 ฉบับในแต่ละครั้ง ใช้เวลาในการอ่านแต่ละครั้ง 16-30 นาที ช่วงเวลาอ่านไม่แน่นอน สถานที่อ่านคือ ที่หอพัก วิธีการอ่านหนังสือพิมพ์คือ อ่านเฉพาะข่าวบางเรื่องและบทความบางคอลัมน์ ที่อยากอ่าน เหตุผลที่อ่านคือ เพื่อต้องการรับรู้ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ หนังสือพิมพ์รายวันที่ชอบอ่าน 2 ลำดับแรกคือ ไทยรัฐฉบับพิมพ์ และเดลินิวส์ฉบับพิมพ์ เหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ดังกล่าวคือ เสนอข่าวที่เป็นข้อเท็จจริง ตรงไปตรงมา และทันต่อเหตุการณ์

ประเด็นที่พบในคำถามปลายเปิด คือ นิสิตบางคนอ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่ร้านขายอาหาร

ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

1. ข่าว/บทความ/สารคดี

นิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านข่าว/บทความ/สารคดีในระดับมาก 3 ลำดับแรก คือ ด้านบันเทิง ด้านการศึกษา และด้านอาชญากรรม สำหรับข่าว/บทความ/สารคดีด้านกีฬา ด้านการเมือง และด้านเศรษฐกิจ นิสิตมีความสนใจในระดับปานกลาง เรียงตามค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับ

2. บทความ/คอลัมน์อื่น ๆ

นิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ ในระดับมาก คือ ด้านเกร็ดเรื่องขำขัน ภาพถ่ายพร้อมเรื่องราวความเคลื่อนไหวของบุคคลในแวดวงบันเทิง และคอลัมน์สตรี/แฟชั่น/ความงาม ตามลำดับ สำหรับบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ ด้านตอบปัญหาทางเพศ คอลัมน์สำหรับเด็ก และตอบปัญหาชีวิต นิสิตมีความสนใจในระดับปานกลาง ตามลำดับค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด

ประเด็นที่พบในคำถามปลายเปิด คือ นิสิตบางคนสนใจอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

3. โฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า

นิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้าในระดับปานกลาง แต่พบความสนใจอ่านในระดับมาก 2 ด้าน คือ ภาพยนตร์เรื่องใหม่ และการท่องเที่ยวในประเทศ/ต่างประเทศ และยังพบความสนใจอ่านในระดับน้อยอีก 2 ด้าน คือ โฆษณาขายรถยนต์มือสอง และวัตถุมงคล

ประเด็นที่พบในคำถามปลายเปิด คือ นิสิตบางคนสนใจอ่านโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้าที่เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ

ความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

1. ผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากทุกด้านถึงผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน เรียงตาม 3 ลำดับแรก คือ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ช่วยในการผ่อนคลายความเครียด และทำให้ทราบถึงสภาพสังคมในปัจจุบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

2. ผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้น ประเด็นการเสนอข่าวที่บิดเบือนจากข้อเท็จจริงที่นิสิตเห็นด้วยในระดับมาก

ประเด็นที่พบในคำถามปลายเปิด คือ นิสิตบางคนแสดงความคิดเห็นถึงผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน คือ สื่อสมัยนี้แบ่งฝักแบ่งฝ่ายเป็นพรรคพวก ไม่มีสื่อที่ตรงไปตรงมา และไม่กล้าที่จะพูดความจริง สงสารประเทศ

ความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

นิสิตส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในระดับมากต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร เรียงตาม 3 ลำดับแรก คือ แสงสว่างเพียงพอ อุณหภูมิเครื่องปรับอากาศเหมาะสม การรักษาความสะอาดบริเวณพื้นที่นั่งอ่าน และให้บริการหนังสือพิมพ์ฉบับล่าสุดที่ทันเวลา และพบเพียงประเด็นเดียวที่นิสิตมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง คือ ความเพียงพอของจำนวนโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์

ประเด็นที่พบในคำถามปลายเปิด คือ นิสิตบางคนแสดงความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวรว่า “ทำดีแล้ว พัฒนาหอสมุดขึ้นไปเรื่อย ๆ อีก” และพบประเด็นที่เกี่ยวข้องกับจุดให้บริการหนังสือพิมพ์ว่า “อยู่ใกล้บริเวณประตู บางครั้งก็ทำให้ตกใจเวลามีคนเข้ามาใช้” ประเด็นอื่น ๆ ที่พบ คือ “หนังสือพิมพ์ควรมีหลายฉบับที่หอปักต่อวัน ควรเพิ่มอีก 1 ชื่อ” และ “ควรมีการขยายพื้นที่”

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 นั้น ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจซึ่งควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555

จากผลวิจัยที่พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 28.9) อ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับออนไลน์มากกว่าฉบับพิมพ์ เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบันมีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อออนไลน์ที่สามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกและรวดเร็วตลอดเวลาผ่านอุปกรณ์สื่อสารหลากหลายชนิด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ (2554, หน้า 142) ที่กล่าวว่า หนังสือพิมพ์ออนไลน์เป็นสื่อใหม่ (new media) กำลังได้รับความนิยมโดยเผยแพร่ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในลักษณะของเว็บไซต์ และจันทนา ทองประยูร (2551ก, หน้า 5) ที่สรุปว่า กลุ่มเป้าหมายหนังสือพิมพ์ออนไลน์เป็นคนรุ่นใหม่ ส่วนใหญ่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี และจำนวนผู้อ่านออนไลน์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และจากผลวิจัยยังพบว่า มีนิสิตอีกส่วนหนึ่ง (ร้อยละ 25.9) ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันรูปแบบฉบับพิมพ์อย่างเดียว แสดงให้เห็นว่าหนังสือพิมพ์รายวันฉบับพิมพ์ก็ยังเป็นที่ต้องการของนิสิตเช่นเดียวกัน

สำหรับประเด็นความถี่ในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน จำนวนฉบับที่อ่าน และการใช้เวลาในการอ่านแต่ละครั้ง พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 22.8) อ่านหนังสือพิมพ์รายวันด้วยความถี่และช่วงเวลาที่อ่านที่ไม่แน่นอน โดยอ่านหนังสือพิมพ์จำนวน 1 ฉบับในแต่ละครั้ง และใช้เวลาในการอ่านแต่ละครั้ง 16-30 นาที สอดคล้องกับผลวิจัยของ นิรมล อัจฉริยะเสถียร (2545) เรื่อง การศึกษาความสนใจและการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ในช่วงเวลาและความถี่ที่ไม่แน่นอน และใช้เวลาในการอ่านครั้งละไม่เกิน 30 นาที และจากผลวิจัยของ จริยา สงวนจิตร และวิสัย อัครคิษยา (2534) เรื่อง การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์ในช่วงเวลาไม่แน่นอน อ่าน

จำนวน 1 ฉบับ โดยใช้เวลาอ่านประมาณ 30 นาทีเช่นกัน แตกต่างกันที่ความถี่ในการอ่านคือ อ่านเป็นประจำทุกวัน เช่นเดียวกับผลการศึกษาศักยภาพการอ่านและความต้องการเนื้อหาจากหนังสือพิมพ์รายวันของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดย รุติมาศ เพ็ชรรัตน์ (2538) ที่พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันทุกวัน ๆ ละ 1 ฉบับ ใช้เวลาประมาณ 30 นาที ในช่วงเวลาที่ไม่แน่นอนแล้วแต่ว่าง

จากแนวคิดที่ควรนำมาอภิปรายเสริมในประเด็นความถี่ของการอ่านหนังสือพิมพ์ คือ แนวคิดของเบคคอฟ (Beckoff, 1965, pp. 6-10 อ้างอิงใน จริยา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคศิชา, 2534, หน้า 41) ที่เสนอวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์ที่ผู้อ่านได้รับประโยชน์มากที่สุดประการแรก คือ พยายามหาเวลาอ่านหนังสือพิมพ์ทุกวัน และอีกประเด็นหนึ่ง คือ จำนวนฉบับของหนังสือพิมพ์ที่นิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวรส่วนใหญ่อ่าน รวมถึงผลวิจัยอื่น ๆ นั้น แตกต่างจากแนวคิดของ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 266-272) ที่กล่าวถึงวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์ให้ได้ผลดีว่า ให้พยายามอ่านหนังสือพิมพ์หลาย ๆ ฉบับเพื่อเปรียบเทียบในหัวข้อข่าวเดียวกัน เพื่อเลือกและพิจารณาข่าวและบทความที่ถูกต้อง รวดเร็ว เทียบตรง เป็นกลาง ยุติธรรม และน่าเชื่อถือ

ด้านสถานที่ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ที่นิสิตสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ (ร้อยละ 31.8) อ่านที่หอพัก ทั้งนี้ เนื่องจากนิสิตชั้นปีที่ 1 ทุกคนต้องปฏิบัติตามระเบียบของมหาวิทยาลัยโดยการพำนักภายในหอพักของมหาวิทยาลัยที่จัดสิ่งอำนวยความสะดวกสบายไว้อย่างครบครัน รวมถึงห้อง Happy Book ที่ให้บริการหนังสือและหนังสือพิมพ์แก่นิสิตได้อ่านภายในหอพักทุกอาคาร (โครงการหอพักนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2552) และพบประเด็นข้อเสนอแนะในคำถามปลายเปิด ตอนที่ 6 ว่า “หนังสือพิมพ์ควรมีหลายฉบับที่หอพักทุกวัน ควรเพิ่มอีก 1 ชื่อ” ซึ่งผู้วิจัยจะได้นำข้อเสนอแนะนี้แจ้งผู้รับผิดชอบโครงการหอพัก ๆ เพื่อพิจารณา รวมถึงสถานที่ที่อ่านหนังสือพิมพ์อื่น ๆ ที่พบเพิ่มเติมในคำถามปลายเปิดว่า นิสิตบางคนอ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่ร้านขายอาหารขณะรออาหารตามสั่งอีกด้วย

ด้านวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน ที่นิสิตสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ พบค่าร้อยละของการเลือกตอบที่ใกล้เคียงกัน 3 ลำดับแรก คือ อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวบางเรื่องและบทความบางคอลัมน์ที่อยากอ่าน (ร้อยละ 18.5) อ่านหนังสือพิมพ์ฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวสำคัญที่เสนอในพาดหัวข่าวหน้า 1 (ร้อยละ 18.0) และอ่านหนังสือพิมพ์ฉบับพิมพ์เฉพาะข่าวสำคัญที่เสนอในพาดหัวข่าวหน้า 1 และบทความบางคอลัมน์ (ร้อยละ 17.2) ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ จริยา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคศิชา (2534) ที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงส่วนใหญ่อ่านพาดหัวข่าวหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยและรายละเอียดของข่าวเพียงบางเรื่อง และผลวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาวិชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ในโครงการหนังสือพิมพ์ที่ฉันอ่าน ภาคเรียนที่ 1/2553 ของ จริยา สมประสงค์ (2553) พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่อ่านพาดหัวข่าวเพื่อเลือกอ่านเนื้อเรื่อง และชอบอ่านพาดหัวข่าวเพราะอ่านสนุก ซึ่งตรงกับแนวคิดของ ภาคภูมิ วรรณภา (2554, หน้า 92-96) ที่เสนอว่าการพาดหัวข่าว (headline) เป็นส่วนแรกที่ตั้งใจความสนใจของผู้อ่านในการตัดสินใจเลือกอ่านข่าว บรรณาธิการหรือหัวหน้าข่าวต้องมีทักษะในการใช้ภาษาที่สั้นกระชับ ครอบคลุมประเด็นสำคัญของเนื้อหา

ทั้งหมดอย่างชัดเจนเพื่อให้ผู้อ่านทราบว่าวันนี้มีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง การพาดหัวข่าวหน้า 1 จะใช้ตัวอักษรขนาดใหญ่กว่าเนื้อข่าวเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่านภายใต้ข้อจำกัดด้านเนื้อที่ของหน้าหนังสือพิมพ์

จากผลวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นถึงวิธีการอ่านหนังสือพิมพ์ให้ได้ผลดีที่ตรงกับแนวคิดของ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 266-272) ที่อธิบายเกี่ยวกับการอ่านข่าวพาดหัว (head line) ไว้ว่า ควรอ่านโดยกวาดสายตารวดเร็วเพื่อเลือกอ่านข่าวที่น่าสนใจอันดับแรก และควรเลือกอ่านข่าวที่น่าสนใจหรือบทความที่สำคัญ ๆ โดยอ่านคร่าว ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อดูว่าเป็นข่าวเกี่ยวกับอะไร น่าสนใจเพียงไร มีเนื้อหาเกี่ยวกับอะไร และเลือกอ่านเฉพาะข่าวที่น่าสนใจเท่านั้นเพื่อไม่ให้เสียเวลา

เหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่นิสิตสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ ซึ่งพบค่าร้อยละของการเลือกตอบใน 3 ลำดับแรก คือ เพื่อต้องการรับรู้ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์ (ร้อยละ 36.8) เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน (ร้อยละ 29.2) และเพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม (ร้อยละ 17.6) สอดคล้องกับผลวิจัยเรื่องอื่น ๆ ที่พบว่า วัตถุประสงค์ในการอ่านหนังสือพิมพ์ คือ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์ เพื่อหาความรู้ประกอบการศึกษา อ่านเพื่อให้ความรู้รอบตัวกว้างขวาง ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวของสถานการณ์บ้านเมืองมากยิ่งขึ้น และได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน (จริยา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคชชยา, 2534; รุติมาศ เพ็ชรรัตน์, 2538; นิรมล อัจฉริยะเสถียร, 2545; วรรณภา พลเสน, 2549)

ประเด็นรายชื่อหนังสือพิมพ์รายวันและเหตุผลที่ชอบอ่านที่นิสิตสามารถเลือกตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ พบค่าร้อยละของการเลือกตอบที่ใกล้เคียงกัน 2 ลำดับแรก คือ นิสิตส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับพิมพ์ (ร้อยละ 17.9) และเดลินิวส์ฉบับพิมพ์ (ร้อยละ 14.2) เหตุผลที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายชื่อดังกล่าว คือ เสนอข่าวที่เป็นข้อเท็จจริง ตรงไปตรงมา และทันต่อเหตุการณ์ สอดคล้องกับผลวิจัยเรื่องอื่น ๆ เกี่ยวกับหนังสือพิมพ์รายวันฉบับพิมพ์ที่นิสิตนักศึกษาชอบอ่านและใช้บริการในห้องสมุดระดับมาก คือ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และเดลินิวส์ (จริยา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคชชยา, 2534; นิรมล อัจฉริยะเสถียร, 2545; วรรณภา พลเสน, 2549; วิชัย ใจหมั่น และคณะ, 2551; จริยา สมประสงค์, 2553) รวมถึงเหตุผลที่ชอบอ่านเพราะเสนอข่าวที่รวดเร็วต่อเหตุการณ์ ถูกต้อง และเป็นความจริง (จริยา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคชชยา, 2534) นอกจากนี้ จากผลวิจัยยังปรากฏข้อมูลว่า นิสิตส่วนหนึ่ง (ร้อยละ 8.2) ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐฉบับออนไลน์ โดยพบค่าร้อยละอยู่ในลำดับที่ 3

2. ผลการศึกษาระดับความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 สามารถจำแนกออกเป็น 3 ประเภท ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ข่าว/บทความ/สารคดี

จากผลวิจัยที่พบว่านิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านข่าว/บทความ/สารคดีที่จำแนกรายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านบันเทิง รองลงมาคือ ด้านการศึกษา และด้านอาชญากรรม สะท้อนให้เห็นว่า นิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านหนังสือพิมพ์ประเภทประชานิยม (popular newspaper) ที่เน้นการเสนอข่าวเบา ข่าวเร้าอารมณ์ เช่น ข่าวอาชญากรรม อุบัติเหตุ ภัยพิบัติ ข่าวตื่นเต้นหวาดเสียว สนุกสนาน ข่าวที่เกี่ยวข้องกับเพศข่าวบุคคล และข่าวอื่น ๆ ที่ไม่หนักจนเกินไป ซึ่งเป็นข่าวที่คนทั่วไปสนใจตามปฏุนิยม (human interest)

และเสนอเนื้อหาสาระที่คนอ่านได้ทุกระดับ เช่น หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และเดลินิวส์ (สุภาณี นิตยเสมอ, 2543, หน้า 4; กัทธิดา ธนะโสภณ, 2544, หน้า 401) สอดคล้องกับผลวิจัยในข้อ 1 ที่พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และเดลินิวส์ และสอดคล้องกับผลวิจัยของ นิรมล อัจฉริยะเสถียร (2545) ที่พบว่า นักศึกษาศาสนาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นส่วนใหญ่สนใจอ่านข่าวด้านบันเทิงดาราศาสตร์เป็นลำดับแรก ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ จริญญา สมประสงค์ (2553) ที่พบว่า นักศึกษาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น เลือกอ่านข่าวบันเทิงดาราศาสตร์เป็นลำดับแรกเช่นกัน รวมถึงผลวิจัยของ วิชัย ไชยมั่น และคณะ (2551) ที่พบว่า นักศึกษาภาคสมทบ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ชอบอ่านข่าวบันเทิง/ดาราศาสตร์มากที่สุด และผลวิจัยของ อรรถสิทธิ์ อิทธิวิชัย และคณะ (2555) ที่พบว่า นักศึกษานิเทศศาสตร์ ชั้นปีที่ 1-4 มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย อ่านข่าวบันเทิงจากหนังสือพิมพ์ออนไลน์มากที่สุดเช่นเดียวกัน

จากผลวิจัยที่พบว่า นิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านข่าว/บทความ/สารคดีด้านบันเทิงเป็นลำดับแรกนั้น ขัดแย้งกับผลวิจัยของ วรณา พลเสน (2549) ที่พบว่า นักศึกษารามคำแหง ชั้นปีที่ 1 สนใจอ่านข่าวด้านสังคมมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ ฐิติมาศ เพ็ชรรัตน์ (2538) ที่พบว่า นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่อ่านและมีความต้องการข่าวสังคมในระดับมาก และผลวิจัยของ จริญญา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคิขยา (2534) พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงส่วนใหญ่สนใจอ่านข่าวด้านการเมืองในระดับมากเช่นเดียวกัน

การที่นิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านข่าว/บทความ/สารคดีด้านการศึกษาเป็นลำดับรองลงมาสะท้อนให้เห็นว่านิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านหนังสือพิมพ์คุณภาพ (quality newspaper) ควบคู่กับหนังสือพิมพ์ประชานิยม ซึ่งหนังสือพิมพ์คุณภาพจะเน้นนำเสนอข่าวที่ต้องใช้ความรู้ในการอ่านเป็นหลัก เช่น ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวการเมือง ข่าวสังคม และข่าวการศึกษา (สุภาณี นิตยเสมอ, 2543, หน้า 4)

ในประเด็นข่าว/บทความ/สารคดีด้านกีฬา ด้านการเมือง และด้านเศรษฐกิจ ที่ผลวิจัยพบว่า นิสิตมีความสนใจอ่านในระดับปานกลาง ตามค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด 3 ลำดับ สอดคล้องกับผลวิจัยของ จริญญา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคิขยา (2534) ที่พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงส่วนใหญ่ สนใจอ่านข่าวด้านกีฬาและด้านเศรษฐกิจ ในระดับปานกลาง รวมถึงผลวิจัยของ ฐิติมาศ เพ็ชรรัตน์ (2538) ที่พบว่า นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่อ่านข่าวกีฬา ข่าวการเมือง และข่าวเศรษฐกิจ ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน

2.2 บทความ/คอลัมน์อื่น ๆ

จากผลวิจัยที่พบว่า นิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ ที่จำแนกรายด้าน ค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ ด้านเกร็ดเรื่องขำขัน รองลงมาคือ ภาพถ่ายพร้อมเรื่องราวความเคลื่อนไหวของบุคคลในแวดวงบันเทิง และคอลัมน์สตรี/แฟชั่น/ความงาม ที่สะท้อนให้เห็นว่า นอกจากนิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านข่าว/บทความ/สารคดีด้านบันเทิงเป็นลำดับแรกแล้ว ยังมีความสนใจอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน เกิดความรู้สึกละผ่อนคลาย อาจแสดงด้วยภาพเขียนหรือภาพถ่าย การ์ตูนสำหรับเด็ก และภาพล้อทางการเมือง เป็นต้น นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์ยังมีบทความและคอลัมน์ที่แสดงทัศนะหรือความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ เช่น บทความ บทบรรณาธิการ หรือข้อเขียนแบบอื่น ๆ คอลัมน์สำหรับเด็ก สตรี และแม่บ้าน การพยากรณ์ชีวิต ฯลฯ และข่าวความเคลื่อนไหวในวงการธุรกิจบันเทิงที่หมายถึงเรื่องราวหรือข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับวงการบันเทิงที่จัดไว้ในหน้าหนึ่งหน้าใดโดยเฉพาะและอาจมีเรื่องเกี่ยวกับภาพยนตร์

โทรทัศน์ ดนตรี ละคร ดารา และการแสดงต่าง ๆ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2538, หน้า 4) สอดคล้องกับผลวิจัยของ นิรมล อัจฉริยะเสถียร (2545) ที่พบว่า นักศึกษาสถาบันราชภัฏอุบลราชธานีส่วนใหญ่สนใจอ่านการ์ตูนซ้ำกันเช่นกัน และยังพบประเด็นสำคัญในคำถามปลายเปิด ตอนที่ 6 คือ นิสิตบางคนสนใจอ่านบทความ/คอลัมน์ อื่น ๆ ที่เกี่ยวกับพระพุทธศาสนา

2.3 โฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า

จากผลวิจัยที่พบว่า นิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้าในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน แต่มีเพียง 2 ด้านที่พบว่านิสิตมีความสนใจในระดับมาก คือ ภาพยนตร์เรื่องใหม่ และการท่องเที่ยวในประเทศ/ต่างประเทศ สะท้อนให้เห็นว่า นิสิตส่วนใหญ่สนใจโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้าที่เน้นด้านบันเทิงและการท่องเที่ยว สอดคล้องกับ ผลวิจัยของ ฐิติมาศ เพ็ชรรัตน์ (2538) ที่พบว่า นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครอ่านและต้องการเนื้อหาข่าวโฆษณา และข่าวประกาศให้บริการ ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน และยังพบประเด็นที่นิสิตส่วนใหญ่สนใจอ่านในระดับน้อย 2 ด้าน คือ โฆษณาขายรถยนต์มือสองและวัตถุมงคล ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า รถยนต์มือสอง และวัตถุมงคล อาจไม่ใช่สิ่งที่จำเป็นหรืออาจไม่ใช่สิ่งที่นิสิตชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่ต้องการ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบประเด็นในคำถามปลายเปิด คือ นิสิตบางคนสนใจอ่านโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้าที่เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ

3. ผลการศึกษาระดับความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 สามารถจำแนกออกเป็น 2 ประเด็น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

จากที่พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากทุกด้านถึงผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันโดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรก คือ รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ รองลงมาคือ ช่วยผ่อนคลายความเครียด และทำให้ทราบถึงสภาพสังคมในปัจจุบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 25) ที่สรุปว่า ผู้อ่านทั่วไปมีวัตถุประสงค์ในการอ่านแตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น 1) อ่านเพื่อแก้เหงาหรือฆ่าเวลา เช่น อ่านบนเครื่องบิน รถไฟ หรือรถประจำทาง 2) อ่านเพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน รวมถึงการอ่านหนังสือตลก การ์ตูน จะทำให้ได้หัวเราะคลายเครียด และ 3) อ่านเพื่ออยากรู้อยากเห็นและรู้ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ เป็นต้น และสอดคล้องกับ สุภาณี นิตยเสมอ (2543, หน้า 14-15) ที่กล่าวถึงหน้าที่ของหนังสือพิมพ์หรือนายทวารข่าวสาร คือ หน้าที่ในการให้ข่าวสาร การให้ความคิดเห็น การให้ความรู้ การให้ความบันเทิง และเป็นสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ รวมถึงข้อสรุปของ รัชฎวณ อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนกร (2524, หน้า 57-59) เกี่ยวกับความสำคัญและประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ คือ หนังสือพิมพ์ให้ภาพสะท้อนของสังคม ให้ความรู้อันทันต่อเหตุการณ์ของโลก ให้ความรู้ในเรื่องราวหลายสาขา ส่งเสริมให้เกิดความสมดุลในประชาธิปไตย เป็นสื่อบริการคลายทุกข์แก่ผู้อ่าน เป็นอุปกรณ์ทางการศึกษา และเผยแพร่ข่าวอย่างรวดเร็วและทั่วถึง นอกจากนี้ ผลวิจัยในประเด็นผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันยังสอดคล้องกับผลวิจัยของ นิรมล อัจฉริยะเสถียร (2545) เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาศาสนาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ต่อประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยใน

ประเด็นหนังสือพิมพ์ช่วยให้ทราบความเป็นไปของบ้านเมือง และสอดคล้องกับผลวิจัยของ รัฐิมาศ เพ็ชรรัตน์ (2538) ที่พบว่า นักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า หนังสือพิมพ์รายวันเป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต ทำให้ทราบความเคลื่อนไหวของสถานการณ์บ้านเมืองมากยิ่งขึ้น และได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังพบประเด็นเพิ่มเติมในคำถามปลายเปิดอีกว่า “ทำให้เกิดการระวังและป้องกันเหตุร้ายหรือภัยพิบัติต่าง ๆ”

3.2 ผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

จากที่พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับปานกลางถึงผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันเกือบครบทุกประเด็น ยกเว้น ประเด็นการเสนอข่าวที่บิดเบือนจากข้อเท็จจริงที่นิสิตส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมาก รวมถึงประเด็นที่ผู้วิจัยพบในคำถามปลายเปิด ตอนที่ 6 ที่นิสิตบางคนแสดงความคิดเห็นถึง ผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันว่า “สื่อสมัยนี้แบ่งฝักแบ่งฝ่ายเป็นพรรคพวก ไม่มีสื่อที่ตรงไปตรงมา และไม่กล้าที่จะพูดความจริง สงสารประเทศ” “มีการพาดข่าวไม่ตรงประเด็นกับปัญหา” และ “บางที่ข่าวออกมาอาจทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นอีกก็ได้” สะท้อนให้เห็นว่า นิสิตส่วนใหญ่สามารถวิเคราะห์การนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ได้ว่าการบิดเบือนหรือผิดไปจากข้อเท็จจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ของ จันทนา ทองประยูร (2551ก, บทคัดย่อ) ที่ศึกษาอนาคตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในทศวรรษหน้าตามความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ของนักวิชาการและนักวิชาชีพนิเทศศาสตร์ เกี่ยวกับผลกระทบด้านจริยธรรมว่า พบได้ในสื่อทั้งสอง ประเภท แต่สื่อออนไลน์เป็นปัญหาที่ค่อนข้างรุนแรงจากความเร็วในการแพร่ข้อมูล จำเป็นต้องมีกฎหมายควบคุม และผลวิจัยของ Zerba (2011) ที่พบจากการสนทนากลุ่ม โดยกลุ่มตัวอย่างอายุ 18-24 ปี ในเขตเมือง Chicago, Dallas และ San Antonio แสดงความคิดเห็นว่า การที่หนังสือพิมพ์รายวันเสนอข่าวเชิงลบนั้นถูกต้องแล้ว เนื่องจากทำให้ผู้อ่านเกิดความเคลือบแคลงในประเด็นข่าวนั้น ๆ และเกิดความพยายามอย่างสูงที่จะทำความเข้าใจ

จากผลวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ผู้ประกอบวิชาชีพหนังสือพิมพ์ควรประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีจริยธรรมอย่างเคร่งครัด ตามข้อบังคับว่าด้วยจริยธรรมแห่งวิชาชีพหนังสือพิมพ์ โดย สภาการหนังสือพิมพ์แห่งชาติ พ.ศ. 2541 (สุภานี นิตยเสมอ, 2543, หน้า 217, 229-232)

4. ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

จากที่พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ที่พึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ในระดับมากเกือบทุกประเด็น ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดลำดับแรกคือ แสงสว่างเพียงพอ รองลงมาคือ อุณหภูมิเครื่องปรับอากาศเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ การรักษาความสะอาดบริเวณพื้นที่นั่งอ่าน และการให้บริการหนังสือพิมพ์ฉบับล่าสุดทันเวลา สอดคล้องกับ รายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีงบประมาณ 2555 (2555, หน้า 70-73) ด้านการจัดสถานที่และสภาพแวดล้อมให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เช่น มีสถานที่ที่เป็นสัดส่วนสำหรับการศึกษาค้นคว้า มีการจัดบริการแบบเดี่ยว

และกลุ่ม มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก มีแสงสว่าง และอุณหภูมิที่เหมาะสม ด้วยการวัดค่าปริมาณความเข้มของการส่องสว่างและวัดค่าอุณหภูมิภายในพื้นที่ให้บริการภายในอาคารสำนักหอสมุดอย่างสม่ำเสมอ

ประเด็นการให้บริการหนังสือพิมพ์ฉบับล่าสุดทันเวลาที่นิสิตส่วนใหญ่พึงพอใจในระดับมากนั้น สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพการให้บริการของบุคลากรงานบริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุดที่ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบในหน้าที่ โดยคำนึงถึงผู้ใช้บริการเพื่อให้อ่านหนังสือพิมพ์รายวันที่เป็นฉบับปัจจุบันอย่างรวดเร็ว ซึ่งทำให้ผู้ใช้บริการพึงพอใจ

สำหรับประเด็นความเพียงพอของจำนวนโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านหนังสือพิมพ์ที่นิสิตมีความพึงพอใจในระดับปานกลางเพียงประเด็นเดียวนั้น อาจเป็นเพราะข้อจำกัดของบริเวณพื้นที่ให้บริการของสำนักหอสมุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสอบ สอดคล้องกับ ข้อเสนอแนะที่พบในคำถามปลายเปิด ตอนที่ 6 คือ “โต๊ะที่อ่านหนังสือไม่ค่อยพอในช่วงเวลาใกล้สอบ” “ช่วงเวลาใกล้สอบเสียงค่อนข้างดังเนื่องจากคนห่มุมมาก และจำนวนที่นั่งใช้อ่านไม่เพียงพอ พื้นที่ใช้เดินไปมา และไม่สะอาดพอที่จะนั่งอ่านได้” และ “ควรมีการขยายพื้นที่”

จากผลวิจัยดังกล่าว สอดคล้องกับผลวิจัยของ วุฒิสวี โปธิรังษิยากร และคณะ (2555, หน้า 81, 87) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าใช้บริการของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าใช้บริการมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการให้บริการ ในประเด็นมีความพร้อมในภาพรวม ด้านการให้บริการ และข้อเสนอแนะของผู้ใช้บริการเกี่ยวกับอาคารสถานที่/สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ “โต๊ะเก้าอี้ สำหรับนั่งอ่านไม่เพียงพอ โดยเฉพาะช่วงใกล้สอบ” “อาคารสถานที่/สิ่งอำนวยความสะดวกครบถ้วนเหมาะสม สะอาด สะดวกต่อการค้นคว้า และ “ควรขยายอาคารสำนักหอสมุดเนื่องจากมีพื้นที่คับแคบแออัดเกินไปไม่เพียงพอต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ประเด็นอื่น ๆ ที่พบในคำถามปลายเปิด ตอนที่ 6 คือ นิสิตบางคนแสดงความพึงพอใจต่อการ ให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวรว่า “ทำดีแล้ว พัฒนาหอสมุดขึ้นไปเรื่อย ๆ อีก” และพบประเด็นสำคัญเกี่ยวกับจุดให้บริการหนังสือพิมพ์ว่า “อยู่ใกล้บริเวณประตู บางครั้งก็ทำให้ตกใจเวลามีคนเข้ามาใช้” ซึ่งสะท้อนสภาพจริงในปัจจุบันที่มุมให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุดจัดไว้ใกล้ ๆ กับประตูทางเข้าสำนักหอสมุด ซึ่งในบางครั้งอาจรบกวนสมาธิของผู้อ่านหนังสือพิมพ์เมื่อมีผู้ใช้บริการจำนวนมากเดินผ่านไปมาบริเวณทางเข้า-ออกภายในสำนักหอสมุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

ควรขยายพื้นที่ให้บริการหนังสือพิมพ์และปรับปรุงทำเลที่ตั้งที่เหมาะสมและสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บริการหนังสือพิมพ์อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อศึกษาแนวโน้มและความต้องการในการใช้หนังสือพิมพ์ทั้งฉบับพิมพ์และฉบับออนไลน์

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการอ่านของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อรณรงค์ส่งเสริมการอ่านซึ่งเป็นวาระแห่งชาติ ทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ (พ.ศ. 2552-2561) ที่มุ่งสู่การสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เอกสารอ้างอิง

- กันทิมา ณะโสภณ. (2544). ประเภทและลักษณะทั่วไปของหนังสือพิมพ์. ใน *เอกสารการสอนชุดวิชาการข่าว และบรรณาธิกรณหน่วยที่ 6-9* (หน้า 401-402). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2556, กันยายน). สิงคโปร์: ต้นแบบแห่งสังคมรักการอ่านหนังสือ. *ขอเสนออย่างสร้างสรรค์*. สืบค้นเมื่อ 27 กันยายน 2556, จาก <http://www.kriengsak.com/Singapore%3A%20Master%20of%20Social%20loved%20reading>.
- โครงการหอพักนิสิต มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2552). *สิ่งอำนวยความสะดวกภายในโครงการ*. สืบค้นเมื่อ 27 กันยายน 2556, จาก http://www.nudorm.nu.ac.th/room_facilities.php
- จริยา สงวนจิตร และวิไลย์ อัครคชียา. (2534). *รายงานการวิจัย การศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง*. กรุงเทพฯ: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- จริยา สมประสงค์. (2553). *รายงานผลการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้หลักปฏิบัติการแบบไคเซน (KAIZEN) เรื่องการพัฒนาพฤติกรรมการอ่านของนักศึกษาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร โครงการหนังสือพิมพ์ที่ฉันอ่าน ภาคเรียนที่ 1/2553*. กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.
- จันทนา ทองประยูร. (2551ก). *บทสรุปผู้บริหาร: รายงานการวิจัย ความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ต่ออนาคตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิดำรงชัยธรรม.
- จันทนา ทองประยูร. (2551ข). *รายงานการวิจัย ความคิดเห็นเชิงวิพากษ์ต่ออนาคตของหนังสือพิมพ์ออนไลน์ในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิดำรงชัยธรรม.
- จันทนา ทองประยูร. (2552). การหลอมรวมหนังสือพิมพ์กับสื่อออนไลน์. *วารสารนิเทศศาสตร์ มสธ.*, 1(1), 59-72.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน. (2525). *จิตวิทยาการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). *เทคนิคการอ่าน*. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- เชียง เกาชิต. (2547). การวิเคราะห์ข้อมูล. ใน *วิธีการวิจัยเบื้องต้น* (หน้า 151-209). กรุงเทพฯ : คณะศิลปศาสตร์และวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- รุติมาศ เพ็ชรรัตน์. (2538). *การศึกษาพฤติกรรมการอ่านและความต้องการเนื้อหาจากหนังสือพิมพ์รายวันของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ นศ.ม., มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, กรุงเทพฯ .
- ถนอมวงศ์ ล้ำยอดมรรคผล. (2550). *การอ่านให้เก่ง* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: กระดาษสา.
- นภาพร ชวนะศิลป์. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อความนิยมของผู้อ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ฉบับภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- นิรมล อัจฉริยะเสถียร. (2545). *รายงานการวิจัย เรื่อง การศึกษาความสนใจและการใช้ประโยชน์จากการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาสถาบันราชภัฏอุบลราชธานี*. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2549). *เทคนิคการสร้างเครื่องมือรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์.
- ประกายรัตน์ สุวรรณ. (2549). *คู่มือการใช้โปรแกรม SPSS เวอร์ชัน 12 สำหรับ Windows*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2556). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- ภาคภูมิ วรรณภา. (2554). *การเขียนข่าวเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อินทนิล.
- มณีรัตน์ สุขโชติรัตน์. (2549). *อ่านเป็น: เรียนก่อนสอนเก่ง* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. สำนักหอสมุด. (2554). *รายงานประจำปี 2553*. พิษณุโลก: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. สำนักหอสมุด. (2555). *รายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีงบประมาณ 2555*. พิษณุโลก: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- รัฐจวน อินทรกำแหง และนวลจันทร์ รัตนกร. (2524). *การเลือกหนังสือพิมพ์และวารสาร*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วรรณมา พลเสน. (2549). *การใช้บริการหนังสือพิมพ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงชั้นปีที่ 1 ในห้องสมุดวิทยาเขตบางนา*. สืบค้นเมื่อ 18 ธันวาคม 2556, จาก <http://www.rd.ru.ac.th/abstract/File/17/lib11.pdf>
- วสุลี โพธิ์รังสิยากร, ธนพร ประเสริฐกุล, ขวัญตระกูล กลิ่นสุคนธ์, พรทิพย์ อัจฉริยะ และรวีวรรณ ศรีอำไพ. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าใช้บริการของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร*, 20(2), 78-92.
- วัลลภ สวัสดิวัลลภ, สุเวช ณ หนองคาย, นารีรัตน์ เทียมเมือง, เบญจรัตน์ สีทองสุข, ชัยเลิศ ปรีสุทธกุล และอรุณี ทรงพัฒนา. (2544). *สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า* (พิมพ์ครั้งที่ 4). นครปฐม: โปรแกรมวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ สถาบันราชภัฏ นครปฐม.
- วาสนา นาคภักดี. (2543). *การศึกษาการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับภาษาไทยของนักศึกษาศาสตรมหาวิทาลัยรามคำแหง สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ.
- วิชัย ใจหมั่น และคณะ. (2551). *การศึกษาพฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ของนักศึกษาภาคสมทบ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- สัมฤทธิ์ กางเพ็ง. (2554). *การใช้เกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า*. สืบค้นเมื่อ 30 กันยายน 2554, จาก <http://kroobannok.com/blog/43535>
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *ส่งเสริมการอ่าน: วาระแห่งชาติ*. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2553, จาก <http://www.rssthai.com/mreader.php?u=3160&r=1928>

- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2538). รายงานการสำรวจการอ่านหนังสือพิมพ์ พ.ศ. 2538. กรุงเทพฯ ฯ: กองคลังข้อมูลและสนเทศสถิติ สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สุภาณี นิตยเสมอ. (2543). การหนังสือพิมพ์เบื้องต้น. กรุงเทพฯ ฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภาพันท์ บุญสะอาด. (2517). ประวัติหนังสือพิมพ์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ ฯ: บรรณกิจเทรตติ้ง.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2546). การผลิตสื่อสิ่งพิมพ์ (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ ฯ: ศูนย์หนังสือสวนสุนันทา.
- สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. (2554). หนังสือพิมพ์ฝึกปฏิบัติออนไลน์ในมหาวิทยาลัย (Online university newspaper). วารสารรามคำแหง, 30(1), 131-151.
- อรรถสิทธิ์ อินทรวิชัย และคณะ. (2555). พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์ออนไลน์ของนักศึกษานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ชั้นปีที่ 1-4 ภาคปกติ. กรุงเทพฯ ฯ: คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- เอี่ยมพร ทิศนประสิทธิ์ผล. (2542). สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพฯ ฯ: สุวีริยาสาส์น.
- Bressers, B., & Bergen, L. (2002). Few university students reading newspapers online. *Newspaper Research Journal*, 23(2/3), 32-45. Retrieved from <http://search.proquest.com/socscijournals/docview/200665613/D697F023E3604A0BPQ/1?accountid=49790>.
- Merriam-Webster's collegiate dictionary (10th ed.). (1996). Springfield, MA: Merriam-Webster.
- Pardun, C. J., & Scott, G. W. (2004). Reading newspapers ranked lowest versus other media for early teens. *Newspaper Research Journal*, 25(3), 77-82. Retrieved from <http://search.proquest.com/socscijournals/docview/200621475/CFB3FE62BC9A496BPQ/1?accountid=49790>.
- Pendergast, D. (2010). Getting to know the Y generation. In P. Benckendorff, G. Moscardo, & D. Pendergast (Eds.), *Tourism and generation Y* (pp. 1-15). Oxfordshire, UK: CABI (Commonwealth Agricultural Bureaux International).
- Shalagheck, C. (1998). Newspaper reading choices by college students. *Newspaper Research Journal*, 19(2), 74-87. Retrieved from <http://search.proquest.com/socscijournals/docview/200728670/1426F751D703F12A68B/1?accountid=49790>
- Wilson, B. C. (2007). *A newspaper reading habit in college students: Family newspaper literacy practices, K-12 newspaper exposure, and civic interest* (Doctoral dissertation). Available from ProQuest Dissertations & Theses Global: Literature & Language. (UMI No. 3273940)

Zerba, A. (2011). Young adults' reasons behind avoidances of daily print newspapers and their ideas for change. *Journalism and Mass Communication Quarterly*, 88(3), 597-614. Retrieved from http://search.proquest.com/socscijournals/docview/903556274/fulltext/1426EC47FA7_490509B8/1?accountid=49790

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาสวรรณ กรกขมาศ
สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ และการสื่อสาร
มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมพร พุฒตาล เบ็ทซ์
สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ และ
การสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนมสิทธิ์ สอนประจักษ์
สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ และ
การสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร
4. อาจารย์ชอุณหเกิดุ์ม กาญจนกิจสกุล
สาขาวิชาสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร ภาควิชานิเทศศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ และ
การสื่อสาร มหาวิทยาลัยนเรศวร

แบบสอบถาม

การอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555

แบบสอบถามนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาพฤติกรรม ความสนใจ และความคิดเห็นที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันของนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวร ปีการศึกษา 2555 ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักหอสมุดด้านการบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ ประเภทหนังสือพิมพ์ที่เหมาะสมและตรงกับความต้องการของผู้ใช้บริการ

ผู้วิจัยขอขอบคุณนิสิตชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยนเรศวรทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม มา ณ โอกาสนี้

วลู่ลี โพธิ์รังสียากร

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

- ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
- ตอนที่ 3 ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน
- ตอนที่ 5 ความคิดเห็นต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด

โปรดกาเครื่องหมาย ✓ หน้าคำตอบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. คณะ

คณะแพทยศาสตร์

คณะเภสัชศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์

คณะทันตแพทยศาสตร์

คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์

คณะสหเวชศาสตร์

คณะสาธารณสุขศาสตร์

คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

คณะวิทยาศาสตร์

คณะวิศวกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

☐ คณะนิติศาสตร์	☐ คณะมนุษยศาสตร์
☐ คณะศึกษาศาสตร์	☐ คณะสังคมศาสตร์
☐ คณะบริหารธุรกิจ เศรษฐศาสตร์ และการสื่อสาร	
☐ วิทยาลัยนานาชาติ	

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

- ท่านอ่านหนังสือพิมพ์รายวันรูปแบบใดเป็นส่วนใหญ่ (โปรดเลือกเพียงคำตอบเดียว)

☐ อ่านฉบับพิมพ์รูปแบบเดียว
☐ อ่านฉบับออนไลน์รูปแบบเดียว
☐ อ่านหนังสือพิมพ์ทั้ง 2 รูปแบบเท่า ๆ กัน
☐ อ่านฉบับพิมพ์มากกว่าฉบับออนไลน์
☐ อ่านฉบับออนไลน์มากกว่าฉบับพิมพ์
- ความถี่ของการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (โปรดเลือกเพียงคำตอบเดียว)

☐ อ่านทุกวัน	☐ อ่านวันเว้นวัน	☐ ไม่แน่นอน
☐ อ่านสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	☐ อ่านสัปดาห์ละ 1 ครั้ง	
☐ อ่านเดือนละ 2-3 ครั้ง	☐ อ่านเดือนละ 1 ครั้ง	
- จำนวนหนังสือพิมพ์รายวันที่อ่านในแต่ละครั้ง (โปรดเลือกเพียงคำตอบเดียว)

☐ 1 ฉบับ	☐ 2 ฉบับ
☐ 3 ฉบับ	☐ มากกว่า 3 ฉบับ
- การใช้เวลาโดยประมาณในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวันแต่ละครั้ง (โปรดเลือกเพียงคำตอบเดียว)

☐ 15 นาที	☐ 30 นาที
☐ 1 ชั่วโมง	☐ มากกว่า 1 ชั่วโมง
- ช่วงเวลาที่คุณอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (โปรดเลือกเพียงคำตอบเดียว)

☐ ช่วงเช้า	☐ ช่วงว่างระหว่างเวลาเรียน
☐ ช่วงพักกลางวัน	☐ ช่วงเย็น
☐ ช่วงกลางคืน	☐ ไม่แน่นอน
- สถานที่ที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ อ่านที่บ้าน	☐ อ่านที่หอพัก	☐ อ่านที่ห้องสมุด
☐ อ่านที่ร้านตัดผม/ร้านเสริมสวย	☐ อ่านที่ร้านขายหนังสือ	☐ อ่านที่ร้านกาแฟ
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____		

7. วิธีการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- เลือกอ่านเฉพาะข่าวสำคัญที่เสนอในพาดหัวข่าวหน้า 1 เท่านั้น
- เลือกอ่านเฉพาะข่าวสำคัญที่เสนอในพาดหัวข่าวหน้า 1 และบทความบางคอลัมน์
- เลือกอ่านเฉพาะข่าวบางเรื่องและบทความบางคอลัมน์ที่สนใจอยากอ่าน
- อ่านโดยละเอียดทั้งฉบับ
- เลือกอ่านเฉพาะนิยายจากละคร/หน้าโฆษณา/ภาพล้อการเมือง/ภาพจากคอลัมน์บันเทิง

8. เหตุผลที่อ่านหนังสือพิมพ์รายวัน (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- เพื่อต้องการรับรู้ข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์
- เพื่อความบันเทิงและพักผ่อน
- เพื่อรอก่อนเข้าเรียน
- เพื่อศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม
- เพื่อรวบรวมประเด็นในการสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้
- อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____

9. หนังสือพิมพ์รายวันที่ท่านชอบอ่านเป็นประจำ (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

☐ กรุงเทพธุรกิจฉบับพิมพ์	☐ กรุงเทพธุรกิจฉบับออนไลน์
☐ ข่าวสดฉบับพิมพ์	☐ ข่าวสดฉบับออนไลน์
☐ คมชัดลึกฉบับพิมพ์	☐ คมชัดลึกฉบับออนไลน์
☐ ดาราเดลิเมล์ฉบับพิมพ์	☐ ดาราเดลิเมล์ฉบับออนไลน์
☐ เดลินิวส์ฉบับพิมพ์	☐ เดลินิวส์ฉบับออนไลน์
☐ ไทยโพสต์ฉบับพิมพ์	☐ ไทยโพสต์ฉบับออนไลน์
☐ ไทยรัฐฉบับพิมพ์	☐ ไทยรัฐฉบับออนไลน์
☐ แนวหน้าฉบับพิมพ์	☐ แนวหน้าฉบับออนไลน์
☐ บางกอกทูเดย์ฉบับพิมพ์	☐ บางกอกทูเดย์ฉบับออนไลน์
☐ บ้านเมืองฉบับพิมพ์	☐ บ้านเมืองฉบับออนไลน์
☐ ผู้จัดการฉบับพิมพ์	☐ ผู้จัดการฉบับออนไลน์
☐ พิมพ์ไทยฉบับพิมพ์	☐ พิมพ์ไทยฉบับออนไลน์
☐ โพสต์ทูเดย์ฉบับพิมพ์	☐ โพสต์ทูเดย์ฉบับออนไลน์
☐ มติชนฉบับพิมพ์	☐ มติชนฉบับออนไลน์
☐ สตาร์ชอคเกอร์ฉบับพิมพ์	☐ สตาร์ชอคเกอร์ฉบับออนไลน์
☐ สปอร์ตพูลฉบับพิมพ์	☐ สปอร์ตพูลฉบับออนไลน์
☐ สยามกีฬาฉบับพิมพ์	☐ สยามสปอร์ตฉบับออนไลน์

☐ สยามดาราฉบับพิมพ์	☐ สยามดาราฉบับออนไลน์
☐ สยามรัฐฉบับพิมพ์	☐ สยามรัฐฉบับออนไลน์
☐ สื่อวัฏจักรฉบับพิมพ์	☐ สื่อวัฏจักรฉบับออนไลน์
☐ ฮอตสเกอร์ฉบับพิมพ์	☐ ฮอตสเกอร์ฉบับออนไลน์
☐ Bangkok Post ฉบับพิมพ์	☐ Bangkok Post ฉบับออนไลน์
☐ The Nation ฉบับพิมพ์	☐ The Nation ฉบับออนไลน์
☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ) _____	

10. เหตุผลที่ท่านชอบอ่านหนังสือพิมพ์รายวันฉบับที่อ่านประจำ (เลือกได้มากกว่า 1 คำตอบ)

- เสนอข่าวที่เป็นข้อเท็จจริง ตรงไปตรงมา และทันต่อเหตุการณ์
- เสนอข่าว บทความ และคอลัมน์ที่หลากหลาย มีคุณภาพ
- เสนอข่าว บทความ และบทวิจารณ์ด้วยความยุติธรรม มีความรับผิดชอบ
- บทบรรณาธิการที่แสดงออกถึงการมีวิจารณ์ญาณในการเสนอข่าว
- ได้อ่านฉบับล่าสุดก่อนหนังสือพิมพ์รายชื่ออื่น ๆ
- อื่น ๆ _____

ตอนที่ 3 ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

3.1 ความสนใจในการอ่านข่าว/บทความ/สารคดี

ข่าว/บทความ/สารคดี	ระดับความสนใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ด้านการเมือง					
2. ด้านต่างประเทศ					
3. ด้านเศรษฐกิจ					
4. ด้านการศึกษา					
5. ด้านการแพทย์/สุขภาพ					
6. ด้านเกษตรกรรม/วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี					
7. ด้านอาชญากรรม					
8. ด้านกีฬา					
9. ด้านสังคม/ธุรกิจ					
10. ด้านบันเทิง					

3.2 ความสนใจในการอ่านบทความ/คอลัมน์อื่น ๆ

บทความ/คอลัมน์อื่น ๆ	ระดับความสนใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ภาพล้อทางการเมือง					
2. ภาพถ่ายพร้อมเรื่องราวความเคลื่อนไหวของบุคคลในแวดวงบันเทิง					
3. ภาพถ่ายพร้อมเรื่องราวความเคลื่อนไหวของบุคคลในวงสังคม					
4. คอลัมน์ซุบซิบบุคคลในวงสังคม					
5. คอลัมน์สตรี/แฟชั่น/ความงาม					
6. คอลัมน์สำหรับเด็ก					
7. นิยายจากบทละครโทรทัศน์					
8. เกร็ดเรื่องขำขัน					
9. รายการโทรทัศน์ของวันต่อไป					
10. พยากรณ์ ทำนายชะตา ดูดวงโหราศาสตร์					
11. พยากรณ์อากาศ					
12. ตอบปัญหาทางเพศ					
13. ตอบปัญหาชีวิต					
14. ตอบปัญหาสุขภาพ					

3.3 ความสนใจในการอ่านข่าวโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า

ข่าวโฆษณา/บริการ/ธุรกิจการค้า	ระดับความสนใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. วัตถุประสงค์					
2. ขยายรถยนต์มือสอง					
3. รับสมัครงาน					
4. ผลิตภัณฑ์/สินค้าใหม่ เช่น รถยนต์ โทรศัพท์มือถือ เครื่องสำอาง เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ					
5. สินค้าลดราคาของห้างสรรพสินค้า					
6. อสังหาริมทรัพย์					
7. การท่องเที่ยวในประเทศ/ต่างประเทศ					
8. ร้านอาหาร/ภัตตาคาร					
9. แนะนำด้านความงาม เช่น ศัลยกรรมตกแต่ง อาหารเสริม ลดน้ำหนัก ฯลฯ					
10. ภาพยนตร์เรื่องใหม่					

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อการอ่านหนังสือพิมพ์รายวัน

ผลดี/ผลเสียที่ได้รับ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผลดีที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์					
1. ได้รับความรู้ที่เป็นประโยชน์และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน					
2. ได้รับความคิดเชิงบวก/สร้างสรรค์					
3. ทำให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวทางการเมืองและการปกครอง ทั้งในประเทศ/ต่างประเทศ					
4. ทำให้ทราบถึงสภาพสังคมในปัจจุบัน ทั้งในประเทศ/ต่างประเทศ					
5. ทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าในวงการแพทย์					
6. ทำให้ทราบถึงความก้าวหน้าในวงการศึกษา/วิทยาศาสตร์/เทคโนโลยี/การเกษตร/วงการกีฬา					
7. ทำให้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของบุคคลในสังคม/การเมือง/แวดวงบันเทิง ทั้งในประเทศ/ต่างประเทศ					
8. รู้จักใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์					
9. ช่วยในการผ่อนคลายความเครียด					
10. หนังสือพิมพ์มีบทบาทในการชี้นำสร้างสรรค์สังคมและช่วยเหลือสังคม					
11. หนังสือพิมพ์เป็นสื่อกลางที่ประชาชนสามารถแสดงความคิดเห็นและร้องทุกข์ในเรื่องต่าง ๆ ได้					
ผลดีที่ได้รับประเด็นอื่น ๆ (โปรดระบุ)					
.....					
.....					
.....					
.....					
.....					

ผลดี/ผลเสียที่ได้รับ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ผลเสียที่ได้รับจากการอ่านหนังสือพิมพ์					
1. สารตะกั่วในหมึกพิมพ์ที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพจากการสัมผัสและสูดดม					
2. เกิดความวิตกกังวล หดหู่ และสะท้อนใจจากภาพ/ข่าวอาชญากรรม/เหตุการณ์ที่รุนแรง					
3. ภาพถ่ายโป๊/เปลือยที่ไม่เหมาะสม/ล่อแหลมทำลายวัฒนธรรมที่ดีงาม					
4. เสนอข่าวที่บิดเบือนจากข้อเท็จจริง					
5. การใช้ภาษาไทยที่ไม่ถูกต้อง					
ผลเสียที่ได้รับประเด็นอื่น ๆ (โปรดระบุ)	<p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>				

ตอนที่ 5 ความพึงพอใจต่อการให้บริการหนังสือพิมพ์ของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

- ไม่เคยใช้บริการ
- เคยใช้บริการ (กรุณาตอบแบบสอบถามตอนที่ 5)

การให้บริการหนังสือพิมพ์	ระดับความพึงพอใจ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. บริเวณพื้นที่อ่านหนังสือพิมพ์ตั้งอยู่ในจุดที่เหมาะสมและสะดวกต่อการเข้าถึง					
2. แสงสว่างเพียงพอ					
3. บรรยากาศเงียบสงบ					
4. อุณหภูมิเครื่องปรับอากาศเหมาะสม					
5. บริเวณพื้นที่นั่งอ่านจัดไว้อย่างเป็นระเบียบ					
6. การรักษาความสะอาดบริเวณพื้นที่นั่งอ่าน					
7. จำนวนโต๊ะเก้าอี้ที่นั่งอ่านเพียงพอ					
8. จำนวนซื้อหนังสือพิมพ์เพียงพอ					
9. จำนวนฉบับที่ให้บริการเพียงพอ					
10. ให้บริการหนังสือพิมพ์ฉบับล่าสุดทันเวลา					
11. จัดเรียงหนังสือพิมพ์ถูกต้องสะดวกต่อการค้นหา					
12. บุคลากรผู้ให้บริการมีความกระตือรือร้นและมีจิตให้บริการ					
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ					
ด้านบริเวณพื้นที่ให้บริการ					
.....					
.....					
ด้านจำนวนซื้อ/ฉบับหนังสือพิมพ์					
.....					
.....					
ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ					
.....					
.....					

ขอขอบคุณนิสิตชั้นปีที่ 1 ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - ชื่อสกุล	นางวลลี โภธิรังสียากร
วัน เดือน ปีเกิด	26 สิงหาคม 2499
ที่อยู่ปัจจุบัน	78/14 หมู่บ้านวรารมย์ ซอยบรมไตรโลกนารถ 43 ถนนบรมไตรโลกนารถ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
ที่ทำงานปัจจุบัน	งานบริการห้องสมุดสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 65000
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	บรรณารักษ์เชี่ยวชาญ รองผู้อำนวยการสำนักหอสมุดฝ่ายวิชาการและพัฒนาคุณภาพ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2520	ศศ.บ. (บรรณารักษศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2521 - 2522	อาจารย์พิเศษคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พ.ศ. 2524 - 2533	บรรณารักษ์ (ระดับ 3 - ระดับ 5) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก
พ.ศ. 2534 - 2538	บรรณารักษ์ (ระดับ 6) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2539 - 2541	บรรณารักษ์ชำนาญการ (ระดับ 7) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2541 - 2544	บรรณารักษ์ชำนาญการ (ระดับ 8) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
พ.ศ. 2544 - ปัจจุบัน	บรรณารักษ์เชี่ยวชาญ (ระดับ 9) สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร

ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์

- วลลี โภธิรังสียากร. (2550). ความเครียด วิธีผ่อนคลาย และความคิดเห็นของนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยนเรศวร ต่อการจัดมุมสบายคลายเครียดของห้องสมุด. *พุทธชินราชเวชสาร*, 24(3), 306-316.
- วลลี โภธิรังสียากร. (2551). ความเข้าใจก่อนและหลังการฟังบรรยายในหัวข้อที่เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและการสืบค้นข้อมูลทางการแพทย์ของนิสิตกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยนเรศวร (ปีการศึกษา 2549). ใน *Proceedings นเรศวรวิจัย ครั้งที่ 4: การบริหารนวัตกรรม* (หน้า 1118-1129). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ (ต่อ)

- วลุลี โปธิรังสิยากร. (2551). รายงานการวิจัยในชั้นเรียน: ความเข้าใจก่อนและหลังการฟังบรรยายในหัวข้อที่เกี่ยวกับการใช้ห้องสมุดและการสืบค้นข้อมูลทางการแพทย์ของนิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร (ปีการศึกษา 2548). *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร*, 10(1), 69-93.
- วลุลี โปธิรังสิยากร. (2554). ความฉลาดทางอารมณ์และความพึงพอใจในงานของบุคลากรสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 16(1), 77-91.
- วลุลี โปธิรังสิยากร และรวีวรรณ ศรีอำไพ. (2550). การสำรวจความพึงพอใจต่อการให้บริการของห้องสมุดสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ใน *บทความ นเรศวรวิจัย ครั้งที่ 3: ความสำเร็จของการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์* (หน้า 308). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วลุลี โปธิรังสิยากร และรวีวรรณ ศรีอำไพ. (2551). ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการกลุ่มวิทยาศาสตร์สุขภาพที่มีต่อฐานข้อมูลผลงานวิจัยนิติตแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. ใน *Proceedings นเรศวรวิจัย ครั้งที่ 4: การบริหารนวัตกรรม* (หน้า 1110-1117). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วลุลี โปธิรังสิยากร และรวีวรรณ ศรีอำไพ. (2551). ความพึงพอใจต่อการให้บริการของห้องสมุดสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยนเรศวร. *พุทธชินราชเวชสาร*, 25(3), 862-870.
- วลุลี โปธิรังสิยากร และรวีวรรณ ศรีอำไพ. (2553). ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการห้องสมุดต่อฐานข้อมูลดรชนีวารสารและกฤตภาคทางการแพทย์. *พุทธชินราชเวชสาร*, 27(1), 58- 66.
- วลุลี โปธิรังสิยากร, ธนพร ประเสริฐกุล, ขวัญตระกูล กลิ่นสุคนธ์, พรทิพย์ อัจฉริยะ และรวีวรรณ ศรีอำไพ. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเข้าใช้บริการของผู้ใช้บริการสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร. *วารสารมหาวิทยาลัยนเรศวร*, 20(2), 78-92.